

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŻYWIECKIEGO ZA LATA 2009-2010

ZLECENIODAWCA:

STAROSTWO POWIATOWE W ŻYWCU
ul. Krasińskiego 13, 34-300 Żywiec
tel. 33 861-24-24; faks 33 861-46-23
e-mail: starostwo@zywiec.powiat.pl, www.starostwo.zywiec.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING,
ul. Golezowska 16/125, 43-300 Bielsko-Biała
tel.: 33 486 53 53, fax: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

ŻYWIEC, MAJ 2011

AUTOR OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

Instytucje współpracujące przy opracowaniu niniejszego dokumentu:

- 1 Urząd Gminy Czernichów,
- 2 Urząd Gminy, Gilowice,
- 3 Urząd Gminy Jeleśnia,
- 4 Urząd Gminy Koszarawa,
- 5 Urząd Gminy Lipowa,
- 6 Urząd Gminy Łękawica,
- 7 Urząd Gminy Łodygowice,
- 8 Urząd Gminy Milówka,
- 9 Urząd Gminy Radziechowy-Wieprz,
- 10 Urząd Gminy Rajcza,
- 11 Urząd Gminy Ślemień,
- 12 Urząd Gminy Świnna,
- 13 Urząd Gminy Ujsoły,
- 14 Urząd Gminy Węgierska Górka,
- 15 Urząd Miasta Żywiec,
- 16 Powiatowy Zarząd Dróg,
- 17 Zarząd Dróg Wojewódzkich,
- 18 Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach,
- 19 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach – Delegatura w Bielsku - Białej,
- 20 Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach,
- 21 Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach,
- 22 Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie,
- 23 Międzygminny Związek ds. Ekologii w Żywcu,
- 24 Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Oddział w Żywcu,
- 25 Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Zdjęcia na okładce: Agnieszka Chylak

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	6
1.1.	Podstawa opracowania.....	6
2.	Ogólna charakterystyka powiatu żywieckiego	7
1.1.	Położenie.....	7
1.2.	Otoczenie społeczno gospodarcze	8
3	Cel nadrzędny i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego i jego aktualizacją.....	9
4	Cele i kierunki działań i stopień ich realizacji w latach 2009-2010	10
4.1	Środowisko i zdrowie. Dalsza poprawa, jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.....	12
4.1.1	Jakość wód.....	12
4.1.2	Zanieczyszczenie powietrza	19
4.1.3	Gospodarka odpadami.....	35
4.1.4	Poważne awarie	41
4.1.5	Oddziaływanie hałasu.....	43
4.1.6	Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	46
4.2	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego.....	49
4.2.1	Ochrona przyrody i krajobrazu	49
4.2.2	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	59
4.2.3	Ochrona powierzchni ziemi.....	62
4.2.4	Ochrona zasobów kopalin.....	66
4.3	Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii	69
4.3.1	Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy,	69
5	Koszty poniesione na realizację zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2009-2010.....	72
6	Ocena stopnia realizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu Żywieckiego według wskaźników	83
7	Podsumowanie	86

Spis tabel

Tabela 1	Stopa bezrobocia w Powiecie Żywieckim, Województwie Śląskim i kraju w latach 2009-2010.....	9
Tabela 2	Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie jakości wód na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	12
Tabela 3	Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie jakości wód na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	13
Tabela 4	Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	19
Tabela 5	Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	27

Tabela 6 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	29
Tabela 7 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	35
Tabela 8 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	37
Tabela 9 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	38
Tabela 10 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie poważnych awarii na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	41
Tabela 11 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie poważnych awarii na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	41
Tabela 12 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	43
Tabela 13 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	44
Tabela 14 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	45
Tabela 15 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	46
Tabela 16 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	46
Tabela 17 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	47
Tabela 18 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	49
Tabela 19 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	52
Tabela 20 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	54
Tabela 21 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	59
Tabela 22 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	60
Tabela 23 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony powierzchni ziemi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	62
Tabela 24 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie ochrony powierzchni ziemi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	63
Tabela 25 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie ochrony powierzchni ziemi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	64
Tabela 26 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony zasobów kopalin na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	66
Tabela 27 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ KOORDYNOWANYCH</u> w zakresie ochrony zasobów kopalin na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	67
Tabela 28 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie ochrony zasobów kopalin na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	68
Tabela 29 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ WŁASNYCH</u> w zakresie ochrony przed powodzią i suszą na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010	69
Tabela 30 Stan realizacji kierunków działań i <u>ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY</u> w zakresie ochrony przed powodzią i suszą na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010.....	70
Tabela 31 Koszty i źródła finansowania zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2009-2010	73

Tabela 32 Stan realizacji zadań w zakresie projektu "Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie - Faza I i Faza II"	77
Tabela 33 Nakłady poniesione na realizację zadań ujętych w programie ochrony środowiska i jego aktualizacji w latach 2009-2010	80
Tabela 34 Rozkład źródeł finansowania zrealizowanych zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2009-2010	82
Tabela 35 Wskaźniki efektywności Programu	83

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu żywieckiego na tle Województwa Śląskiego	7
--	---

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa opracowania

Podstawą opracowania jest umowa zawarta w dniu 30 marca 2011 roku między Eko – Team Konsulting z Bielska Białej, a Powiatem Żywieckim na wykonanie pracy pt.: „Raport za lata 2009-2010 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego”.

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art.17 ust.1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) Starosta Żywiecki przygotował dokument pn. "Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010 – 2017 - aktualizacja", który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Żywieckiego nr XIV/414/201 z dnia 28 czerwca 2010 roku w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017 - aktualizacja. Dokument ten jest pierwszą aktualizacją przyjętego w 2003 roku Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi aktualizacja powiatowych Programów Ochrony Środowiska następuje, co 4 lata, natomiast w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu).

Zgodnie z tą zasadą w sierpniu 2007 roku został opracowany Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego obejmujący okres 2004-2006.

Niniejszy dokument stanowi drugi Raport z wykonania " Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego" obejmujący lata 2009 i 2010. Zawiera:

- Analizę realizacji przedsięwzięć planowanych w roku 2009 ujętych w harmonogramach realizacji zadań Programu Ochrony Środowiska z roku 2003 oraz zapisanych w harmonogramach realizacji zadań w aktualizacji Programu dotyczy to zadań planowanych na 2010 rok.
- Ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- Analizę efektywności programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

W dalszej części dokumentu wprowadzono skróty "Program..." i „Raport...”

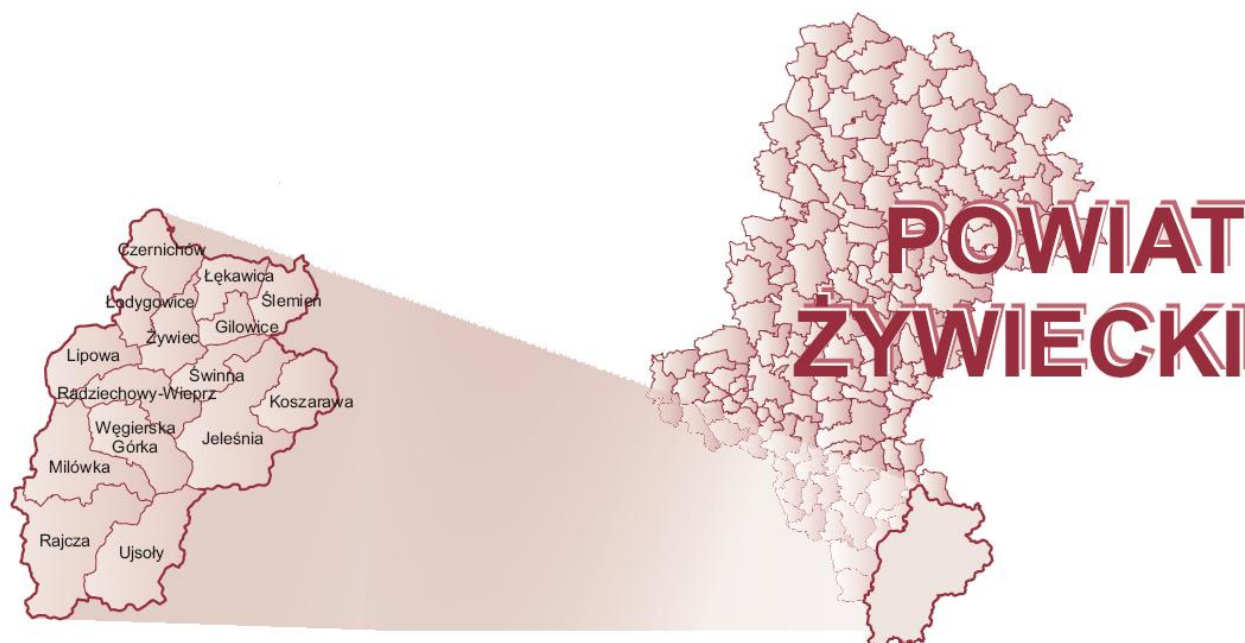
Przy opracowywaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje świadczące o stanie środowiska naturalnego na terenie powiatu żywieckiego, były to głównie:

- dane udostępnione przez Starostwo Powiatowe
- dane pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego,
- Powiatowego Zarządu Dróg,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach – Delegatura w Bielsku - Białej,
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach,
- Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie,
- Międzygminnego Związku ds. Ekologii w Żywcu,
- Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Oddział w Żywcu,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

2. Ogólna charakterystyka powiatu żywieckiego

1.1. Położenie

Powiat Żywiecki położony jest w południowej części Województwa Śląskiego.

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu żywieckiego na tle Województwa Śląskiego

Źródło: stat.gov.pl

Powiat Żywiecki od zachodu graniczy:

- od zachodu z powiatem cieszyńskim,
- od północy z powiatami:
 - bielskim,
 - wadowickim,
- od wschodu z powiatem suskim,
- od południa z Republiką Słowacką.

Powiat Żywiecki obejmuje swoim zasięgiem:

- Miasto Żywiec
- Gminy: Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Ślemień, Swinna, Ujsoly, Węgierska Górka

Powiat żywiecki leży wśród gór Beskidu Śląskiego, Małego, Makowskiego i Żywieckiego.

Obejmuje 15 gmin położonych w jednym z najbardziej urokliwych zakątków naszego kraju. Wyjątkowe usytuowanie determinuje strukturę funkcjonalną powiatu: głównym zajęciem mieszkańców jest turystyka i rolnictwo.

Powiat żywiecki ma doskonałe warunki przyrodnicze i bazę turystyczno-rekreacyjną umożliwiającą całoroczny wypoczynek, ale również bogate dziedzictwo kulturowe.

Osobliwością regionu są sztuczne zbiorniki wodne: Jezioro Międzybrodzkie i Jezioro Żywieckie oraz zapory w Porąbce i Tresnej. Na terenie powiatu znajduje się około 30 szlaków i ścieżek rowerowych o zróżnicowanej trudności o łącznej długości 510 km.

Ilość turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (74) daje temu rejonowi drugą lokatę w województwie, także 21% wydatków budżetu na transport i łączność świadczą o tym, iż władze lokalne poważnie traktują swoją wysoką pozycję wśród terenów wypoczynkowych w Polsce.

Duży nacisk kładziony jest także na edukację: ponad 35% wydatków budżetu pochłania oświata i wychowanie, a 11% edukacyjna opieka wychowawcza.

Trudno znaleźć w Polsce piękniejsze tereny: tutaj góry łączą się z jeziorami, a gościnni mieszkańcy słyną z pielęgnowania różnych form tradycji kultury ludowej, tym bardziej, że zachęcają do tego liczne zabytki historyczne związane z wielowiekową przeszłością.

1.2. Otoczenie społeczno gospodarcze

Na powierzchni 1040 km mieszka 150,9 tys. ludności, daje to 145 osób na 1 km. Do obszaru o najwyższej koncentracji ludności należą Żywiec oraz Łodygowice, najślabiej zaludnione gminy to Ujsoły i Rajcza.

Ludność w wieku produkcyjnym w 2010 roku stanowiła około 63,0% całej populacji mieszkańców powiatu, ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi około 20,6%, a w wieku poprodukcyjnym około 16,4% mieszkańców.

Działalność gospodarcza i przedsiębiorczość

Większa część mieszkańców powiatu pracuje w zakładach przemysłowych i usługowych głównie na terenie powiatu żywieckiego, a także poza jego granicami, a szczególnie w Bielsku – Białej, Kętach, Wadowicach czy w Suchej Beskidzkiej.

Na obszarze powiatu w 2010 roku zarejestrowanych w systemie REGON było 13.490 podmiotów gospodarki narodowej. Ilość podmiotów w skali ostatnich lat nieznacznie się stale zwiększa.

Dominującą formę własności stanowi sektor prywatny, z czego 13.054 działalności to podmioty gospodarki narodowej, w tym:

- 11.168 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- 441 to spółki handlowe,
- 47 spółdzielnie,
- 14 fundacje,
- 349 stowarzyszenia i organizacje społeczne

Zdecydowana większość firm działających na terenie powiatu funkcjonuje w sektorze prywatnym (ok. 96,7%). Głównie są to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowią one ponad 82,7% ogółu firm sektora prywatnego. Sektor prywatny to głównie małe jednoosobowe podmioty gospodarcze, lub zatrudniające od kilku do kilkunastu osób, oraz tzw. „firmy rodzinne”. Przeważają podmioty gospodarcze świadczące szeroko rozumiane usługi oraz podmioty działające w sferze handlowej. Najwięcej osób fizycznych prowadzi działalności na terenie Miasta Żywiec, a najmniej na terenie gmin Koszarawa i Łękawica. Dobrze rozwija się drobna wytwórczość, rzemiosło, usługi oraz handel. Poza większymi pracodawcami, najwięcej miejsc pracy zwłaszcza sezonowo tworzonych jest w branży turystycznej.

Bezrobocie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu zarejestrowanych na koniec 2010r. było 7278 bezrobotnych, w tym:

- 6123 bezrobotnych posiadało zawód (84,1%);

- 1155 bezrobotnych było bez zawodu (15,9%).

Według „Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w Powiecie Żywieckim za II półrocze 2010 roku” opracowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu największą liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowili:

- sprzedawcy – 4,9% ogółu bezrobotnych,
- krawcy – 4,2% ogółu bezrobotnych,
- technicy mechanicy – 3,8% ogółu bezrobotnych.

Osoby kończące edukację z takimi zawodami często mają problem z podjęciem zatrudnienia i pozostają w rejestrach bezrobotnych znacznie dłużej niż 12 miesięcy.

Niepokojącym jest jednak fakt, iż do rejestru bezrobotnych trafiają także osoby z wyższym wykształceniem, dotyczy to w szczególności absolwentów szkół wyższych kończących kierunki pedagogiczne i ekonomiczne. Grono osób bezrobotnych powiększają także osoby kończące kształcenie bez wyuczonego zawodu tj. absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych. Stopę bezrobocia w Powiecie Żywieckim na tle Województwa Śląskiego i kraju zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1 Stopa bezrobocia w Powiecie Żywieckim, Województwie Śląskim i kraju w latach 2009-2010

L.p.	Rok	Polska	Województwo Śląskie	Powiat Żywiecki
1	2009	13,2	9,4	12,3
2	2010	12,3	9,9	13,1

Źródło: <http://bielsko.wup-katowice.pl>, 2011

W latach 2009-2010 wskaźniki rejestrowane w powiecie są niższe niż krajowe i porównywalne do wojewódzkich.

3 Cel nadrzędny i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego i jego aktualizacją

Nadrzędnym celem "Programu ochrony środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010 – 2017 - aktualizacja" jest: **„Ochrona dziedzictwa przyrodniczego”, a także „Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego na terenie powiatu żywieckiego”.**

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na lata 2010-2017 dokonano wyboru priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych, w zakresie poszczególnych komponentów środowiskowych, są to głównie:

- OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO
 - Ochrona przyrody i krajobrazu,
 - Ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
 - Ochrona powierzchni ziemi,
 - Ochrona zasobów kopalin,
- ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII
 - Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość produkcji,
 - Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych,
 - Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy,

- ŚRODOWISKO I ZDROWIE. DALSZA POPRAWA, JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO
 - Jakość wód,
 - Zanieczyszczenie powietrza,
 - Gospodarka odpadami,
 - Poważne awarie,
 - Oddziaływanie hałasu,
 - Oddziaływanie pól elektromagnetycznych,

W zakresie każdego celu sprecyzowano konkretne zadania, które pokazano w dalszej części opracowania (rozdział 4). W poniższych zestawieniach zobrazowano jak przebiegała realizacja zadań w okresie 2009-2010.

W niniejszym Raporcie nie wyszczególniono celu dotyczącego edukacji ekologicznej tak jak zapisano w Programie Ochrony Środowiska z 2003 roku ze względu na umieszczenie zadań dotyczących edukacji ekologicznej w poszczególnych harmonogramach dotyczących każdej z dziedzin ochrony środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska na szczeblu powiatu w harmonogramach realizacji zadań wyszczególnia się trzy grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Powiat Żywiecki, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Powiatu,
- Zadania koordynowane – realizowane na terenie powiatu, nie mniej jednak przez jednostki takie jak WIOŚ, RDOŚ, WZD, ARIMR, a także przedsiębiorców czy mieszkańców, (Powiat nie odpowiada za realizację tych zadań),
- Wytyczne dla gmin – to zadania, za których realizację są bezpośrednio odpowiedzialne władze gmin powiatu żywieckiego i w związku z tym Powiat Żywiecki także nie ma wpływu na ich realizację.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w Programie Ochrony Środowiska z 2003 roku jak i jego aktualizacji z 2010 roku pojawiają się zadania należące do każdej z trzech wymienionych wyżej grup dane do opracowania niniejszego Raportu nie mogą pochodzić tylko ze Starostwa Powiatowego i jego jednostek, ale także z gmin oraz instytucji wymienionych w harmonogramach realizacji zadań, jako jednostki odpowiedzialne za ich realizację.

W tym celu autorzy niniejszego Raportu wyspecyfikowali prośby o udzielenie informacji do wszystkich jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska z 2003 roku jak i jego aktualizacji z 2010 roku w częściach dotyczących zadań koordynowanych jak i zaleceń dla gmin powiatu Żywieckiego.

4 Cele i kierunki działań i stopień ich realizacji w latach 2009-2010

Kierunki działań i zadania zapisane w „Programie...” z 2003 roku dotyczą przedsięwzięć planowanych do zrealizowania w perspektywie długoterminowej do roku 2015, nie mniej jednak w 2010 roku została uchwałą Rady Powiatu Żywieckiego przyjęta aktualizacja Programu Ochrony Środowiska na lata 2010-2017 w związku z czym w niniejszym Raporcie wzięto pod uwagę zarówno zadania planowane do realizacji na okres sprawozdawczy z Programu Ochrony Środowiska z 2003 roku jak i z jego aktualizacji.

Jak zapisano w poprzednim „Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2004 - 2006” część zadań krótkoterminowych zaplanowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” została wykonana już w całości, natomiast kilka pojedynczych zadań krótkoterminowych nie zostało rozpoczętych.

W poniższych zestawieniach w formie tabelarycznej zaprezentowano, w jakim zakresie w latach 2009-2010 realizowane były cele długoterminowe, krótkoterminowe, kierunki działań i zadania, które w nich zakresie wyznaczono:

- w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego - na rok 2009,

- w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego - na rok 2010.

Wszystkie zadania w „Programie...” zostały podzielone na zadania własne, czyli zadania realizowane ze środków powiatu i przy największym zaangażowaniu Powiatu Żywieckiego, zadania koordynowane, czyli takie, które są realizowane na terenie powiatu Żywieckiego, ale nie ze środków powiatowych. Do takich zadań należy np. rekultywacja terenów poeksploatacyjnych. Zadania te znalazły się w niniejszym zestawieniu, a dane do ich opracowania zostały przekazane bezpośrednio z instytucji zajmujących się realizacją tych zadań.

4.1 Środowisko i zdrowie. Dalsza poprawa, jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

4.1.1 Jakość wód

W zakresie jakości wód w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **WŚ.1 Przywrócenie czystości wód powierzchniowych, ochrona zasobów wód podziemnych oraz zapewnienie mieszkańcom wody o wysokiej jakości.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- WŚ.1.1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i deszczowej,
- WŚ.1.2. Ograniczenie ilości ścieków nieczyszczonych,
- WŚ.1.3. Ograniczenie strat wody związanych z przesyłem i poprawa zaopatrzenia ludności w wodę,
- WŚ.1.4. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 20 zadań, z czego 2 koordynowane i 18 wytycznych dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie jakości wód na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań koordynowanych (tabela nr 2) i wytycznych dla gmin (tabela nr 3).

Tabela 2 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie jakości wód na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Budowa kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi w drogach wojewódzkich ok. 40 km	Zarząd Dróg Wojewódzkich w ramach remontów i modernizacji dróg wykonuje prace związane z budową kanalizacji deszczowej. W 2010 roku rozpoczęto prace w Międzybrodzu Bialskim – Żarnówce polegające na budowie chodnika wraz odwodnieniem drogi 948. W związku z realizacją tego zadania Marszałek Województwa Śląskiego w Katowicach wydał w okresie sprawozdawczym dwa pozwolenia wodno – prawne na odprowadzanie wód opadowych na terenie gminy Czernichów: • Pozwolenie wodnoprawne z dnia 2009-01-13 nr OS.JZ/76370/54/08 na odprowadzanie wód opadowych z drogi wojewódzkiej nr 948 w Międzybrodzu Bialskim-Żarnówce • Pozwolenie wodnoprawne dnia 2009-01-13 nr OS.JZ/76370/55/08 na odprowadzanie wód opadowych z drogi wojewódzkiej nr 948 w Czernichowie
2	Rozpoznanie problemu oczyszczania wód deszczowych z terenów przemysłowych i dróg wojewódzkich	Brak jest danych na temat realizacji tego zadania w okresie sprawozdawczym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 3 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY w zakresie jakości wód na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Budowa oczyszczalni przydomowych (w szczególności na terenach zabudowy rozproszonej, gdzie nie planuje się budowy oczyszczalni w okresie perspektywicznym)	Mieszkańcy, których posesje są zlokalizowane na terenach gdzie nie planuje się budowy sieci kanalizacji sanitarnej we własnym zakresie budują przydomowe oczyszczalnie ścieków we własnym zakresie, ze środków własnych.
2	Rozpoznanie problemu starych studni gospodarskich – ewidencja i zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem	Ze względu na wystąpienie powodzi w 2010 roku na terenie powiatu żywieckiego Powiatowy Inspektor Sanitarny w czerwcu 2010 roku przekazywał poprzez wójtów gmin powiatu żywieckiego komunikaty dotyczące odkażania studni kopanych oraz ich oczyszczania z zanieczyszczeń powierzchniowych będących wynikiem wysokich wód powierzchniowych i wystąpienia lokalnych powodzi.
3	Edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego (propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody)	Edukacja ekologiczna w zakresie oszczędzania wody prowadzona jest głównie w szkołach i przedszkolach w formie konkursów. Działania gmin obejmują także wywieszanie informacji na tablicach ogłoszeń, zamieszczanie artykułów informacyjnych w lokalnej prasie i na stronach internetowych. Żywiecka Fundacja Rozwoju w 2010 roku zorganizowała dla mieszkańców spotkanie informacyjne o gospodarowaniu wodą na wsi w taki sposób, by studnie ani potoki nie wysychały o i tym jak zagospodarować przestrzeń, by wody nie zabrakło w ogródkach, polach i lasach. Także w 2010 roku Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu był organizatorem akcji informacyjnej dla dzieci i młodzieży. Dzieci odwiedziły rozbudowaną i zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków w Żywcu oraz zapoznali się z zasadami jej funkcjonowania. Uzupełnieniem akcji promowania ochrony środowiska wśród dzieci, była zabawa rekreacyjna zorganizowana na terenie kompleksu wypoczynkowego „Dębina”. Uczestnicy akcji otrzymali foldery promujące Projekt „Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie”, dodatkowo zostały pokrótce przedstawione najważniejsze założenia przedsięwzięcia. Wielką popularnością cieszyły się również gry i zabawy na świeżym powietrzu. W maju 2010 roku w siedzibie Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu gościła 25 - osobowa grupa trzecioklasistów ze Szkoły Podstawowej Nr 5 w Żywcu. Dzieci miały okazję także zapoznać się Projektem „Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie”. W ramach wizyty dzieci oraz ich opiekunowie mieli okazję zapoznać się z działalnością Związku oraz Projektem "Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie". Na zakończenie trzecioklasiści mogli wykazać się zdobytą wiedzą w zorganizowanym konkursie ekologicznym. Wizytacja spotkała się z olbrzymim zainteresowaniem oraz entuzjazmem, co jest kolejnym dowodem na to jak ważne i istotne są działania ekologiczne.
4	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Rajcza) w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” - etap I (Zwardoń, Osadnica) Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Rajcza w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” - sołectwa: Rajcza, Rycerka Górna, Zwardoń	W okresie 2009-2010 w gminie Rajcza została wybudowana sieć wodociągowa o długości 941,5 m, do której jest podłączonych 34 gospodarstw domowych i 6 obiektów gospodarczych. W ramach projektu w gminie Osadnica zbudowano ujęcie wody i sieć wodociągową o długości 4262,5 m. Dzięki rozbudowie sieci wodociągowej w gminie Osadnica poprawi się jakość wody w 250 gospodarstwach domowych. Realizacja projektu jest kolejnym etapem działań gminy Rajcza, zmierzających do sukcesywnej rozbudowy sieci wodociągowej w tej gminie. Zadanie to było dofinansowane ze środków EFRR 709 460,01 Euro, całkowita wartość projektu wyniosła 834 658,84 Euro W okresie sprawozdawczym trwała realizacji kontraktu 13A polegającego na budowie sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Rajcza i Rycerka Dolna. Kontrakt realizował Międzygminny Związek ds. Ekologii w Żywcu. Według stanu na koniec 2010 roku wykonano 24,5 km sieci kanalizacji. Do końca 2010 roku poniesiono nakłady w wysokości 4 147 118 zł. W okresie sprawozdawczym zakończono modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Zwardoniu. Koszt realizacji wyniósł 1 283 292 zł. Całość kosztów do poniesienia w tym zakresie planowana jest na około 23,32 mln zł.
5	Dociążenie oczyszczalni ścieków w Łękawicy Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Łękawica w ramach projektu	W zakresie sieci kanalizacji sanitarnej w 2009 roku wykonano: • pomiar powykonawczy kanalizacji w Kocierzu M. i Okrajniku - koszt 1.220 zł, • specyfikację techniczną wykonania i odbioru kanalizacji sanitarnej w Kocierzu M.,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
	„Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” - sołectwa: Kocierz Moszczanicki, Kocierz Rychwałdzki (43.315 mb, w tym przyłączy 8,699 mb) Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej dla sołectwa Okrajnik	Kocierzu R., Okrajniku i Łękawicy - koszt 7.320 zł, • skanowanie dokumentacji kanalizacji - koszt 1.525 zł, • wyciąg z dokumentacji kanalizacji sanitarnej w Okrajniku - koszt 13.542 zł W zakresie sieci wodociągowej w 2009 roku wykonano przyłącza do mieszkańców – koszty ponieśli mieszkańcy – koszt 13.481 zł W 2010 roku rozpoczęto realizację zadania dotyczącego budowy kanalizacji sanitarnej w Gminie Łękawica, na terenie sołectw: Kocierz Rychwałdzki, Kocierz Moszczanicki oraz prawej części sołectwa Łękawica. Zakres projektu obejmuje budowę sieci kolektorów sanitarnych, kanału zbiorczego i kanałów podrzędnych oraz przyłączy grupowych i indywidualnych. Obiekt budowlany stanowi kanalizacja sanitarna ujmująca ścieki bytowo-gospodarcze z gospodarstw domowych, zakładów użyteczności publicznej i zakładów usługowych, odprowadzająca ścieki komunalne i gospodarcze w sposób grawitacyjny do istniejącego systemu kanalizacyjnego z oczyszczalnią ścieków w Łękawicy. Zakres prac na terenie wskazanych sołectw obejmował będzie budowę 34 470 mb sieci kanalizacji sanitarnej oraz podłączenie 414 gospodarstw domowych. Całkowity koszt projektu wynosi 10 602 037,73 zł. Zadanie jest dofinansowane ze środków PROW w kwocie 9 011 732,07 zł. W 2010 roku w ramach w/w zadania przeprowadzono prace związane z I etapem realizacji zadania. Wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w Łękawicy – koszt realizacji wyniósł 3.626.171,92 zł, z czego 3.059.284,22 zł środki PROW, 433.753,00 środki WFOSIGW, 133.134,70 zł środki własne mieszkańców. W 2010 roku wykonano także: • Odbudowę kolektora zrzutowego w Łękawicy – koszt 192.200 z czego 180.000 to środki finansowe MSWiA, • odbudowę kolektora sanitarnego i wodociągu w Łękawicy – koszt 124.803,86 zł z czego 118.403,84 środki MSWiA, 6.400 zł środki gminy Łękawica.
6	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Węgierska Górka w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” (Cisiec, Cięcina, Żabnica, łącznie 11,5 km oraz 2,3 km przyłączy)	Na terenie gminy Węgierska Górka w ramach budowy sieci kanalizacji sanitarnej w okresie sprawozdawczym poniesiono koszty związane z realizacjami inwestycji: W 2009 roku: • Kanalizacyjne- łącznie 119 100,00 zł, z czego: 37 500,00 zł- środki mieszkańców, 9 500,00 zł- NF, WFOŚiGW, 72 100,00 zł- inne środki, • Zaopatrzenie w wodę- łącznie 206 500,00 zł, z czego: 800,00zł- środki mieszkańców, 200 700,00zł- inne środki, W 2010 roku: • Kanalizacja- łącznie 5 766 000,00 zł, z czego: 78 400,00 zł- środki mieszkańców, 392 300,00 zł- Unia Europejska, 295 300,00 zł- inne środki, • Zaopatrzenie w wodę- łącznie 252 500,00 zł, z czego: 105 000,00zł- środki mieszkańców, 147 500,00zł- inne środki, Działania związane z budową sieci kanalizacji są w trakcie realizacji, do końca 2010 roku wybudowano 13,69 km sieci. Nakłady ogółem poniesione na ten cel to 6 468 742 zł. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono także modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Cięcinie. Koszt realizacji wyniósł 11 269 081 zł. Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
7	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Łodygowice w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” (203 000 mb kanalizacji grawitacyjnej, 17 000 mb kanalizacji tłocznej, 66 szt. przyłączy).	Aktualnie trwają prace związane z budową 224 km sieci kanalizacji sanitarnej, planowany termin zakończenia realizacji zadania to koniec czerwca 2011 roku. Projekt jest dofinansowany ze środków unijnych Programu Infrastruktura i Środowisko. Koszt całości inwestycji to około 120 mln zł. Do końca 2010 roku wykonano 175,99 km sieci kanalizacji sanitarnej i wydatkowano na ten cel 76 896 630 zł. Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.
8	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenach nieskanalizowanych w Gminie Milówka Budowa kanalizacji deszczowej w drogach gminnych o łącznej długości ok.2km Budowa sieci wodociągowej (równocześnie z kanalizacją) w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”	Na terenie gminy Milówka w okresie sprawozdawczym realizowane były działania związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej, - w 2009 roku koszty wyniosły 2.343.000 zł z czego 1.987.300 zł ze środków unijnych, oraz 355.300 zł ze środków gminy i 40.00 zł ze środków mieszkańców, - w 2010 roku koszty wyniosły 220.300 zł z czego 121.800 zł ze środków unijnych, oraz 73.900 zł ze środków gminy i 24.600 zł ze środków mieszkańców. Do końca 2010 roku wybudowano 5,24 km sieci kanalizacji sanitarnej. Na obszarze gminy Milówka w okresie sprawozdawczym realizowany był projekt polegający na rozbudowie sieci wodociągowej na terenie sołectw: Milówka, Laliki, Kamesznica i Szare. Produktem projektu jest sieć wodociągowa o długości 11 783 m wodociągów, do której podłączonych zostało 142 gospodarstw domowych i 8 przedsiębiorstw. Sieć wodociągowa zasilana jest z istniejącego wodociągu. Pozwoli to na zapewnienie dostawy odpowiedniej jakości wody na terenach, gdzie występują częste niedobory ilościowe oraz jakościowe wody pitnej oraz likwidacja części ujęć prywatnych związaną z budową Drogi Ekspresowej S - 69 Żywiec – Zwardoń. Całkowity koszt projektu wyniósł: - W 2009 roku 4.460.600 zł w tym kwota ze środków unijnych 2.216.000 zł, ze środków GDDKiA 1.659.100 zł, środki własne mieszkańców 103.000 zł, środki własne gminy Milówka 481.600 zł - W 2010 roku 715.600 zł w tym kwota ze środków unijnych 299.200 zł, środki własne mieszkańców 52.900 zł, środki własne gminy Milówka 363.500 zł Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.
9	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Czernichów wraz z przyłączami (Tresna Mała i Międzybrodzie Bialskie Centrum) Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Czernichów wraz z przyłączami (Międzybrodzie Żywieckie „Koszarzyska” i Tresna „Zabrodzie”) Budowa kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi o łącznej długości ok.2 km Rozbudowa sieci wodociągowej	Gmina Czernichów nie należy do Międzygminnego Związku ds. Ekologii w Żywcu. W związku z tym inwestycje związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej realizuje we własnym zakresie. W latach 2009-2010 nie były realizowane żadne inwestycje w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej ani wodociągowej. Planowana jest realizacja tych zadań w następnych latach w ramach pozyskanych środków finansowych.
10	Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Jeleśnia w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”	W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Jeleśnia realizowane były dwa zadania: - budowa sieci kanalizacji sanitarnej, do końca 2010 roku wybudowano 72,69 km sieci, - budowa sieci wodociągowej, do końca 2010 roku wybudowano 19,19 km sieci. Aktualnie nadal trwa realizacja tych zadań, do końca okresu sprawozdawczego wydatkowano 46 039 149 zł. Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.
11	Budowa kanalizacji sanitarnej w Koszarawie w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”	W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Koszarawa było realizowane zadanie dotyczące budowy sieci kanalizacji sanitarnej. Do końca 2010 roku wybudowano 46,01 km sieci kanalizacji sanitarnej. Zadanie zostało zakończone. Koszt realizacji całości wyniósł 18 981 884 zł. Nakłady poniesione przez gminę Koszarawa na realizację zadań polegających na budowie sieci kanalizacji sanitarnej w 2009 roku wyniosły 542.775,28 zł, natomiast w 2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		roku 497.895 zł Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.
12	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Lipowa w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” Budowa kanalizacji deszczowej o długości L = ok.1 km wraz z podczyszczalniami wód deszczowych, Budowa sieci wodociągowej w Gminie Lipowa w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” (Leśna – 25 km, Twardorzeczka- 44 km)	Na terenie gminy Lipowa do końca okresu sprawozdawczego zostało wybudowane: 134,70 km sieci kanalizacji sanitarnej 54,70 km sieci wodociągowej. Termin realizacji zadania został określony według umowy o dofinansowanie na 30 listopada 2011 roku, nie mniej jednak prawdopodobnie termin ten zostanie przesunięty na 2012 rok. Nakłady do końca 2010 roku jakie zostały poniesione to 60.353.712 zł. Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.
13	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Radziechowy Wieprz w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” (Bystra, Bruśnik, Juszczyna, Radziechowy Górne) Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Bystra, Bruśnik, Juszczyna i Wieprz, w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”	W 2010 roku w ramach realizacji zadania dotyczącego budowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Radziechowy Wieprz wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej o długości 22,48 km. Koszt realizacji inwestycji poniesiony do końca 2010 roku to 2 945 935 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji. Wykonaniem niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.
14	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Ujsoły w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” (Złatna – 20 km, Ujsoły – 23 km)	W 2010 rozpoczęto budowę w ramach projektu dofinansowanego ze środków unijnych (Fundusz Spójności) realizowanego przez Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu. Według stanu na dzień 31.12.2010r. zrealizowano około 20% przewidywanego zakresu, tj. 8,36 km sieci kanalizacji sanitarnej. Całkowity koszt budowy kanalizacji będzie wynosił około 38 mln. zł., zaś wkład własny Gminy Ujsoły wyniesie 6,5 mln. zł. Inwestycję podzielono na 3 etapy: - I etap Ujsoły - budowa 20,95 km. rurociągów kanalizacyjnych oraz 2,22 km. przyłączy, - II etap Złatna - budowa 18,89 km. rurociągów kanalizacyjnych oraz 1,13 km. przyłączy, - III etap Sobółka i Glinka - budowa 15,64 km. rurociągów kanalizacyjnych oraz 0,78 km.
15	Budowa kanalizacji sanitarnej w gm. Ślemień, ok. 9,3 km w ramach projektu „Budowa sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień – Zadanie 2 Etapu I” Budowa oczyszczalni ścieków w ramach projektu „Budowa sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień – Zadanie 2 Etapu I”	W okresie sprawozdawczym na obszarze gminy Ślemień realizowane było zadanie dotyczące rozbudowy sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w ramach Etapu I Zad. 2. Zakres prac stanowił zakończenie skanalizowania i zwodociągowania prawie całego sołectwa Ślemień. W ramach Zadania 2 wykonana została we wspólnym wykopie 15,75 km kanalizacja sanitarna i wodociąg oraz została rozbudowana oczyszczalnia ścieków o przepustowość 352 m3/dobę. Pełna przepustowość rozbudowanej oczyszczalni ścieków wynosi 400 m3/dobę. Do nowego odcinka kanalizacji zostało podłączonych 213 gospodarstw domowych, do nowej sieci wodociągowej zostało podłączonych 176 gospodarstw domowych. Koszt realizacji zadania wyniósł 12 577 791,01 zł w tym dofinansowanie ze środków EFRR 10 691 122,35 zł.
16	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Świnna, sołectwo Pewel Mała, Pewel Ślemieńska	W okresie 2009-2010 na terenie gminy Świnna realizowane były projekty polegające na: - Budowie kanalizacji sanitarnej w sołectwie Pewel Mała i Pewel Ślemieńska. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 1.652.985,31 zł, z czego 1.367.294,47 zł pochodziło ze środków EFRR, 141.846,98 zł ze środków WFOSiGW w Katowicach, oraz 285.690,90 zł ze środków własnych gminy Świnna, - Budowie wodociągu w sołectwie Pewel Mała i Pewel Ślemieńska. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 1.373.717,01 zł, z czego 1.167.659,44 zł pochodziło ze środków EFRR, 156.969,02 zł ze środków WFOSiGW w Katowicach, oraz 206.057,55 zł ze środków własnych gminy Świnna,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		- Budowie przyłączy wodociągowych w Trzebini, koszt inwestycji 15.691,10 zł poniesiony ze środków własnych gminy, - Budowie przyłączy wodociągowych w Świnnej, koszt inwestycji 13.000 zł poniesiony ze środków własnych gminy.
17	Rozbudowa sieci wodociągowej w Gminie Gilowice ok. 6,5 km	W 2010 roku zakończono realizację zadania polegającego na Budowie zbiornika wody na stacji uzdatniania wody Gilowice – Rozcięta. Jest to zbiornik o kubaturze 749 m³, o pojemności 2 x 200 m³, wysokości 6,72 m. Koszt realizacji zadania 588.020,56 zł, z czego środki EFR w ramach PROW na lata 2007-2013 wynosiły 346.048 zł. W 2010 roku realizowane były także przyłącza domowe do wodociągu gminnego w ilości 10 sztuk. Koszt przyłączy to 13.033,95 zł finansowany ze środków własnych mieszkańców. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono także remont ujęcia wody w Gilowicach – Rozciętej za kwotę 88.866,33 zł Przewiduje się, że w 2011 r. rozpoczną się dalsze prace w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej. Łączna wartość zadania ok. 77 mln zł. Łączna kwota wydatków na projekty i programy współfinansowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej wynosi 3.221.483,00 zł z tego środki UE 2.396.474,52 zł środki własne 825.008,48 zł. Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.
18	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Żywiec w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” (około 55 km) Modernizacja ujęcia wody oraz stacji uzdatniania w Żywcu	W analizowanym okresie zakończono rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Żywcu, koszt poniesiony na ten cel opiewał na kwotę 66 527 231 zł. W trakcie realizacji aktualnie jest także: - Budowa kanalizacji sanitarnej w Żywcu – do końca 2010 roku wybudowano 58,22 km, - Budowa sieci wodociągowej w Żywcu – do końca 2010 roku wybudowano 30 km. Do końca okresu sprawozdawczego wydatkowano na ten cel 57 209 165 zł. Realizacją niniejszego zadania zajmuje się Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu, Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie jakości wód nie zaplanowano zadań własnych powiatu, na lata 2009-2010 w Programie Ochrony Środowiska oraz jego aktualizacji z 2010 roku zaplanowano 20 zadań. Dwa zadanie koordynowane dotyczyły budowy sieci kanalizacji deszczowej oraz oczyszczania wód deszczowych. Jednostką odpowiedzialną za realizację tych zadań był Wojewódzki Zarząd Dróg w Katowicach. Według informacji Zarządu wynika iż w okresie sprawozdawczym nie było realizowanych wiele działań w tym zakresie. Nie mniej jednak planuje się w następnym okresie sprawozdawczym realizację tego zadania.

Najistotniejsze z punktu widzenia ochrony wód i zasobów wodnych są zadania dotyczące usprawnienia gospodarki wodno kanalizacyjnej.

W okresie 2009-2010 na terenie gmin powiatu żywieckiego postępowały prace związane z realizacją projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”. W ramach tego zadania wybudowano 561,41 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 100,86 km sieci wodociągowej, a także rozbudowano i zmodernizowano 3 oczyszczalnie ścieków w Cięcinie, Zwardoniu i w Żywcu. Do końca 2010 roku na ten cel wydatkowano 354 250 627 zł. Aktualnie zakończono prace tylko w Koszarawie i w Miłówce gdzie planowane są dalsze prace. W pozostałych gminach należących do Międzygminnego Związku ds. Ekologii w Żywcu trwają prace w tym zakresie, a planowany termin realizacji określono na 2013 rok.

W pozostałych gminach niebędących członkami Związku także trwały prace związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej. Gminy Łękawica, Ślemień i Świnna wydatkowały na budowę kanalizacji w okresie sprawozdawczym prawie 20 mln zł. Były to środki przede wszystkim pozyskane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Jedynie gmina Czernichów w okresie sprawozdawczym nie realizowała żadnych działań w zakresie inwestycji wodno – kanalizacyjnych.

Reasumując na realizację zadań w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie gmin powiatu Żywieckiego zaplanowano prawie 850 mln zł, natomiast według stanu na koniec 2010 roku wydatkowano około 370 mln. Nie mniej jednak według informacji z Międzygminnego Związku ds. Ekologii wiele robót zostało zakończonych, ale nierozliczonych, w związku z tym całościowe podsumowanie kosztów planowanych i zrealizowanych będzie możliwe po zakończeniu i podsumowaniu projektu pn.: „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”.

4.1.2 Zanieczyszczenie powietrza

W zakresie ochrony powietrza w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **P.1. Poprawa jakości powietrza oraz obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- P.1.1. Poprawa, jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji z procesów spalania paliw do celów grzewczych, ograniczenie niskiej emisji, zmniejszenie zapotrzebowania na energię
- P.1.2. Poprawa jakości powietrza poprzez poprawienie warunków ruchu drogowego na terenie powiatu,
- P.1.3. Poprawa jakości powietrza poprzez prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza,
- P.1.4. Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zorganizowanej.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 18 zadań, z czego 3 własne, 6 koordynowanych i 9 wytycznych dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 4) zadań koordynowanych (tabela nr 5) i wytycznych dla gmin (tabela nr 6).

Tabela 4 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Termomodernizacja powiatowych placówek oświaty	Starostwo Powiatowe w Żywcu mając na względzie ochronę jak i poprawę jakości środowiska w latach 2008-2010 realizował projekt pn.: „Kompleksowa termomodernizacja Powiatowych Placówek Oświaty na terenie Żywca”. Koszt całkowity inwestycji wyniósł 2 679 982,42 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w ramach Programu Rozwoju Subregionu Południowego EFRR na lata 2007-2013 2 277 985,05 zł co stanowi 85%. Wkład własny z budżetu Powiatu 401 997,37 zł co stanowi 15 %. Zadanie zostało podzielone na trzy etapy: • I etap wykonano modernizację gospodarki cieplnej poprzez wymianę kotłów wodnych opalanych koksem na kotły retortowe na eko-groszek w kotłowni Zespołu Szkół Budowlano – Drzewnych • II etap wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, wykonano ocieplenie wiatrołapu, przeprowadzono termomodernizację i remont stropodachu nad salą gimnastyczną, założono nowe rynny i rury spustowe, a także zamontowano nową instalację odgromową oraz wymieniono kaloryfery w trzech pomieszczeniach oraz termomodernizacja elewacji zewnętrznej budynku szkoły • etap III pn. to „Termomodernizacja budynku warsztatów Powiatowego Centrum Kształcenia Praktycznego” przeprowadzono modernizację instalacji grzewczych oraz zasilania wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, wykonano ocieplenie podłóg, wymieniono posadzki na korytarzach i klatkach schodowych, położono nową nawierzchnię antypoślizgową na klatce schodowej i korytarzach na piętrze, a także przeprowadzono termomodernizację stropodachu, remont kominów oraz wymianę rynien. W okresie sprawozdawczym Powiat Żywiecki realizował jeszcze dwie inwestycje związane z redukcją emisji punktowej, były to: • Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego przy ulicy Krasińskiego polegająca na wymianie instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania. Na realizację

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		inwestycji zaangażowano dotację z WFOŚiGW w Katowicach w kwocie 102.267,00 zł, pożyczkę w kwocie 88.842,00 zł oraz środki własne w kwocie 72.512,00 zł. • Termomodernizacja budynku Internetu i stołówki Zespołu Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Żywcu przy ulicy Komisji Edukacji Narodowej 3 polegająca na wymianie stolarki, dociepleniu ścian i dachu. Koszt realizacji wyniósł 686.179,82 zł. Zadanie to było finansowane częściowo (116.330,00 zł) ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska) oraz zostało dofinansowane ze środków WFOŚiGW w Katowicach. • Ponadto wydatkowano kwotę 2.503,60 zł na aktualizację audytu energetycznego budynku przy Al. Wolności, • oraz kwotę 8.540 zł na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej na termomodernizację obiektu powiatowego Centrum Kształcenia Praktycznego.
2	Prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony środowiska na bazie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rajczy-Nickulinie	W 2009 roku zorganizowano Wakacyjne Warsztaty Ekologiczne w Rezerwach Żywieckiego Parku Krajobrazowego, realizowane w formie obozu wędrownego. W obozach wzięło udział 160 uczestników i 16 opiekunów w zakresie funkcji lasu i jego struktury, chronionych roślin i zwierząt oraz zagrożeń dla lasów, jakie niesie zanieczyszczanie atmosfery z terenu województwa śląskiego. Podczas 7 dniowej wędrówki, młodzież odwiedziła 6 rezerwatów przyrody na terenie Żywieckiego Parku Krajobrazowego, oraz wzięła udział w trzech ścieżkach dydaktycznych, przemierzyła szlaki turystyczne Grupy Lipowskiej i Wielkiej Raczy, odwiedziła schroniska PTTK na Hali Lipowskiej, Rysiance, Wielkiej Rycerzowej, Przegibka i Wielkiej Raczy. Główną atrakcją obozów, była możliwość oglądania najcenniejszych przyrodniczo terenów, objętych ochroną w postaci rezerwatów. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 91.377,15 zł w tym: • 51.003,50 zł - dotacja z WFOŚiGW w Katowicach • 30.245,00 zł - wpłaty uczestników warsztatów • 10.128,65 zł - środki własne Szkolnego Schroniska Młodzieżowego Warto wspomnieć, że w 2009 roku, obozy wędrowne znalazły się wśród nominowanych przez Śląską Organizację Turystyczną do konkursu na „Najlepszy produkt turystyczny 2009”. Szkolne Schroniska Młodzieżowe w Rajczy-Nickulinie i Soblówce za rok szkolny 2009/2010 zostały laureatami jubileuszowego 50 Konkursu Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych organizowanego przez Ministerstwo Edukacji i Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych. W 2009 roku zorganizowano warsztaty ekologiczne „Tajemnice Lasu” w ramach, których w latach 2008-2009 przeprowadzono 100 edycji warsztatów ekologicznych dla 2002 uczniów oraz 207 nauczycieli, przeprowadzono 1930 godzin zajęć dydaktycznych, zrealizowano program zgodnie z tematyką, dzięki czemu podniesiono kulturę i świadomość uczestników warsztatów. Ogólny koszt warsztatów wyniósł 152.101,42 zł w tym: • 79.354,16 zł dotacja z WFOŚiGW w Katowicach, • 13.431,26 zł - środki własne Szkolnego Schroniska Młodzieżowego, • 59.316,00 zł - wpłaty uczestników. W 2009 roku realizowano także zadanie pod nazwą „Powiat Żywiecki – informator przyrodniczo-krajoznawczy. Ekoturystyka w obszarach górskich” w ramach, którego opracowano i wydrukowano 2000 egzemplarzy informatora zawierającego podstawę do upowszechniania wiedzy przyrodniczej i edukacji ekologicznej, promocji walorów przyrodniczych Beskidów, promocji aktywnych form turystyki, rozwijania wrażliwości estetycznej, związanej z pięknem przyrody i krajobrazu. Koszt zadania wynosił 11.000,00 zł w tym: • 8.500,00 zł dotacja z WFOŚiGW w Katowicach, • 2.500,00 zł środki własne Szkolnego Schroniska Młodzieżowego. Także w 2010 roku zorganizowano ekologiczne warsztaty pn.: „Wakacyjne warsztaty ekologiczne w rezerwach Żywieckiego Parki Krajobrazowego”. Celem projektu było zapoznanie uczestników z funkcjami lasu, poznanie pospolitych gatunków drzew, roślin, grzybów oraz podniesienie świadomości w zakresie zależności pomiędzy stanem lasów, zdrowiem człowieka, a odpowiedzialnością za środowisko naturalne. W warsztatach wzięło

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		udział 304 dzieci i 32 opiekunów. Koszt warsztatów wyniósł 91.009,71 zł, z czego: • 51.964,00 zł – WFOSiGW, • 7.125,11 zł - wkład własny schroniska, • 31.107,00 zł - wpłaty uczestników, • 813,00 zł - sponsorzy. W 2010 roku w okresie jesiennym przy wsparciu finansowym WFOSiGW dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych odbywały się warsztaty ekologiczne „Tajemnice lasu”. Program warsztatów łączy edukację ekologiczną z wycieczką szkolną w atrakcyjne turystycznie tereny Beskidu Żywieckiego. Większość zajęć prowadzona była w terenie w oparciu o ścieżki przyrodniczo – dydaktyczne, rezerваты przyrody lub cenne przyrodniczo obszary Żywieckiego Parku Krajobrazowego. Przeprowadzono 130 edycji warsztatów, w których uczestniczyło 2725 dzieci i 270 opiekunów. Koszt warsztatów wyniósł 333.554,23 zł, z czego: • 184.297,53 zł WFOSiGW w Katowicach, • 22.063,70 zł wkład własny schroniska, • 124.012,00 zł wpłaty uczestników, • 3.181,00 zł sponsorzy. W 2010 roku Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przyznał dotację w wysokości 26 000 zł, na druk wydawnictwa „Powiat Żywiecki. Woda i jej wpływ na zróżnicowanie roślinności w Beskidach”. Wkład własny schroniska w wydawnictwo wyniósł 18.010,40 zł. Jest to już druga pozycja, będąca efektem współpracy Szkolnego Schroniska Młodzieżowego – Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rajczy Nickulinie z pracownikami naukowymi Katedry Geobotaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Autorami publikacji są dr Roksana Krause, prof. Stanisław Wika oraz dr hab. Zbigniew Wilczek.
3	Modernizacja dróg powiatowych	Realizacją inwestycji drogowych na obszarze powiatu zajmuje się Powiatowy Zarząd Dróg. W okresie sprawozdawczym realizowanych było szereg inwestycji zarówno planowych jak i wynikających z obfitych opadów deszczu i wystąpienia powodzi w 2010 roku. W 2009 zrealizowano: <u>W zakresie przebudowy dróg w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego</u> • DP 1425 S Przebudowa drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz-Juszczyna-Jeleśnia na odcinku od km 11+900 do km 13+400 o długości 1.500 mb (do Domu Kultury w Sopotni Małej) w Gminie Jeleśnia • DP 1447 S Przebudowa drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza-Sól-Zwardoń o długości 1.285 mb (od mostu za stacją kolejową w Soli do skrzyżowania z drogą powiatową Nielewda-Kiczora) i odcinek 1.642 mb (od skrzyżowania z drogą gminną „Na Tarliczne” do skrzyżowania z drogą gminną „Stańcówka”) w Gminie Rajcza • DP 1444 S Przebudowa drogi powiatowej nr 1444 S Rycerka Dolna-Rycerka Górna Polana o długości 1.370 mb (od domu nr 253 do skrzyżowania z drogą Zbójniczoka – most żelbetowy) w Rycerce Górnej, Gmina Rajcza • DP 1478 S Przebudowa mostu na rzece Koszarawa w ciągu drogi powiatowej nr 1478 S ulica Sporyska w Żywcu w km 0+100 • DP 1422 S Przebudowa drogi powiatowej nr 1422 S Korbielów Górny-Kamienna na odcinku od km 0+450 do km 1+650 o długości 1.200 mb (tj. od Domu Wczasowego „Pod Weską” do domu nr 100) w Gminie Jeleśnia • DP 1437 S Przebudowa drogi powiatowej Nr 1437 S Milówka-Nielewda w Nielewdu o długości 1335 mb (od ul. Witosów do budynku nr 56 obok przystanku autobusowego PKS) w Gminie Milówka • DP 1450 S Przebudowa drogi powiatowej Nr 1450 S Kamesznica-Koniaków o długości

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		2580 mb w Kamesznicy (od ul. Janoska do budynku nr 784) w Gminie Milówka - DP 1452 S Przebudowa drogi powiatowej nr 1452 S w Przybedzy -Gajówka z droga krajową DK 69 do pensjonatu "Cis" w Gminie Radziechowy- Wieprz (droga pow. na odcinku 0+000 - 1+000 i droga gminna na odcinku 1+000 - 2+900) Koszty 3 662 722,32 zł Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 1 448 809,30 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie remontów mostów</u> - DP 1437 S Remont mostu drogowego w ciągu drogi powiatowej nr 1437 S Milówka-Nieledwia w Nieledwi km 1+300, Gmina Milówka - DP 1425 S Remont uszkodzonego obiektu mostowego zlokalizowanego w ciągu drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz-Juszczyna-Jeleśnia w km 9+800 na potoku Juszczyńska w Juszczyńcu, Gmina Radziechowy-Wieprz - DP 1447 S Remont uszkodzonego mostu drogowego w ciągu drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza-Sól-Zwardoń w Soli przysiółek Zagajka w km 8+600 - DP 1428 S Remont uszkodzonych poręczy mostu w ciągu drogi powiatowej nr 1428 S Żywiec-Trzebinia-Juszczyna w km 0+100 w Trzebini - Remont nawierzchni mostów: w ciągu drogi powiatowej nr 1419 S Jeleśnia-Koszarawa-Zawoja w Gminie Koszarawa, w ciągu drogi powiatowej nr 1413 S Moszczanica - Gilowice - Ślemień - Lachowice w Gminie Łękawica, w ciągu drogi powiatowej nr 1439 S Kamesznica - Milówka - Rajcza - Ujsoły - gr. państwa w Gminie Milówka, w ciągu drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz-Juszczyna-Jeleśnia w Gminie Radziechowy-Wieprz, w ciągu drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza-Sól-Zwardoń w Gminie Rajcza, w ciągu drogi powiatowej nr 1413 S Moszczanica - Gilowice - Ślemień - Lachowice w Gminie Ślemień Koszty 888 872,49 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie remontów cząstkowych nawierzchni dróg</u> - W mieście Żywiec oraz miejscowościach: Lipowa, W. Górka, Radziechowy Wieprz, Jeleśnia, Świnna, Łodygowice, Czernichów, Gilowice, Milówka, Ślemień, Rajcza Koszty 1 311 150,26 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie budowy chodników</u> - DP 1433 S Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1433 S Cięcina Dolna - Cięcina Górna w km 0+000 do 0+257. - DP 1419 S Budowa chodnika, przebudowa zjazdów indywidualnych przy drodze powiatowej nr 1419 S Jeleśnia – Koszarawa – Zawoja od km 3+382 do km 3+734 w Przyborowie - DP 1425 S Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz-Juszczyna-Jeleśnia o długości 243 mb w miejscowości Sopotnia Mała- na odcinku od kaplicy do Szkoły Podstawowej - DP 1403 S Przebudowa ogrodzeń koniecznych do wykonania nasypu pod chodnik wzdłuż drogi powiatowej nr 1403 S Międzybrodzie Bialskie – Straconka - DP 1475 S Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1475 S Żywiec-Rychwałd w miejscowości Rychwałd, gmina Gilowice na odcinku od Kościoła do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1412 S Łękawica-Rychwałd-Pewel Mała Koszty

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		719 373,63 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie budowy chodników w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego</u> - DP 1403 S Budowa chodnika wraz z odwodnieniem w ciągu drogi powiatowej nr 1403 S Międzybrodzie Bialskie - Straconka w km 0+100 do 1+400 Gminie Czernichów Koszty 520 318,04 zł Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 210 465,72 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie usuwania skutków klęsk żywiołowych</u> - DP 1437 S Likwidacja osuwiska na drodze powiatowej Nr S 1437 Milówka – Nieledwia w km 3+150; 4+050; 4+460 na terenie gminy Milówka” KDO 1, 2 i 3 (ID 24/PŻ/1) (Wykonanie II ETAPU osuwiska Nr 1 w km 3+150, wykonanie całości zakresu osuwiska Nr 2 w km 4+050 oraz wykonanie całości zakresu osuwiska Nr 3 w km 4+460) - DP 1412 S Budowa mostu na potoku Łękawka w Rychwałdzie na połączeniu dróg powiatowych nr 1412 S Łękawica-Rychwałd-Pewel Mała oraz drogi powiatowej nr 1413 S Moszczanica-Ślemień-Lachowice - DP 1437 S Remont uszkodzonego przepustu ramowego w ciągu drogi powiatowej nr 1437 S Milówka-Nieledwia w miejscowości Nieledwia powyżej pętli autobusowej - DP 1417 S Przebudowa mostu w ciągu drogi powiatowej nr 1417 S Jeleśnia-Pewel Wielka w km 1+100 nad potokiem Koszarawa w km 11+500 w Jeleśni wraz z przebudową urządzeń obcych Koszty 3 519 948,13zł Rezerwa Celowa Budżetu Państwa 1 493 095,85 zł Budżet Powiatu Żywieckiego W 2010 roku zrealizowano: <u>W zakresie odbudowy oraz remonty dróg</u> - DP 1419 S Remont drogi powiatowej nr 1419 S Jeleśnia - Koszarawa - Zawoja o łącznej długości 1 620 mb w miejscowości Przyborów w km: 3+930 do km 6+170 - poprzez wykonanie nakładki bitumicznej o średniej grubości 7 cm - DP 1405 S Remont drogi powiatowej nr 1405 S Żywiec - Lipowa - Buczkowice w miejscowości Lipowa, wzdłuż nowobudowanego chodnika dla pieszych, od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1458 S Radziechowy - Twardorzeczka - Lipowa w kierunku Żywca - poprzez wykonanie nakładki bitumicznej o średniej grubości 5 cm - DP 1425 S Odbudowa drogi powiatowej nr 1425 S w Sopotni Małej w km 0+000 do 0+770 Koszty 1 090 211,42 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie przebudowy dróg w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego</u> - Przebudowa drogi powiatowej nr 1434 S na odcinku od przejazdu kolejowego w Węgierskiej Górze do boiska sportowego LKS Skałka w Żabnicy Gmina Węgierska Górka - Etap I - Przebudowa drogi powiatowej nr 1459 S Pietrzykowice Dołem w Pietrzykowicach w km 0+000 do 1+000 na długości 1000 mb wraz z remontem przepustu pod kątem dostosowania jego parametrów do szerokości jezdni

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		- Przebudowa drogi powiatowej nr 1420 S na odcinku od km 0+000 do km 1+200 o długości 1200 mb (tj. od skrzyżowania z drogą powiatową 1419 S do nowego dywanika) w Gminie Jeleśnia - Przebudowa drogi powiatowej nr 1417 S na odcinku od km 4+300 do km 5+600 o długości 1300 mb (od skrzyżowania z drogą gminną "Na Szewcową Polanę" do domu nr 495) w Gminie Jeleśnia - Przebudowa drogi powiatowej nr 1427 S od km 1+700 do km 2+400 o długości 700 mb (tj. od domu nr 170 do skrzyżowania z ul. Pielgrzymów) w Gminie Świnna - Przebudowa drogi powiatowej nr 1415 S o długości 1000,0 mb (od ul. Pod Lasem do kościoła w Pewli Małej - skrzyżowanie z drogą na Rychwałd) w Gminie Świnna - Przebudowa drogi powiatowej nr 1413 S Moszczanica - Gilowice - Ślemień - Lachowice na odcinku od km 9+700 do km 10+830 o długości 1130 mb (od mostku żelbetowego przy budynku 416 w Ślemieniu do sklepu "HILL" w Ślemieniu - Przebudowa drogi powiatowej nr 1437 S Milówka - Nieleddwia w Nieleddwi o długości 1335 mb (od ul. Witosów do budynku nr 56 obok przystanku autobusowego PKS) w Gminie Milówka - Przebudowa drogi powiatowej nr 1450 S Kamesznica - Koniaków o długości 2580 mb w Kamesznicy (od ul. Janosika do budynku nr 784) w Gminie Milówka - Przebudowa drogi powiatowej nr 1419 S Jeleśnia - Koszarawa - Zawoja od km 7+750 do 8+750 (od gimnazjum Jana Pawła II w kierunku Zawoi do ok. 150 m przed mostem żelbetowym) wraz z budową chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1419 S na odcinku od km 7+005 (od mostu pod kościołem) do km 7+750 (Gimnazjum Jana Pawła II w Koszarawie) oraz km 7+750 (Gimnazjum Jana Pawła II) do 8+005 (Gminny Ośrodek Kultury w Koszarawie) w Gminie Koszarawa - Przebudowa drogi powiatowej nr 1452 S w Przybędzy - Gajówka z drogą krajową DK 69 do pensjonatu "Cis" w Gminie Radziechowy - Wieprz (droga pow. na odcinku 0+000 - 1+000 i droga gminna na odcinku 1+000 - 2+900) - Przebudowa drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza - Sól - Zwardoń o długości 1285 mb (od mostu za stacją kolejową w Soli do skrzyżowania z drogą powiatową Nieleddwia - Kiczora) i odcinek 1642 mb (od skrzyżowania z drogą gminną "Na Tarliczne" do skrzyżowania z drogą gminną "Stańcówka") w Gminie Rajcza - Przebudowa drogi powiatowej nr 1444 S Rycerka Dolna - Rycerka Górna Polana o długości 1370 mb (od domu nr 253 do skrzyżowania z drogą do Zbójnicoka - most żelbetowy) w Rycerce Górnej, Gmina Rajcza - Przebudowa drogi powiatowej nr 1422 S Korbielów Górny - Kamienna na odcinku od km 0+450 do km 1+650 o długości 1200 mb (tj. od Domu Wczasowego "Pod Weską" do domu nr 100) w Gminie Jeleśnia - Przebudowa drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz - Juszczyzna - Jeleśnia na odcinku od km 11+900 do km 13+400 o długości 1.500 mb (do Domu Kultury w Sopotni Małej) w Gminie Jeleśnia Koszty 13 749 936,39 zł Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego <u>W zakresie remontów cząstkowych nawierzchni dróg</u> - W tym nakładki w gminach: Jeleśnia, Radziechowy - Wieprz, Świnna, Rajcza oraz na terenie Żywca: ul. Grunwaldzka, ul. Wolności, ul. Partyzantów Koszty 809 255,68 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie odbudowy, przebudowy oraz remonty mostów</u> - DP 1417 S Odbudowa mostu w Jeleśni na rzece Koszarawa w ciągu DP nr 1417 S Jeleśnia -

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		Pewel Wielka - DP 1478 S Przebudowa mostu na rzece Koszarawa w ciągu ul. Sporyskiej w Żywcu w km 0+100 - etap I - Remont mostu w Koszarawie Bystrej w ciągu drogi powiatowej 1419 S Kuków - Koszarawa Koszty 1 000 000,00 zł Rezerwa Celowa Budżetu Państwa 6.279 554,70 zł Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 3 942 775,85 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie przebudowy mostów w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego</u> - Przebudowa mostu na rzece Żyłicy w ciągu drogi nr 1404 S Wilkowice - Hucisko - Łodygowice obok skrzyżowania ul. Rzecznej ze Spacerową - Przebudowa mostu na rzece Żyłicy na drodze nr 1464 S Łodygowice - Bierna - Zarzecze w Gminie Łodygowice obok GOK Koszty 679 104,41 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie budowy chodników</u> - DP 1403 S Budowa chodnika, kanalizacji deszczowej, zjazdów indywidualnych w ciągu drogi powiatowej nr 1403 S Międzybrodzie Bialskie - Straconka, etap III w km 1+560 - 2+560 - DP 1425 S Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1425 S w Wieprzu w km 2+900 do 3+220 - DP 1403 S Budowa chodnika, kanalizacji deszczowej, zjazdów indywidualnych w ciągu drogi powiatowej nr 1403 S Międzybrodzie Bialskie - Straconka etap I w km 0+100 do km 1+400 - DP 1425 S Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz - Juszczyzna - Jeleśnia o długości 243 mb w miejscowości Sopotnia Mała - na odcinku od kaplicy do Szkoły Podstawowej - DP 1453 S Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1453 S przez wieś Radziechowy - Remont chodników w ciągu DP 1433 S Cięcina - Cięcina Górna oraz w ciągu DP nr 1427 S w Świnnej Koszty 1 383 079,40 zł Budżet Powiatu Żywieckiego <u>W zakresie budowy chodników w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego</u> - Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1439 S Kamesznica - Milówka - Rajcza - Ujszoły gr. Państwa o długości 1500,00 mb w Ujszałach (od ul. Granicznej do ul. Turystycznej - budynek nr 1 i od ul. Ks. Pr. Pułki - obok Starej Kuźni - do ul. Nad Potokiem) w Gminie Ujszoły - Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1412 S Łękawica - Rychwałd - Pewel Mała na odcinku od Urzędu Gminy Łękawica do parkingu przy Amfiteatrze oraz od Urzędu Gminy Łękawica do skrzyżowania z drogą gminną (ul. Sportowa) - Budowa chodnika dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 1427 S (od budynku Urzędu

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		Gminy do budynku nr 47) w miejscowości Świnna - Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1413 S Moszczanica - Gilowice - Ślemień - Lachowice na odcinku od km 5+650 do km 6+800 o długości 1 143,75 mb (od skrzyżowania z ul. gminną "Wesoła" do skrzyżowania z ul. gminną "Rysie") w Gminie Gilowice - Budowa chodnika z odwodnieniami jezdnii na drodze nr 1405 S o długości 1500 mb (na odcinku od skrzyżowania przy sklepie "Lewiatan" w Lipowej do "Delikatesów" w centrum Leśnej) w Gminie Lipowa - Budowa chodnika na drodze nr 1425 S (na odcinku od ul. Świerkowej w Wieprzu do kościoła w Wieprzu) o długości 700 mb w Gminie Radziechowy – Wieprz Koszty 3 754 689,25 zł Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego <u>W zakresie usuwania skutków klęsk żywiołowych</u> - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1414 S Stryszawa – Rostoki – Polanki, obok przystanku PKS w Koszarawie Cichej, o dł. 50 mb, w km :10+970 do km 11+020 – zabezpieczenie korony drogi poprzez wykonanie muru oporowego, żelbetowego. - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1400 S Łodygowice – Kalna – Godziszka w km : 1+033 do km 1+058 w m. Łodygowice - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1429 S Kuków - Koszarawa w km: 12+874 do km 12+944 – wraz z wykonaniem muru oporowego o dł. 35 mb - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1427 S Świnna – Przytęków w km : 0+266 do km 0+327 (strona lewa) w m. Świnna - Odbudowa uszkodzonego stożka nasypu mostu drogowego wraz z wykonaniem budowli siatkowo – kamiennej w ciągu drogi powiatowej nr 1444 S Rycerka Dolna – Rycerka Górna Polana w km 6+219 w m. Rycerka Górna . - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1419 S Jelesnia – Koszarawa - Zawoja w km : 5+914 do km 5+940 (strona lewa) w m. Przyborów - Remont nawierzchni uszkodzonych odcinków drogi powiatowej nr 1424 S Sopotnia Mała – Sopotnia Wielka w km : 2+370 – 2+815 – Etap I ; km : 3+561 – 3+936 – Etap II ; km : 6+903 – 7+603 – Etap III. - Odbudowa uszkodzonego odcinka muru oporowego o dł. 30 mb w km : 0+720 do km 0+750 wraz z remontem pozostałego odcinka muru oporowego o dł. 220 mb w km : 0+750 do km 0+970 w ciągu drogi powiatowej nr 1437 S Milówka - Nieleddwa , obok budynku P. Marii Wójcik w Nieleddwi - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń w km: 10+700 do km 10+774 o dł. 74 mb w Lalikach, gm. Milówka - zabezpieczenie korony drogi poprzez wykonanie muru oporowego, żelbetowego. - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1407 S Tresna – Rostoka w km: 1+653 do km 1+703 o długości 50 mb. - Odbudowa uszkodzonego korpusu drogi powiatowej nr 1403 S Międzybrodzie Bialskie – Straconka w km: 2+980 do km 3+050 o długości 70 mb. - Odbudowa uszkodzonego przepustu w ciągu drogi powiatowej nr 1407 S Tresna – Rostoka w km: 1+850 - Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1407 S Tresna – Rostoka w km: 1+760 do km 1+810 o długości 50 mb. - Remont mostu w ciągu drogi powiatowej nr 1419 S Jelesnia – Koszarawa – Zawoja w Koszarawie Bystrej w km: 14+560 w gm. Koszarawa. - Remont uszkodzonej nawierzchni i podbudowy wraz z poprawą odwodnienia w ciągu

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		drogi powiatowej nr 1426 S Sopotnia Mała – Juszczyń w km: 0+000 do km 2+300 w m. Sopotnia Mała. • Remont uszkodzonego mostu drogowego w ciągu drogi powiatowej nr 1407 S Tresna - Roztoka w km: 1+550 wraz z murem oporowym. • Odbudowa uszkodzonego przepustu rurowego w ciągu drogi powiatowej nr 1413S Moszczanica – Gilowice – Ślemień – Lachowice w m. Kocoń w km 12+280 • Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1447S Rajcza – Sól - Zwardoń w km : 2+150 do km 2+200 w m. Sól o długości 50 mb poprzez wykonanie koszy siatkowo – kamiennych wraz z odbudową uszkodzonego przepustu • Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1447S Rajcza – Sól - Zwardoń w km : 3+440 do km 3+540 w m. Sól o długości 100 mb poprzez wykonanie koszy siatkowo - kamiennych • Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1459S Pietrzykowice Dołem w km: 1+400 do km 1+450 w m. Pietrzykowice o długości 50 mb wraz z odbudową uszkodzonego przepustu • Odbudowa uszkodzonego odcinka drogi powiatowej nr 1404S Wilkowice – Hucisko - Łodygowice w km: 4+701 do km 4+751 w m. Łodygowice o długości 50 mb poprzez wykonanie koszy siatkowo – kamiennych • Remont uszkodzonego muru oporowego w ciągu drogi powiatowej nr 1444 S Rycerka Dolna – Rycerka Górna Polana o długości 135 mb w km: 6+160 do km 6+295 w m. Rycerka Górna • Remont nawierzchni uszkodzonych odcinków drogi powiatowej nr 1413 S Moszczanica – Gilowice – Ślemień - Lachowice o łącznej długości 650 mb w km : 13+952 – 14+002 – Etap I ; km: 14+960 – 15+560 – Etap II w m. Kocoń • Odbudowa zniszczonego muru oporowego w ciągu drogi powiatowej nr 1417 S Jeleśnia – Pewel Wielka – Hucisko o długości 50 mb w km: 3+609 do km 3+659 w m. Pewel Wielka • Odbudowa zniszczonego odcinka drogi powiatowej nr 1438 S Milówka – Prusów o długości 250 mb w km 2+847 do 3+097 poprzez wykonanie nowego odcinka drogi o długości 314.0 mb wraz z dwoma obiektami mostowymi, umocnienie korony drogi, odcinkowej regulacji potoku „Milówki” oraz zabezpieczenie powstałego osuwiska. ETAP I • Odbudowa zniszczonego mostu drogowego w ciągu drogi powiatowej nr 1440 S Rajcza – Nickulina w km 2+400 Koszty • 9 308 109,14 Rezerwa Celowa Budżetu Państwa. W ramach wydatków własnych Powiat wydatkował w 2009 roku kwotę 4.000 zł na aktualizację analizy sytuacji komunikacyjnej na terenie powiatu żywieckiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 5 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Klasyfikacja jakości powietrza w strefach i opracowanie programów ochrony powietrza dla stref, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne stężenia substancji pyłowych i gazowych wprowadzanych do	W celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu w 2010 roku został opracowany „Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy stężenia substancji w powietrzu” w tym również dla strefy bielsko – żywieckiej. POP został przyjęty uchwałą z dnia 16 czerwca 2010 roku nr III/52/15/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
	powietrza	Głównymi działaniami naprawczymi zapisanymi w Programie są: - zmiana sposobu ogrzewania (tzn. zamiana paliwa stałego na paliwa ciekłe lub gazowe), - wykonanie przyłączy sieci gazowej do poszczególnych budynków, - likwidacja pieców węglowych w mieszkaniach i domkach jednorodzinnych, - wykonanie przyłączy sieci ciepłej do poszczególnych budynków, - wymiana starych kotłów węglowych na nowoczesne, niskoemisyjne. W terminie do 15 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni) Prezydent Miasta/Starosta zobowiązany jest do sporządzania sprawozdań z realizacji działań naprawczych w danym roku i przekazania ich do Marszałka Województwa Śląskiego. Starosta Powiatu Żywieckiego w 2011 roku planuje sporządzenie w/w sprawozdania.
2	Poszukiwanie alternatywnych źródeł energii. Opracowanie założeń do wykorzystania alternatywnych źródeł energii. Organizacja akcji promujących powstawanie małych elektrowni wodnych	W okresie raportowanym 2009-2010 gminy powiatu żywieckiego nie podejmował działań w zakresie opracowania założeń do wykorzystania alternatywnych źródeł energii. W zakresie akcji promujących odnawialne źródła energii, większość gmin realizuje PONE, polegający między innymi na montażu kolektorów słonecznych. W ramach tych działań mieszkańcy otrzymują dofinansowanie na zakup i montaż solarów. W związku z poinformowaniem mieszkańców o możliwościach uzyskania dopłaty do tych działań gminy we własnym zakresie zamieszczają informację promującą energię odnawianą na tablicach ogłoszeń, stronach internetowych, a także w postaci artykułów w lokalnych czasopismach.
3	Poprawa sprawności obecnie funkcjonujących urządzeń redukujących zanieczyszczenia, w tym modernizacja i hermetyzacja procesów technologicznych	Zadanie to w okresie sprawozdawczym realizowane było przez MZEC EKOTERM Sp. z o.o. w Żywcu. W ramach tego zadania: w 2009 roku spółka przeprowadziła modernizację kotła WR 25/20-M wraz z instalacją odpylania oraz układem hydraulicznym. Koszty realizacji tego działania wyniosły 5.326.875,39 zł, z czego 299.931,39 zł to środki własne, 4.026.944 zł to środki pochodzące z WFOSiGW w Katowicach i 1.000.000 zł to kredyt komercyjny. w 2010 roku zrealizowano zadanie polegające na przebudowie kotła WCO 80/1 na kocioł KRm 1,0 oraz modernizację układu odpylania dla kotłów KRm 1,0 i WCO 80. Koszt realizacji wyniósł 731.763,00 zł z czego 481.486 zł stanowił wkład własny, natomiast 250.277 zł to środki pochodzące z pożyczki WFOSiGW w Katowicach, w 2010 roku przeprowadzono także przebudowę kanałów spalin głównego czopucha, koszt realizacji został poniesiony ze środków własnych spółki i wyniósł 223.369 zł.
4	Wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego	Przedsiębiorstwa działające na terenie Powiatu Żywieckiego wdrażają systemy zarządzania środowiskiem we własnym zakresie, bez udziału Starostwa Powiatowego
5	Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach w okresie sprawozdawczym na terenie Województwa Śląskiego i Powiatu Żywieckiego przeprowadził szereg kontroli dotyczących zakłócania porządku ekologicznego. W okresie sprawozdawczym zostały wydane przez Śląski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach decyzje dla firm takich jak: - Zakłady Mięsne Wojciech Dobija, ul. Świętokrzyska 54, 34-300 Żywiec - w zakresie ochrony powietrza, - KOTŁY ŻYWIEC Bartosz Bizoń i Wspólnicy Sp. J. ul. Leśniana 141a, 34-300 Żywiec - w zakresie ochrony powietrza, - Piotr Mrózek - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe, 34-331 Świnna 12 - w zakresie hałasu, - Bożena Duszyńska Ośrodek Wczasowy CZACHÓWKA Pewel Mała, ul. Pod Grapą 42, 34-331 Świnna - w temacie odroczenia terminu płatności opłat środowiskowych.
6	Budowa i modernizacja dróg wojewódzkich i krajowych na terenie powiatu żywieckiego	W ramach ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach realizowała dwie inwestycje drogowe, których realizacja trwa do chwili obecnej: Budowa północno - wschodniej obwodnicy miasta Bielsko - Biała od węzła „Komorowice” do węzła „Mikuszowice” (Żywiecka - Bystrzańska)

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		- Budowa drogi ekspresowej S-69 Bielsko – Biała – Żywiec – Zwardoń, odcinek węzeł „Mikuszowice” (Żywiecka – Bystrzańska) – Żywiec. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach w okresie sprawozdawczym rozpoczął realizację przedsięwzięć: - remont 5 odcinków dróg na trasie Żywiec – Korbielów o łącznej długości 2,9 km, - przebudowa skrzyżowania DW945 z DP 1427 wraz z budową mostu oraz chodnikiem na terenie gminy Świnna – opracowano dokumentację projektową, - budowa północnego obejścia miasta Żywca, na co przeznaczono w 2010 roku 2.388.746,93 zł Na 2011 rok Zarząd Dróg Wojewódzkich zaplanował: - budowę wewnątrz miejskiej obwodnicy Żywca, jako nowego ciągu drogi wojewódzkiej nr 945 wzdłuż rzeki Soły wraz z przebudową mostu nad rzeką Solą w ciągu drogi wojewódzkiej 945 – jest opracowana dokumentacja projektowa, ale nie ma pozwolenia na realizację inwestycji, - budowę chodnika w ciągu ul. Żywieckiej od stacji paliw do ul. Toczaków 1300 metrów – (I etap 450 metrów), - zabezpieczenie korpusu drogi i odbudowa DW 781 oraz remont DW 781 w miejscowości Kocierz Rychwałdzki, - opracowanie dokumentacji projektowej remontu uszkodzonego odcinka drogi w Żywcu Moszczanicy, - opracowanie dokumentacji projektowej zabezpieczenia zsuwów skarp wzdłuż DW 948 oraz remontu DW 948 wraz z budową chodnika w Międzybrodziu Bialskim, - opracowanie dokumentacji przebudowy skrzyżowania DW 945 z DP 1427 wraz z projektem budowy mostu oraz projekt budowy chodnika wraz z kanalizacją w miejscowości Świnna.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 6 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY w zakresie ochrony powietrza na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Modernizacja tras komunikacyjnych na terenie Gmin należących do powiatu w tym utrzymanie czystości dróg szczególnie w okresie zimowym w celu ograniczenia wtórnej emisji pyłów	W okresie sprawozdawczym na terenie gmin należących do powiatu żywieckiego sukcesywnie były przeprowadzane prace związane z remontami i modernizacjami, a także przebudowami dróg gminnych. Były to między innymi: - Gmina Rajcza Przebudowa położonego w Centrum Rajczy skrzyżowania dróg powiatowych Kamesznica – Glinka i Rajcza – Zwardoń oraz drogi gminnej „Do Soły”. Koszt realizacji 2 380.331,16 zł, z czego dofinansowanie ze środków RPO WŚ – 1.900.000,49 zł, Przebudowano 2,3 km dróg gminnych za kwotę około 1 mln zł, oraz wykonano remonty 4,2 km dróg gminnych za kwotę 1.733.000 zł - Gmina Węgierska Górka Przebudowa drogi gminnej Bystry Potok w sołectwie Cięcina. Koszt realizacji 716.280,39 zł, z czego dofinansowanie ze środków RPO WŚ – 585.807,54 zł, Przebudowa drogi gminnej Na Doliny Łączącej Cisiec z Żabnicą. Koszt realizacji 1 235.170,55 zł, z czego dofinansowanie ze środków RPO WŚ – 995.627,25 zł,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		Miasto Żywiec Przebudowa istniejącej drogi gminnej ul. Podtorze w żywieckiej dzielnicy Zabłocie wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz przekładkami i zabezpieczeniem infrastruktury technicznej. Koszt realizacji 2 495 258,45 zł, z czego dofinansowanie ze środków RPO WŚ - 2 065 924,32 zł, Miasto Żywiec partycypuje w kosztach budowy północnej obwodnicy miasta realizowanej przez ZDW Miasto realizowało także działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w kwocie 2.293.690 zł Gmina Lipowa modernizacja drogi rolniczej „Wielidroga” w Lipowej, drogi rolniczej „Graniczna Lipowa - Leśna”, Lipowa, do „Żarnówki” w Lipowej Dolnej, w Siennej od skrzyżowania z drogą powiatową do cmentarza, droga dojazdowa u „Kubaczki ” w Lipowej Podlas, droga dojazdowa wzdłuż potoku” Drągowy” w Lipowej Podlas, droga rolnicza w Słotwinie, droga koło Konstantego w Brzezinach oraz do Wojtusika w Lipowej – Podlas, droga do Sowy droga do Gąsiorka oraz nad Leśniczówką, droga do kładki pieszo-jezdnej koło Dziergasów, droga do Jagosza w Ostrym. Gmina Gilowice Odbudowa przepustu rurowego na potoku bez nazwy na mały obiekt mostowy w ciągu drogi gminnej ul. J. Berniniego, zabezpieczenie podmytego korpusu drogi gminnej ul. Biernatki, odbudowa przepustu okularowego nr 4 na obiekt mostowy w ciągu drogi gminnej ul. Starodworskiej, odbudowa ul. Spacerowej w Rychwałdzie, odbudowa mostu nr 1 na ul. Starodworskiej, odbudowa mostu odbudowa mostu ul. Wąska, zabezpieczenie podmytego korpusu drogi gminnej ul. Marszałki , odbudowa drogi ul. Strażacka, ul. Lubry, ul. Wesoła, ul. Orzechowa, ul. Jędrzejczyki, odbudowa mostu ul. Św. Jana, odbudowa drogi ul. Łosiny, ul. Plebańska, ul. Biernatki. Koszt zadań wyniósł w 2009 roku 853.238 zł, a w 2010 roku 1.721.741 zł. Częściowe koszty zostały poniesione ze środków budżetu Państwa na usuwanie skutków powodzi. Gmina Ślemień W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Ślemień przeprowadzane były remonty dróg gminnych, były to głównie droga do Lenarta, droga do Głóda, droga do Pręcikiewicza, ul. Bodzkowa, Porzeczkowa, Zielona, Olchowa, Poda Lasem, Spacerowa, Wspólna, Jaworowa, Na Kępie, Borowina, Boczna, Rajska, Letnia. Koszt realizacji w/w remontów wyniósł 1.700.930 zł Gmina Czernichów W analizowanym czasie na terenie Gminy Czernichów przeprowadzane były remonty dróg gminnych, były to głównie ul. Akacyjowa, Spacerowa, Barabaszków, Nowy Świat, Sportowa, Wiosenna, Widokowa, Brzozowa. Koszt realizacji tych prac wyniósł 1.255.084 zł częściowo finansowane z MSWiA Przebudowa ul. Energetyków w Międzybrodziu Żywieckim i Międzybrodziu Bialskim - drogi gminnej, która stanowi jednolity ciąg drogowy, Koszt realizacji 4 382 405,80 zł, z czego dofinansowanie ze środków RPO WŚ - 1 856 583,44 zł, Radziechowy – Wieprz W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Radziechowy Wieprz przeprowadzane były remonty dróg gminnych, koszt realizacji tych działań (168.584,69 zł) poniesiony został ze środków budżetu gminy. Łękawica W 2009 roku w ramach remontów dróg, nadzorów, a także remontów cząstkowych przeprowadzono prace na ul. Leśnej, Do os. Kiczora, ul. Uprawnej, Górskiej, Fiołkowej, Skalnej, Akacyjowej. Kosz realizacji w/w prac wyniósł 557.881,36 zł z czego 292.621,00 zł to środki MSWiA, 232.260,36 zł środki własne Gminy Łękawica, 33.000 zł Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, W 2010 roku w ramach środków własnych w kwocie 67.653,43 zł i środków MSWiA w kwocie 919.859 zł przeprowadzono remonty całościowe i cząstkowe dróg gminnych

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		takich jak ul. Groniowa, Słoneczna, Firmowa, Czereśniowa, Parkowa, Liliowa, Górską, Rokiciowa, Skalna. Ujszy W 2009 roku przeprowadzono remonty 3,8 km dróg gminnych za kwotę 1 mln zł ze środków MSWiA na usuwanie skutków powodzi, natomiast w 2010 roku przeprowadzono remonty 2,8 km dróg gminnych za kwotę 0,9 mln zł ze środków MSWiA na usuwanie skutków powodzi Koszarawa W 2010 roku przeprowadzono prace związane z odbudową dróg gminnych po powodzi, koszty poniesione na ten cel pochodziły ze środków MSWiA. Wydatkowano 512.023,02 zł Jeleśnia W 2009 roku przeprowadzono remonty dróg gminnych na długości 2 km, koszt inwestycji 3.980.394, długość 2 km, w 2010 roku wyremontowano 3 km dróg gminnych za kwotę 6.333.857, Milówka W okresie sprawozdawczym przeprowadzono bieżące remonty i modernizację dróg gminnych, były to przede wszystkim ul. Beskidzka, Łączna, Graniczna w Milówce, ul. Cicha, Wspólna w Kamesznicy, „Rakockie Koło” w Szarym oraz droga do Kubicy w Nielewici. Długość zmodernizowanych odcinków wyniosła 1,195 km, koszt realizacji został poniesionych ze środków własnych gminy Milówka i wyniósł 418.908,45 zł. Czernichów W okresie sprawozdawczym przeprowadzono dwa zadania: - modernizację drogi transportu rolnego ul. Wrzosowej w Tresnej o długości około 570 mb. Koszt około 250.000,00 zł. W ramach zadania wykonano remont drogi polegający na wykonaniu nawierzchni z płyt ażurowych, nawierzchni tłuczniowej oraz odwodnienia. - remont ul. Kotelnicza i Wypoczynkowej w Międzybrodziu Bialskim o długości łącznej około 1250 mb. Koszt około 1.400.000,00 zł. W ramach zadania wykonano remont dróg polegający na wykonaniu nawierzchni asfaltowej, nawierzchni z kostki brukowej, oświetlenia oraz odwodnienia i innych robót.
2	Opracowanie programu likwidacji niskiej emisji dla budynków komunalnych	W okresie sprawozdawczym na terenie gmin powiatu żywieckiego realizowane były inwestycje w budynkach komunalnych takie jak: - docieplenie budynku Szkoły Podstawowej w Twardorzeczce – na terenie gminy Lipowa, - wymiana istniejącej instalacji centralnego ogrzewania wraz z przeróbką kotłowni i wymianą kotłów w Szkole Podstawowej w Lipowej - docieplenie budynku Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Siennej – na terenie gminy Lipowa, - zakup i wymiana kotłów c.o. w Szkole Podstawowej w Gilowicach - termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Gilowicach, - termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Łękawicy W skład zadania wchodziło docieplenie ścian, wykonanie elewacji, docieplenie stropu. Koszt wykonania wyniósł: 133.125,49 zł z czego WFOŚiGW - 3.913,00 zł (dotacja), 103.369,99 zł (pożyczka), środki własne gminy 25.842,50 zł - przebudowa wraz z termomodernizacją budynku Izby Regionalnej w Glince – koszt 622.000 zł dofinansowany ze środków EFRR, - przebudowa wraz z termomodernizacją budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Złatnej – koszt 446.000 zł dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Katowicach. - termomodernizacja budynku wielofunkcyjnego w Koszarawie polegający na dociepleniu ścian i stropodachu, modernizacji instalacji c.o. oraz wymianie dwóch kotłów – koszt 499.901 zł dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Katowicach.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
3	Tworzenie lokalnych sieci ciepłowniczych i podłączanie do nich budynków z indywidualnymi paleniskami domowymi	W okresie sprawozdawczym realizacją tego zadania zajmował się Miejski zakład Energetyki Ciepłej Ekoterm z Żywca. W 2009 roku na terenie miasta Żywiec wykonano sieć ciepłowniczą obejmującą ulice Matejki, Habsburgów, Jana, Powstańców Śląskich i Sienkiewicza, w ramach których podłączono do sieci 23 odbiorców. Koszt realizacji tego zadania został pokryty ze środków własnych Spółki i wyniósł 205.786,53 zł, W 2010 roku na terenie miasta Żywiec wykonano sieć ciepłowniczą obejmującą ulice Pod Górą, Skłodowskiej, Grunwaldzka, Folwark, Kościuszki w ramach, których podłączono do sieci 18 odbiorców. Koszt realizacji tego zadania został pokryty ze środków własnych Spółki i wyniósł 564.972,42 zł, W 2010 roku także wykonano modernizację sieci ciepłowniczej i zmianę na rury preizolowane na osiedlu Parkowym w Żywcu. Koszt realizacji zadania wyniósł 352.971,15 zł, z czego 319.268 zł stanowiło dofinansowanie ze środków WFOSiGW w Katowicach. Na obszarze innych gmin powiatu Żywieckiego nie realizowano tego rodzaju inwestycji.
4	Wykonanie aktualizacji projektów „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”	W okresie sprawozdawczym gminy należące do powiatu Żywieckiego nie opracowywały „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”. Przyczyną jest brak środków finansowych przeznaczonych na ten cel.
5	Prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony powietrza	W okresie sprawozdawczym Żywiecka Fundacja Rozwoju Centrum Innowacji i Edukacji Ekologicznej w 2010 roku zorganizowała dla mieszkańców: • szkolenie promujące energię odnawialną pod hasłem "Pompy ciepła – alternatywa dla węgla i gazu" • spotkanie pod hasłem "kolektory słoneczne - „CO WARTO A CO NIE WARTO.” W Ujsolach organizowane są szkolenia dla mieszkańców w zakresie ekologicznych metod ogrzewania domów, budownictwa energooszczędnego, a także uprawy roślin energetycznych.
6	Opracowanie obszarowych gminnych programów likwidacji niskiej emisji (w Gminach: Łękawica, Radziechowy – Wieprz, Świnna, Ślemień)	W okresie 2009-2010 gminy Lipowa i Ujszoły opracowały obszarowe Programy Ograniczenia Niskiej Emisji. W 2009 roku opracowano i przyjęto uchwałą nr XXVII/201/09 Rady Gminy Lipowa z dnia 4 sierpnia 2009 roku Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Lipowa. W 2010 roku rozpoczęto realizację PONE. Działanie to jest realizowane przy wsparciu finansowym WFOSiGW w Katowicach w formie pożyczki. W 2009 roku opracowano i przyjęto uchwałą nr XXVIII/173/2009 Rady Gminy Ujszoły z dnia 24 marca 2009 roku Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Ujszoły. W 2009 roku rozpoczęto realizację PONE. Działanie to jest realizowane przy wsparciu finansowym WFOSiGW w Katowicach w formie pożyczki. Natomiast gminy Radziechowy – Wieprz, Łękawica, Ślemień, Gilowice i Świnna planują realizację tego zadania w następnych latach.
7	Kontynuacja wdrożenia programów likwidacji niskiej emisji w tym: modernizacja źródeł ciepła termomodernizacja budynków wraz z modernizacją systemów grzewczych (w Gminach: Żywiec, Czernichów, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Milówka, Łodygowice, Rajcza, Ujszoły, Węgierska Górka)	W okresie sprawozdawczym na terenie gmin powiatu Żywieckiego były kontynuowane działania w zakresie realizacji Programów ograniczenia niskiej emisji w gminach: • Węgierska Górka - w 2009 roku poniesiono koszty 1.127,18 zł, z czego 592.671,97 ze środków WFOSiGW, w 2010 roku poniesiono koszty 1.262.164,73 zł, z czego 690.864,35 ze środków WFOSiGW. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono termomodernizację w 180 budynkach prywatnych, • Łodygowice - w 2009 roku poniesiono koszty w wysokości 480.000 zł, zainstalowano 65 ekologicznych źródeł ciepła. • Rajcza - w 2010 roku poniesiono koszty 537.642,86 zł z czego pożyczka z WFOSiGW w Katowicach 257.345,00 zł, w ramach zadania przeprowadzono modernizację kotłowni w 12 budynkach, modernizację kotłowni wraz z montażem układu solarnego w 15 budynkach oraz zamontowano układy solarne w 8 budynkach. Realizacja tego zadania będzie kontynuowana w latach następnych, • Lipowa w 2010 roku uzyskano pożyczkę z WFOSiGW w Katowicach w kwocie 352.800 zł. Mieszkańcy otrzymali dofinansowanie inwestycji w wysokości 60% w formie dotacji, reszta była udziałem własnym mieszkańców. Do końca 2010 roku zrealizowano 35

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		inwestycji polegających na wymianie kotłów, montażu solarów lub inwestycjach łączonych. • Żywiec w 2010 roku zmodernizowano 30 kotłowni oraz zamontowano 70 instalacji solarnych. Koszt inwestycji wyniósł 825.202,46 zł. Realizacja PONE będzie kontynuowana w latach następnych. • Ujsoły w 2009 roku zmodernizowano 24 kotły – koszt 427.000 zł, w 2010 roku zmodernizowano 35 obiektów będących własnością mieszkańców – koszt 549.000 zł. Realizacja zadania została dofinansowana ze środków WFOSiGW w Katowicach • Jeleśnia od czerwca 2009 zrealizowano 50 inwestycji dotyczących modernizacji kotłów oraz 23 inwestycje związane z montażem kolektorów słonecznych oraz 50 związanych z samą wymianą kotłów grzewczych. Koszt realizacji wyniósł 566 100 zł, zadanie zostało częściowo sfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. • Milówka – w 2009 roku wymieniono 14 kotłów i zamontowano 23 instalacje solarne. Koszt inwestycji wyniósł 942.770,61 zł, z czego 527.061,08 zł to pożyczka z WFOSiGW, w 2010 roku wymieniono 23 kotły i zamontowano 40 instalacji solarnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 864.856,68 zł z czego 512.299,68 zł to pożyczka ze środków WFOSiGW w Katowicach. • Koszarawa i Czernichów mimo posiadania dokumentacji nie realizują PONE.
8	Realizacja budowy obwodnicy dla Miasta Żywiec	Realizacja inwestycji pn.: „Budowa północnego obejścia miasta Żywca” zajmuje się Wojewódzki Zarząd Dróg w Katowicach. W 2010 roku na ten cel wydatkowano 2.388.746,93 zł
9	Gazyfikacja miasta Żywiec, gminy Łękawica, Radziechowy – Wieprz.	W okresie sprawozdawczym gmina Łękawica oraz gmina Radziechowy Wieprz nie podejmowała żadnych działań w zakresie gazyfikacji gmin. Gazyfikacja miasta Żywiec została zakończona w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie powietrza atmosferycznego z planowano 3 zadania własne, z których wszystkie zostały zrealizowane. Nie oznacza to jednak, że w następnych latach działania w zakresie ochrony powietrza nie będą realizowane. Zadania te, są to zadania tzw. „ciągłe”, czyli realizowane stale, na bieżąco w ciągu całego okresu realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Działanie dotyczące termomodernizacji placówek oświatowych administrowanych przez Powiat zostało zrealizowane. W harmonogramie realizacji zadań zaplanowano na ten cel 2.680 tys. zł, natomiast w okresie sprawozdawczym wydatkowano na ten cel 3.558 tys. zł.

Niezależnie od harmonogramu planowane są już kolejne prace związane z termomodernizacją innych powiatowych budynków, takich jak Starostwo, Centrum Kształcenia Praktycznego, dla którego wykonano dokumentację projektową czy budynek przy ulicy Wolności, 5 dla którego opracowano audyt energetyczny.

Działanie związane z edukacją ekologiczną na bazie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rajczy-Nickulinie oraz schronisk młodzieżowych także jest zadaniem bieżącym realizowanym corocznie w okresie głównie wiosenno – letnio - jesiennym, kiedy możliwe jest organizowanie wycieczek i zlotów o charakterze ekologicznym. W okresie raportowanym wydatkowano na organizację imprez i wycieczek oraz warsztatów 494 tys. zł, mimo, iż planowano na ten cel około 30 tys. zł. Nie były to tylko środki Powiatu, ale także dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, wpłaty uczestników oraz darowizny sponsorów.

Zadaniem, które w bardzo istotnym stopniu przyczynia się do poprawy jakości powietrza, a także do komfortu mieszkańców oraz do ograniczenia hałasu komunikacyjnego są bieżące remonty i modernizacje dróg. Zadanie to było o latach 2009 -2010 realizowane zarówno na drogach gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz przez GDDKiA na drogach krajowych.

Na realizację działań w zakresie utrzymania dróg gminnych w należyтым stanie technicznym na lata 2010-2017 zaplanowano 60.000 tys. zł, natomiast w okresie sprawozdawczym gminy wydatkowały na ten cel ponad 31.000 tys. zł, z czego ponad 80% pochodziło ze środków zewnętrznych.

Na realizację zadań w zakresie remontów i modernizacji dróg powiatowych zaplanowano w harmonogramie realizacji zadań Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska z 2010 roku 34.000 tys. zł, natomiast w okresie sprawozdawczym wydatkowano 55.000 tys. zł, z czego 14 mln zł z budżetu Powiatu Żywieckiego, około 30 z UE, natomiast około 13 mln z rezerwy celowej budżetu państwa.

W latach 2009 – 2010 gminy we własnym zakresie przy wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach realizowały także inne działania przyczyniające się do ograniczenia zjawiska niskiej emisji. Były to przede wszystkim termomodernizacje budynków należących do gmin, w ciągu ostatnich dwóch lat przeprowadzono działania przyczyniające się do ograniczenia zapotrzebowania na energię ciepłą, zużycia paliw, a co za tym idzie ograniczenia ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery w 9 budynkach komunalnych.

W zakresie ograniczenia niskiej emisji w 8 gminach z powodzeniem realizowany jest „Program Ograniczenia Niskiej Emisji” w ramach tych działań gminom udało się pozyskać środki finansowe z WFOSiGW w Katowicach na zmodernizowanie 518 źródeł ciepła w indywidualnych budynkach oraz zamontowanie 208 instalacji solarnych. w okresie sprawozdawczym na ten cel zostało wydatkowane ponad 7.500 tys. zł, z czego w poszczególnych gminach dofinansowanie WFOSiGW w formie pożyczki stanowiło 50-70%. W kolejnych latach planowana jest kontynuacja w/w działań, a gminy, które nie posiadają Programu Ograniczenia Niskiej Emisji planują w kolejnych latach w miarę posiadania środków finansowych opracowanie i realizację programu.

4.1.3 Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **GO.1.1. Ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska oraz zwiększenie ich gospodarczego wykorzystania.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- GO.1.1. Usystematyzowanie gospodarki odpadami,
- GO.1.2. Wzrost stopnia odzysku i recyklingu odpadów,
- GO.1.3. Ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska,
- GO.1.4. Podnoszenie świadomości mieszkańców i przedsiębiorców.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 29 zadań, z czego 8 własnych, 8 koordynowanych i 13 wytycznych dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 7) zadań koordynowanych (tabela nr 8) i wytycznych dla gmin (tabela nr 9).

Tabela 7 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Sprawozdanie z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu żywieckiego”	W okresie sprawozdawczym opracowano Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami za lata 2007-2008, opracowanie było częścią Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017. Koszt opracowania Aktualizacji PGO wyniósł 6.710 zł, sfinansowany ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska.
2	Opracowanie i późniejsza aktualizacja powiatowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest	Nie wykonano w okresie sprawozdawczym 2009 - 2010 W II kwartale 2011 roku przystąpiono do przygotowania Planu
3	Realizacja powiatowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest (wspieranie działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie powiatu)	Zadanie związane z likwidacją materiałów zawierających azbest realizowane jest w ramach zadań własnych Gmin, jednak przy wsparciu merytorycznym Starostwa Powiatowego w Żywcu. W poprzednim okresie sprawozdawczym Powiat udzielał dofinansowania gminom na usuwanie wyrobów zawierających azbest. W 2008 roku dotacja ze środków PFOS otrzymały: • Gmina Węgierska Górka – 8.000 zł • Gmina Radziechowy Wieprz – 8.000 zł • Gmina Lipowa – 8.000 zł W bieżącym okresie sprawozdawczym z terenu gmin powiatu żywieckiego usunięto: W 2009 roku – 910 Mg, W 2010 roku – 1.241 Mg. Dla Porównania w 2007 i 2008 zebrano 415 Mg i 509 Mg
4	Działalność edukacyjna w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	Starostwo Powiatowe w Żywcu współuczestniczyło w organizowaniu w okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 akcji informacyjno – edukacyjnych związanych z ochroną środowiska, w tym w zakresie gospodarowania odpadami oraz ograniczaniem ich powstawania.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		W 2009 i 2010 roku Powiat organizował Jesienne i Wiosenne Złoty Turystyczno Ekologiczne „Czyste Góry”. W jesiennej i wiosennej edycjach zlotu corocznie bierze udział około 2000 miłośników pieszych wędrówek, którzy uporządkują i zbierają z górskich tras kilkaset worków odpadów plastikowych, butelek itp.. w dniach 24 kwietnia i 9 października 2010 roku odbyła się I i II edycja XII Złotów Turystyczno-Ekologicznych pn. „Czyste Góry _ Cięcina 2010”. Była to już dwudziesta czwarta edycja imprezy, której organizatorem był Wydział Turystyki, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu Starostwa Powiatowego w Żywcu wraz z Przewodniczącym Komisji Promocji Powiatu, Kultury, Sportu i Turystyki oraz Współpracy z Samorządami – Jackiem Sewerynem. Głównym celem imprezy było porządkowanie szlaków turystycznych, ochrona przyrody, integracja młodzieży w zakresie dbania o środowisko naturalne a także promowanie walorów turystycznych i przyrodniczych Beskidów, turystyki górskiej i kwalifikowanej oraz rozwijanie sprawności fizycznej młodzieży i jej zamiłowania do aktywnego spędzania wolnego czasu. W obu edycjach udział wzięło 1900 miłośników pieszych wędrówek, którzy uporządkowali i zebrali z górskich tras kilkaset worków odpadów, plastikowych butelek itp. Zorganizowano również konkursy wiedzy ekologicznej i krajoznawczo-przyrodniczej. Laureaci i uczestnicy obu konkursów otrzymali dyplomy oraz nagrody. Koszt realizacji imprezy wyniósł: - w 2009 roku 33.279,06 zł, z czego: 16.548,86 zł PFOŚiGW, 10.000 zł WFOŚiGW, 6.730,20 zł środki własne Powiatu. - w 2010 roku 36.986,15 zł, z czego: 10.000 zł pochodziło z dotacji z WFOŚiGW w Katowicach, 26.986,15 zł środki własne Powiatu.
5	Koordynacja działań związanych z gospodarką odpadami na terenie Powiatu (mającą na celu objęcie zorganizowanym systemem zbierania odpadów wszystkich mieszkańców powiatu)	Według danych pochodzących z gminnych sprawozdań z realizacji PGO oraz z ankiet wynika, że około 95% mieszkańców Powiatu objętych jest zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych. Zorganizowana zbiórka odpadów obejmująca 100% mieszkańców dotyczy gmin: Czernichów, Lipowa, Radziechowy-Wieprz, Świnna, Ujszoły, oraz Węgierska-Górka, natomiast najmniej mieszkańców, którzy podpisali umowy na wywóz odpadów stanowi ludność Gmin: Rajcza i Łodygowice. W powiecie żywieckim odpady komunalne zbierane są w ilościach ok.: 15,4 tys. Mg, w tym zmieszane 6,9 tys. Mg (2009 r.) 20,2 tys. Mg, w tym zmieszane 13,5 tys. Mg (2010 r.) Dla Porównania w 2007 i 2008 zebrano 17,2 tys. Mg i 18,3 tys. Mg
6	Kontynuacja działań organizacyjnych i technicznych celem stworzenia na terenie powiatu warunków do selektywnej zbiórki odpadów budowlano - remontowych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych (mającą na celu zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki tych odpadów)	W gminach Powiatu żywieckiego zbiórka odpadów budowlanych prowadzona jest na indywidualne zamówienie. Odpady wielkogabarytowe z terenu gmin zbierane są średnio 2 razy/rok sposobem tzw. „wystawki” według ustalonego harmonogramu. W okresie sprawozdawczym zebrano: - W 2009 – 290 Mg, - w 2010 – 379 Mg. Dla porównania w 2007 roku 2,96 Mg, w 2008 roku 9,52 Mg
7	Wspieranie działań w zakresie odzysku i wykorzystania odpadów (mającą na celu zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych i zwiększenie stopnia odzysku tych odpadów, mającą na celu zwiększenie stopnia odzysku surowców wtórnych)	W ramach wspierania odzysku oraz wykorzystania surowców wtórnych wszystkie gminy wprowadziły system selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów. Odpady zbierane są „u źródła”. Ponadto, aby system selektywnej zbiórki objął wszystkich mieszkańców, (obecnie w systemie uczestniczy 95% mieszkańców) Gminy prowadzą akcje informacyjno-edukacyjne. W okresie sprawozdawczym zebrano: - w 2009 roku – 1.692 Mg, - W 2010 roku – 1.612 Mg.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		Dla porównania w 2007 roku 1.451 Mg, w 2008 roku 1.530 Mg.
8	Aktualizacja „Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu żywieckiego”	W okresie sprawozdawczym opracowano Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017 – aktualizacja. Opracowanie to zostało pozytywnie zaopiniowane przez Marszałka Województwa Śląskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Gminy Powiatu Żywieckiego. Do PGO została opracowana Prognoza oddziaływania postanowień Planu na środowisko, która również została pozytywnie zaopiniowana przez RDOŚ i PWIS. Aktualizacja Planu dnia 28 czerwca 2010 roku została przyjęta uchwałą Rady Powiatu Żywieckiego nr XLV/413/2010. Koszt opracowania Aktualizacji PGO oraz Prognozy wyniósł 9.760 zł, sfinansowany ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 8 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Utworzenie mobilnego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych, wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych (Powiatowy Mobilny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych)	W okresie sprawozdawczym zadanie to nie zostało rozpoczęte. Ze względu na umieszczenie tego zadania w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żywieckiego przyjętego uchwałą w 2010 roku planuje się rozpocząć realizację w/w zadanie w terminie późniejszym.
2	Rekultywacja I kwatery składowiska odpadów w Żywcu	W okresie sprawozdawczym zadanie to nie zostało rozpoczęte.
3	Rozbudowa linii sortowniczej – dobudowa hali przyjęć surowców (na terenie Spółki „Beskid”)	W roku 2009 wybudowano na terenie „BESKID” Sp. z o.o. hale przyjęć sortowni za kwotę 344 000 zł. W roku 2010 rozbudowano sortownię o sorter optoelektroniczny wraz z urządzeniami towarzyszącymi za kwotę 1 289 794,13 zł Koszt realizacji inwestycji wyniósł 1 633 794,13 zł, pokryty został w całości ze środków własnych Spółki „BESKID” Sp. z o.o.
4	Budowa II komory kompostowni (na terenie Spółki „Beskid”)	W okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 nie rozpoczęto działań
5	Budowa instalacji do demontażu odpadów wielkogabarytowych	W okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 nie rozpoczęto działań
6	Budowa instalacji do przetwarzania odpadów budowlanych	W okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 nie rozpoczęto działań
7	Wykonanie instalacji odgazowania składowiska w Żywcu	W okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 nie rozpoczęto działań
8	Zakup pojemników i sprzętu transportowego do selektywnej zbiórki odpadów, w tym ładowarki teleskopowej do obsługi sortowni odpadów komunalnych	W roku 2009 zakupiono: • ładowarkę teleskopową Manitob typ MT 732 za kwotę 218 900 zł, • Pojemniki i kontenery TK 1500 za kwotę 48 301,60 zł W roku 2010 zakupiono: • Kontenery KP 7 za kwotę 10 300 zł • Kontenery KP-10 za kwotę 3 340,50 zł, • Kompaktom Niger 200 za kwotę 51 558,33 zł Całkowity koszt realizacji zadanie wyniósł 332 400,43 zł, środki zaangażowane na ten cel

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		pochoǳiły z budżetu spółki „BESKID” Sp. z o.o.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 9 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Aktualizacja regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach	W okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 nie rozpoczęto działań
2	Aktualizacja Gminnych Planów Gospodarki Odpadami	W okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 do aktualizacji PGO przystąpiła Gmina Lipowa, Gmina Łękawica (12 sierpnia 2009 uchwalono PGO dla Gminy Rękawica) oraz Gmina Gilowice (Uchwała Nr XLVIII/205/10 Rady Gminy Gilowice z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie przyjęcia "Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Gilowice - Aktualizacja") W okresie poprzedzającym okres sprawozdawczy 2009 – 2010 Gmina Czernichów oraz Miasto Żywiec opracowały aktualizacje Planów Gospodarki Odpadami: • Uchwała Nr XXIX/215/2008 Rady Gminy Czernichów z dnia 19.12.2008 r. w sprawie przyjęcia "Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Czernichów - Aktualizacja". • Uchwała Nr XXXVII/286/2008 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 29 grudnia 2008 roku w sprawie: „Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Żywiec – aktualizacja do roku 2018”. Pozostałe Gminy przystąpiły lub deklarują gotowość przystąpienia do przygotowania aktualizacji PGO w roku 2011
3	Sprawozdania z realizacji Gminnych Planów Gospodarki Odpadami	W okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 Miasto Żywiec przygotowało Sprawozdanie z realizacji PGO za okres 2008 - 2009 W I kwartale 2011 roku sprawozdanie z realizacji PGO przygotowały Gminy: • Łodygowice za okres 2009 – 2010, • Czernichów za okres 2007 – 2010. Pozostałe gminy nie przystąpiły do opracowania, ale deklarują przystąpienie do przygotowania w/w sprawozdań w roku 2011 lub 2012 roku.
4	Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest, zlokalizowanych na terenie poszczególnych gmin	Gmina Czernichów oraz Miasto Żywiec mają przeprowadzoną inwentaryzację wyrobów zawierających azbest, przygotowane w 2010 roku. Pozostałe Gminy przystąpiły lub deklarują gotowość przystąpienia do przygotowania w/w inwentaryzacji w roku 2011
5	Opracowanie gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest	Gmina Czernichów oraz Miasto Żywiec mają opracowane gminne Programy usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest wraz z przeprowadzoną inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest, przygotowane w 2010 roku. Pozostałe Gminy (Łękawica, Ślęmień, Ujsoły, Miłówka) przystąpiły lub deklarują gotowość przystąpienia do przygotowania w/w PUA w roku 2011 lub latach następnych.
6	Dofinansowanie usuwania płyt z azbestu z pokryć i elewacji budowli	W ośmiu Gminach Powiatu (Miasto Żywiec, Gmina Lipowa, Gmina Czernichów, Gmina Miłówka, Gmina Jelesnia, Gmina Łodygowice, Gmina Węgierska Górka, Gmina Radziechowy – Wieprz, Gmina Ujsoły, Gmina Rajcza, Gmina Gilowice, Gmina Koszarawa) udzielane jest dofinansowywanie na usuwanie pokryć dachowych i elewacji zawierających azbest. W bieżącym okresie sprawozdawczym z terenu gmin powiatu żywieckiego usunięto: W 2009 roku – 910 Mg, W 2010 roku – 1.241 Mg. Dla Porównania w 2007 i 2008 zebrano 415 Mg i 509 Mg
7	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych (odpady kuchenne i zielone), celem poddania ich procesom tlenowego bądź beztlenowego przerobu (w tym propagowanie indywidualnych form	Organizacja systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych prowadzona jest jedynie w Mieście Żywiec oraz w gminach: Czernichów, Łękawica, Lipowa, Radziechowy – Wieprz, Węgierska Górka. W pozostałych gminach, ze uwagi na ich wiejski charakter oraz zagospodarowanie tego rodzaju odpadów we własnym zakresie (spalanie w piecach, skarmianie zwierząt)

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
	kompostowania bioodpadów)	organizacja zbiórki bioodpadów staje się nieuzasadniona ekonomicznie
8	Wsparcie organizacyjne systemu selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych	
9	Rozwój selektywnej zbiórki opakowań z papieru i tektury, celem zwiększenia recyklingu tych odpadów	W ramach wspierania odzysku oraz wykorzystania surowców wtórnych wszystkie Gminy wprowadziły system selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów. Odpady zbierane są „u źródła”.
10	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych (kontynuacja akcji „na wystawkę”)	W ramach wspierania odzysku oraz wykorzystania surowców wtórnych wszystkie Gminy wprowadziły system selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów. Odpady zbierane są „u źródła”.
11	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlano - remontowych (kontynuacja systemu „na telefon”)	W ramach wspierania odzysku oraz wykorzystania surowców wtórnych wszystkie Gminy wprowadziły system selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów. Odpady zbierane są „u źródła”.
12	Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz budowa gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych	Jedynie Gmina Czernichów eksploatuje GPZON (został on utworzony przed okresem sprawozdawczym 2009 – 2010); w pozostałych gminach nie utworzono takich obiektów
13	Eksploatacja gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie poszczególnych gmin powiatu żywieckiego prowadzona jest zgodnie z uchwalonymi gminnymi planami gospodarki odpadami oraz regulaminami utrzymania czystości i porządku w gminach. Odpady komunalne (zarówno zbierane selektywnie jak i odpady zmieszane) są zbierane przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa i wywożone głównie na składowisko odpadów komunalnych w Żywcu przy ul. Kabaty, prowadzone przez „BESKID” Sp. z o.o. Gospodarka odpadami jest prowadzona w sposób tradycyjny, tzn. w większości odpady komunalne są gromadzone na posesjach w sposób zmieszany. Obecnie w poszczególnych gminach powiatu zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych jest objętych od 64% do 100% mieszkańców poszczególnych gmin.

W powiecie żywieckim odpady komunalne zbierane są w ilościach ok.:

- 15,4 tys. Mg, w tym zmieszane 6,9 tys. Mg (2009 r.)
- 20,2 tys. Mg, w tym zmieszane 13,5 tys. Mg (2010 r.)

Z przeprowadzonej ankietyzacji gmin oraz danych WSO wynika, iż ilość selektywnie zbieranych odpadów (z podgrupy 20 01) w okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 wzrosła o około 10,8%. Wzrost selektywnie zbieranych odpadów może być wynikiem ciągłego rozwoju systemów selektywnej zbiórki w poszczególnych gminach powiat. Selektywna zbiórka jest prowadzona głównie z wydzieleniem odpadów:

- papier i tektura (kod 20 01 01)
- szkło (kod 20 01 02)
- tworzywa sztuczne (kod 20 01 39)
- metale (kod 20 01 40)

Ponadto w poszczególnych gminach powiatu żywieckiego prowadzone są zbiórki odpadów typu:

- Wielkogabarytowych
- Remontowo – budowlanych
- Zużyte opony

- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- Niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych, w tym głównie baterie i akumulatory, przeterminowane leki, lampy fluorescencyjne oraz zużyte urządzenie zawierające freon
- Azbestowych

Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów powoduje zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że analizując dane dotyczące funkcjonującego systemu gospodarki odpadami:

- Do końca 2011 roku należy objąć wszystkich mieszkańców systemem zorganizowanego wywozu odpadów komunalnych (podpisane umowy). Obecnie około 91,4% mieszkańców Powiatu żywieckiego objętych jest zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych. Taki stan może przyczyniać się do niewłaściwego pozbywania się odpadów, jak również takie zjawisko związane jest z niedostateczną wiedzą i świadomością oraz niewłaściwymi przyzwyczajeniami.
- System selektywnej zbiórki surowców wtórnych jest na dobrym poziomie. Systematycznie następuje wzrost stopnia pozyskiwania surowców wtórnych tj. szkło, tworzywa sztuczne, metale i makulatura.
- Wynikiem dobrze prowadzonych akcji informacyjno-edukacyjnych jest systematyczny wzrost ilości pozyskiwania niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych. Mniej zadowalające wyniki osiągane są w przypadku selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych, remontowo – budowlanych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Dlatego zaleca się stworzenie systemu zbiórki ww. odpadów (obecnie odpady te zbierane są w ramach przeprowadzanych akcji), w celu osiągnięcia zakładanych w Planie Gospodarki Odpadami dla powiatu żywieckiego poziomów odzysku.
- Realizowane są podstawowe wymagania prawne z zakresu gospodarki odpadami m. in. poprzez wzrost ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania oraz odzysku.
- Stworzone zasady dotyczące finansowania działań podejmowanych przez prywatnych właścicieli budynków w zakresie usuwania materiałów azbestowych zwiększają stopień ich usunięcia, co pozwoli na usunięcie znaczących ilości materiałów do roku 2015.

4.1.4 Poważne awarie

W zakresie poważnych awarii w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **AW.1. Eliminowanie i zmniejszanie skutków dla środowiska z tytułu awarii przemysłowych.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- AW.1.1. Zmniejszenie ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej,
- AW.1.2. Zmniejszanie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii lub zagrożenia naturalnego.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 4 zadania, z czego 3 koordynowane i 1 wytyczna dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie poważnych awarii na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań koordynowanych (tabela nr 10) i wytycznych dla gmin (tabela nr 11).

Tabela 10 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie poważnych awarii na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Ewidencja źródeł poważnych awarii przemysłowych	Ewidencja poważnych awarii przemysłowych zajmuje się Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano zdarzeń niosących znamiona awarii na terenie powiatu Żywieckiego.
2	Aktualizacja tras optymalnego przewozu materiałów niebezpiecznych	Zadanie to nie zostało zrealizowane w okresie sprawozdawczym
3	Doskonalenie technologii produkcji ograniczającej ryzyko wystąpienia awarii	Zadania polegające na doskonaleniu technologii produkcji realizowane są z własnych środków finansowych w zakładach produkcyjnych na terenie powiatu Żywieckiego i informacje te nie są podawane do wiadomości publicznej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 11 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY w zakresie poważnych awarii na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Doposażenie Jednostek Straży Pożarnej w nowoczesny sprzęt	W okresie sprawozdawczym gminy przeznaczały środki finansowe na doposażenie jednostek Straży Pożarnej działających były to głównie: • Gmina Węgierska Górka – w 2009 roku ubrania specjalne, pompa elektryczna, pompy szlamowe, wentylator oddymiający, prostownik, węże pożarnicze, w 2010 roku samochód GBA 2,5/24, ubrania specjalne, myjka wysokociśnieniowa, pilarka do drewna, przecinarka do stali i betonu. Koszt doposażenia wyniósł w 2009 roku 81 tys, w 2010 roku 380 tys. • Gmina Rajcza – doposażono jednostki OSP w 4 motopompy oraz zestaw do ratownictwa drogowego, • Gmina Czernichów - w 2009 roku doposażono jednostki OSP na kwotę 350.467 zł, w 2010 roku zwiększono kwotę doposażenia do 625.235 zł.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		- Gilowice – wykonano nadwozie pożarnicze na nadwoziu samochodu Ford Transit koszt 15.889 zł, zakupiono samochód dla OSP Rychwałd za kwotę 50.000 zł - Radziechowy Wieprz - doposażono jednostki OSP niezbędny sprzęt pożarniczy na kwotę 130.000 zł w 2009 roku i 130.000 zł w 2010 roku. - Łękawica - koszt doposażenia Jednostek Straży Pożarnej w latach sprawozdawczych wyniósł odpowiednio w 2009 roku – 94.997,82 zł, w 2010 roku 81.260,80 zł Poniesione koszty związane były z utrzymaniem bojowym jednostek, - Ujsoły koszt doposażenia w okresie sprawozdawczym wyniósł 16.000 zł, były to ubrania bojowe oraz węże strażackie, - Jeleśnia - zabezpiecza corocznie OSP w niezbędny sprzęt przeciwpożarowy i przeciwpowodziowy w zakresie utrzymania ich gotowości bojowej. Koszty tych działań pochodzą ze środków budżetu gminy, jest to rocznie około ok. 150.000 zł. - Koszarawa – doposażyła jednostkę straży pożarnej w zakresie sprzętu bojowego w okresie sprawozdawczym w kwocie 18.740 zł - Świnna – przekazała w okresie raportowanych dla straży pożarnej środki w wysokości w 2009 roku 65.994,57 zł, natomiast w 2010 roku 36.841.34 zł, - Milówka - doposażyła jednostki straży pożarnej w sprzęt bojowy za kwotę w 2009 roku 20.047 zł, natomiast w 2010 roku za kwotę 34.939 zł. W 2009 roku Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu otrzymała nowy samochód - podnośnik SHD-25.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie poważnych awarii nie zaplanowano zadań własnych dla powiatu, natomiast zadania koordynowane realizowane były przez Wojewódzką Straż Pożarną, Urząd Marszałkowski a także przedsiębiorstwa działające na terenie powiatu. W okresie sprawozdawczym nie było zdarzeń o znamionach awarii, w związku z tym nierealizowane były żadne szczególne działania w tym zakresie. Żadne z przedsiębiorstw działających na obszarze powiatu nie należy do takich, w których istnieje ryzyko awarii, w związku z tym zakłady te nie figurują na liście zakładów o podwyższonym stopniu ryzyka poważnej awarii.

W zakresie wytycznych dla gmin powiatu żywieckiego działania w zakresie doposażenia jednostek straży pożarnej realizowane były na bieżąco przez wszystkie gminy. W okresie sprawozdawczym ze środków budżetowych gmin na ten cel wydatkowano 2.400 tys. zł, przy planowanych wydatkach w harmonogramie realizacji rocznie na poziomie 900 tys. zł. Wyższe wydatki na Straże Pożarne były prawdopodobnie związane z wystąpieniem w 2010 roku ulewnych deszczy i powodzi, co spowodowało konieczność dodatkowego doposażenia strażaków.

4.1.5 Oddziaływanie hałasu

W zakresie ochrony przed hałasem w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **OH.1. Zapewnienie sprzyjającego komfortu akustycznego środowiska.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- OH.1.1. Ograniczenie hałasu komunikacyjnego i przemysłowego,
- OH.1.2. Tworzenie terenów wolnych od oddziaływań akustycznych związanych z przemysłem i komunikacją.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 10 zadań, z czego 5 własnych, 3 koordynowane i 2 wytycznych dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 12) zadań koordynowanych (tabela nr 13) i wytycznych dla gmin (tabela nr 14).

Tabela 12 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Modernizacja sieci dróg powiatowych	Zadanie to zostało szczegółowo opisane w części dotyczącej ochrony powietrza (rozdział 4.1.2, tabela nr 4
2	Tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż dróg powiatowych	Według informacji Powiatowego Zarządu Dróg w okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnych działań dotyczących nowych nasadzeń zieleni przydrożnej wzdłuż dróg powiatowych.
3	Opiniowane miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających emisję hałasu	W okresie sprawozdawczym niektóre gminy wprowadzały zmiany w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego, uchwały nowe plany lub przyjmowały Studium zagospodarowania przestrzennego. Uchwałą nr XLV/278/10 Rady Gminy Radziechowy Wieprze z dnia przyjęto 2 marca 2010 roku miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Radziechowy Wieprz, który uwzględnia zasady poziomy emisji hałasu zróżnicowanego na poszczególne strefy gminy (mieszkaniowa, leśna, usługowa) Rada Gminy Ujszoły uchwałą Nr XXXVI/230/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 roku przyjęła "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ujszoły, które uwzględnia lokalizację wyciągów narciarskich w sposób nieuciążliwy pod względem hałasu dla mieszkańców. Uchwałą Rady Miejskiej w Żywcu XLVI/372/2009 z dnia 25.09.2009r. przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Żywca w granicach administracyjnych miasta, który planuje się przyjąć uchwałą w 2011 roku. Aktualnie projekt zmiany planu wraz prognozą jego oddziaływania na środowisko poddawany jest konsultacjom. W 2011 roku gmina Koszarawa planuje opracowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego. W nowym Planie zostaną uwzględnione kwestie dotyczące także ochrony przed hałasem.
4	Stworzenie i aktualizacja bazy danych o obiektach stwarzających zagrożenie akustyczne dla środowiska	W okresie sprawozdawczym zadanie nie zostało rozpoczęte.
5	Opracowanie mapy akustycznej powiatu i jej aktualizacja	Powiat Żywiecki zgodnie z definicją ujętą w art. 3 pkt 1 ustawy prawo ochrony środowiska nie stanowi aglomeracji. Z uwagi na specyfikę fizjograficzną i urbanistyczną trudno zaliczyć go do aglomeracji. W związku z tym Starosta Żywiecki zwrócił się z pismem do Ministerstwa

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		Środowiska Departamentu Instrumentów Środowiskowych o podjęcie decyzji czy ma obowiązek wykonania w/w mapy. Zdaniem Ministerstwa Środowiska obowiązek sporządzenia przedmiotowych map odnosi się do miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 000. Stąd też, zgodnie z art. 118 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, obowiązkiem akustycznego mapowania nie może być objęty powiat ziemski, pomimo, że na terenie mieszka więcej niż 100 000 mieszkańców. W związku z tym w 2008 roku Zarząd Powiatu podjął decyzję o odstąpieniu od wykonania mapy akustycznej dla Powiatu Żywieckiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 13 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony zdrowia i życia mieszkańców w zakresie ochrony przed hałasem	Edukacja ekologiczna na obszarze powiatu żywieckiego realizowana jest przede wszystkim za pośrednictwem Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rajczy-Nickulinie, a także cyklicznych akcji takich jak „Powiatowe Dni Lasu”, „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”, „Dzień Ziemi” (+konkursy towarzyszące) opisane w punkcie 4.2.1 Ochrona przyrody i krajobrazu (tabela 18) oraz w rozdziale 4.1.2 dotyczącym ochrony powietrza (tabela 4) Niezależnie od działań Powiatu Gminy we własnym zakresie realizują zadania związane z edukacją ekologiczną zarówno dzieci przedszkolnych, szkolnych, młodzieży oraz dorosłej części społeczeństwa. Niemniej jednak edukacja ta nie jest ściśle nastawiona na ochronę któregoś z komponentów ochrony środowiska, zwykle ma charakter ogólnie środowiskowy.
2	Dostosowanie przedsiębiorstw do obowiązujących standardów emisji hałasu do środowiska (decyzje o dopuszczalnym hałasie)	Zadanie to realizowane jest przez przedsiębiorstwa działające na terenie powiatu Żywieckiego. Starostwo nie ma dostępu do rozwiązań technicznych zastosowanych w tych zakładach.
3	Budowa ekranów akustycznych wzdłuż drogi ekspresowej S69 oraz w miejscach gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych	W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu żywieckiego Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach realizowała dwie inwestycje drogowe, których realizacja trwa do chwili obecnej, są to: - Budowa północno – wschodniej obwodnicy miasta Bielsko – Biała od węzła „Komorowice” do węzła „Mikuszowice” (Żywiecka – Bystrzańska), - Budowa drogi ekspresowej S-69 Bielsko – Biała – Żywiec – Zwardoń, odcinek węzeł „Mikuszowice” (Żywiecka – Bystrzańska) – Żywiec. W ramach tych inwestycji będzie realizowana także ochrona przed hałasem poprzez budowę ekranów akustycznych, aktualnie trwają prace na obu odcinkach dróg.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W ramach zadań koordynowanych Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2010 roku przeprowadzał na terenie powiatu żywieckiego badania poziomu hałasu w Węgierskiej Górze w dwóch punktach pomiarowych zlokalizowanych 10 i 30 metrów od drogi DK69. Wyniki wskazywały na przekroczenia poziomu hałasu zarówno w porze dziennej i w porze nocnej o około 10 dB.

Tabela 14 Stan realizacji kierunków działań i **ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY** w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych przed hałasem	W okresie sprawozdawczym niektóre gminy wprowadzały zmiany w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego, uchwały nowe plany lub przyjmowały Studium zagospodarowania przestrzennego. Uchwałą nr XLV/278/10 Rady Gminy Radziechowy Wieprze z dnia przyjęto 2 marca 2010 roku miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Radziechowy Wieprz, który uwzględnia zasady poziomy emisji hałasu zróżnicowanego na poszczególne strefy gminy (mieszkaniowa, leśna, usługowa) Łodygowice – w Planie Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniono tereny gdzie dopuszczalne jest wykonywanie drobnych nieuciążliwych funkcji, gdzie można prowadzić działalność drobnego przemysłu, natomiast na pozostałych terenach działalność ta jest niedopuszczalna Rada Gminy Ujszoły uchwałą Nr XXXVI/230/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 roku przyjęła "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ujszoły, które uwzględnia lokalizację wyciągów narciarskich w sposób nieuciążliwy pod względem hałasu dla mieszkańców. Uchwałą Rady Miejskiej w Żywcu XLVI/372/2009 z dnia 25.09.2009r. przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Żywca w granicach administracyjnych miasta, który planuje się przyjąć uchwałą w 2011 roku. Aktualnie projekt zmiany planu wraz prognozą jego oddziaływania na środowisko poddawany jest konsultacjom. W 2011 roku gmina Koszarawa planuje opracowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego. W tych opracowaniach zostaną uwzględnione kwestie dotyczące lokowania uciążliwych działalności pod względem oddziaływania hałasu.
2	Budowa, rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego na obszarze gmin powiatu	Realizacja tego zadania w największym stopniu przyczynia się do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, w związku z tym działania gmin w tym zakresie wraz z kosztami poniesionymi na ich realizację zostały przedstawione w podrozdziale 4.1.2 dotyczącym zanieczyszczenia powietrza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie ochrony przed hałasem zaplanowano 10 zadań, z czego dwa podlegały ocenie dotyczącej planowanych wydatków. Wynikało to z faktu, iż zadania (jedno własne i jedno gminne) pn.: „Modernizacja sieci dróg powiatowych” oraz „Budowa, rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego na obszarze gmin powiatu” dotyczą zarówno ochrony powietrza i ochrony przed hałasem i w związku z tym była analizowane w części dotyczącej ochrony powietrza.

Planowane wydatki własne dotyczące ochrony przed hałasem na lata 2009-2010 nie zostały określone ze względu na to, iż dotyczyły głównie procedur administracyjnych takich jak opiniowanie Planów zagospodarowania przestrzennego gmin.

W okresie raportowanym nie były także prowadzone działania związane z nasadzeniami zieleni przydrożnej oraz osłonowej, natomiast budowa ekranów akustycznych będzie realizowana w najbliższych latach, co jest związane z trwającymi aktualnie dwoma dużymi inwestycjami prowadzonymi przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad tj.: budowa północno – wschodniej obwodnicy miasta Bielsko – Biała od węzła „Komorowice” do węzła „Mikuszowice” (Żywiecka – Bystrzańska) oraz budowa drogi ekspresowej S-69 Bielsko – Biała – Żywiec – Zawadoń, odcinek węzeł „Mikuszowice” (Żywiecka – Bystrzańska) – Żywiec.

4.1.6 Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

W zakresie ochrony powietrza w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **PN.1. Kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- PN.1.1. Rozpoznanie stanu zagrożenia oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- PN.1.2. Tworzenie stref wolnych od zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 6 zadań, z czego 1 własne, 3 koordynowane i 2 wytyczne dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 15) zadań koordynowanych (tabela nr 16) i wytycznych dla gmin (tabela nr 17).

Tabela 15 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Ustanawianie w razie potrzeby obszarów ograniczonego użytkowania terenów	W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z 2 lipca 2010 roku (Dz. U. nr 130, poz. 879) w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne właściciele instalacji mają obowiązek zgłoszenia istniejących lub nowopowstałych instalacji. W 2010 roku do Starostwa Powiatowego w Żywcu wpłynęło kilka zgłoszeń istniejących anten nadawczych lub przekaźnikowych, z czego zgłoszono dwie nowe anteny nadawcze telefonii komórkowej sieci Play. Anteny te zlokalizowane są: • Na terenie gminy Rajcza - w Rajczy, na górze Hutyrów na wieży emitel o wysokości 33 metry, • Na terenie gminy Milówka – w Milówce na wieży kościoła NMP na placu Wolności 9. Anteny te emitują promieniowanie niejonizujące mieszczące się w dopuszczalnych normach. Badania Promieniowania zostały przeprowadzone przez Akredytowane Laboratorium Badań Stanu Środowiska „Ergom”. W związku z tym nie było w okresie sprawozdawczym potrzeby ustanawiania obszarów ograniczonego użytkowania ze względu na promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 16 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Stworzenie i aktualizacja bazy danych dotyczących lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	W każdym Urzędzie Gminy w powiecie żywieckim na stanowisku odpowiedzialnym za ochronę środowiska lub gospodarkę komunalną jest stworzony rejestr istniejących i funkcjonujących instalacji emitujących pola elektromagnetyczne. Jeśli powstaje nowa stacja bazowa telefonii komórkowej rejestr ten zostaje o nią uzupełniony. W okresie sprawozdawczym zamontowano dwie stacje nadawcze telefonii komórkowej sieci Play w Rajczy i w Milówce.
2	Rozwój systemu badań poziomów promieniowania	Od 2008 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi monitoring pól elektromagnetycznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
	elektromagnetycznego	elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221 poz. 1645). W 2009 roku w ramach działalności inspekcyjnej przeprowadzono na terenie Województwa Śląskiego 3 kontrole instalacji elektroenergetycznych i 6 kontrole urządzeń radiokomunikacyjnych – czyli stacji bazowych telefonii komórkowej. Jeden z pomiarów wykonywany był na terenie powiatu żywieckiego była to stacja bazowa telefonii Play w Zarzeczcu na ulicy Beskidzkiej 40. Wykonane pomiary wyniosły 2,9 V/m i nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnej, która wynosi 7 V/m. Pomiary monitoringowe promieniowanie elektromagnetycznego kontynuowane będą w kolejnych latach łącznie w 135 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa (również w Powiecie Żywieckim). W 2009 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska WIOŚ w Katowicach przeprowadził 58 dwugodzinnych pomiarów monitoringowych PEM, w 56 punktach rozlokowanych na terenie województwa śląskiego, z czego dwa punkty zlokalizowane były na terenie powiatu żywieckiego: - w Łodygowicach na ulicy Borowej, - w Korbielowie (gmina Jeleśnia) na ulicy Widokowej. Wykonane pomiary wyniosły odpowiednio 0,79 V/m i 0,36 V/m i tym samym nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnej. Wyniki badań przeprowadzonych w 2010 roku przeprowadzono w miejscowościach Milówka, Ujsoły, Rycerka, Czernichów, Ślemień i w Żywcu także nie skazywała na przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania i wahały się od 0,08 – 0,85 V/m przy dopuszczalnych wartościach 7 V/m.
3	Gromadzenie danych dotyczących instalacji powodujących wytwarzanie pól elektromagnetycznych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadza corocznie badania promieniowania w ramach monitoringu środowiska. W związku z tym prowadzony jest jednocześnie rejestr trenów o ponadnormatywnych poziomach promieniowania. Aktualnie Powiat Żywiecki nie figuruje w tym rejestrze.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 17 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Uwzględnieniu w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia dotyczące pól elektromagnetycznych	W okresie sprawozdawczym niektóre gminy wprowadzały zmiany w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego, uchwały nowe plany lub przyjmowały Studium zagospodarowania przestrzennego. Uchwałą nr XLV/278/10 Rady Gminy Radziechowy Wieprze z dnia przyjęto 2 marca 2010 roku miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Radziechowy Wieprz, który uwzględnia zasady ochrony przed promieniowaniem niejonizującym oraz zasady lokalizacji źródeł promieniowania zapisami: „Ustala się: ... - Poprawę łączności bezprzewodowej, poprzez możliwość lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowej, poprawiających, jakość i zasięg użytkowania, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska obowiązujących w szczególności dla parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, a także uzdrowisk. - Możliwość lokalizacji masztów telefonii komórkowej (za wyjątkiem terenu oznaczonego symbolem A1 UK oraz terenów bezpośrednio z nim sąsiadujących).” Rada Gminy Ujsoły uchwałą Nr XXXVI/230/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 roku przyjęła "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ujsoły, które uwzględnia zasady lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego. W „Studium...” zapisano: „Postuluje się modernizację, rozbudowę i budowę sieci bezprzewodowej z następującymi ograniczeniami: - stacje bazowe telefonii komórkowej oraz przekaźniki radiowe zaleca się lokalizować w

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		obszarach AG, ZC, W, R i H ustalonych w studium, - w obszarach urbanizacji UP i MT ogranicza się lokalizację stacji bazowych i przekaźnikowych w odległości mniejszej niż 100m od pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi, - wyklucza się lokalizację wieżowych lub masztowych stacji bazowych i przekaźnikowych w strefach "A" ochrony konserwatorskiej". Uchwałą Rady Miejskiej w Żywcu XLVI/372/2009 z dnia 25.09.2009r. przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Żywca w granicach administracyjnych miasta, który planuje się przyjąć uchwałą w 2011 roku. Aktualnie projekt zmiany planu wraz prognozą jego oddziaływania na środowisko poddawany jest konsultacjom. W 2011 roku gmina Koszarawa planuje opracowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego. W nowym Planie zostaną uwzględnione kwestie dotyczące lokowania uciążliwych działalności pod względem oddziaływania pola elektromagnetycznego.
2	Preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego oraz w razie potrzeby wyznaczenie stref ograniczonego użytkowania w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Na obszarze gminy Rajcza i gminy Milówka zamontowano dwie nowe anteny przekaźnikowe telefonii komórkowej Play: - w Rajczy, na górze Hutyrów na wieży emitel o wysokości 33 metry, - w Milówce na wieży kościoła NMP na placu Wolności 9. Lokalizacja instalacji została zaplanowana w sposób utrudniający życia mieszkańcom, w niekonfliktowych lokalizacjach. Badania przeprowadzone przez Akredytowane Laboratorium Badań Stanu Środowiska „Ergom” nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm. W związku tym nie było potrzeby ustanawiania stref ograniczonego użytkowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie pól elektromagnetycznych planowano wykonanie jednego zadania, za które jednostką odpowiedzialną był Powiat Żywiecki, zadanie to nie było realizowane ze względu na to, iż nie było potrzeby ustanawiania obszarów ograniczonego użytkowania terenów w związku z lokalizacją instalacji emitujących promieniowanie niejonizujące. W związku z tym w analizowanym okresie tak jak i w poprzednim (2004-2006) nie zostały zaangażowane środki finansowe Powiatu.

Na terenie powiatu zlokalizowano dwie nowe stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, badania, które przeprowadzono przed ich uruchomieniem nie wskazywały na przekroczenie wartości dopuszczalnych promieniowania.

Niezależnie od tych badań Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska na obszarze powiatu przeprowadzał w 2009 badania poziomu promieniowania elektromagnetycznego w Łodygowicach i w Korbielowie. Wykonane pomiary wyniosły odpowiednio 0,79 V/m i 0,36 V/m i tym samym nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych.

W okresie sprawozdawczym 3 gminy opracowywały plany zagospodarowania przestrzennego uwzględniając zapisy dotyczące lokalizacji źródeł promieniowania.

4.2 Ochrona dziedzictwa przyrodniczego

4.2.1 Ochrona przyrody i krajobrazu

W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano trzy cele długoterminowe z terminem realizacji do roku 2017:

OPK.1. Zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych,

OPK.2. Zagospodarowanie zielenią terenów antropogenicznych - rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej,

OPK.3. Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie.

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- OPK.1.1. Tworzenie Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych i ochrona czynna cennych przyrodniczo obiektów i obszarów na terenie powiatu żywieckiego,
- OPK.1.2. Zachowanie i przywrócenie warunków występowania ginących gatunków zwierząt,
- OPK.2.1 Kształtowanie terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej,
- OPK.3.1. Poszerzenie wiedzy o środowisku przyrodniczym powiatu.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 19 zadań, z czego 7 własnych, 5 koordynowanych i 7 wytycznych dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 18) zadań koordynowanych (tabela nr 19) i wytycznych dla gmin (tabela nr 20).

Tabela 18 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Opracowanie „powiatowego programu rozwoju turystyki i rekreacji” - z uwzględnieniem dostępnej wiedzy o środowisku przyrodniczym	Wydział Turystyki, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu corocznie opracowuje i drukuje foldery informacyjne, a także materiały promocyjne dotyczące powiatu żywieckiego: • w 2009 roku drukowano informator dotyczący lokalizacji schronisk, folderu z bazą noclegową, mapy Powiatu Żywieckiego, kalendarz imprez na 2009 rok, a także znaczki z logo Powiatu, torby reklamowe, ręcznie malowane kubki, multimedialne pocztówki z płytą CD oraz reklamówki, • w 2010 roku dodrukowano folder dotyczący agroturystyki na terenie Powiatu Żywieckiego, system identyfikacji wizualnej takie jak breloki, ptaszki gliniane, zegary ścienne, a także opracowano i wydrukowano wydawnictwo „Powiat Żywiecki. Woda i jej wpływ na różnicowanie roślinności w Beskidach” Koszt wydawnictw i materiałów promocyjnych wyniósł: • W 2009 roku – 37.157,87 zł, • W 2010 roku – 113.230,52 zł.
2	Rekultywacja biologiczna (w kierunku rekreacyjnym) zdegradowanych obszarów poeksploatacyjnych: wapienniki w Radziechowach, Żywcu Sporyszu	W okresie sprawozdawczym działania w tym zakresie nie były realizowane. Biorąc pod uwagę fakt, iż zadanie to pochodzi z Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na lata 2010-2017 i termin realizacji jest planowany na lata 2010-2017, więc nie zostało jeszcze rozpoczęte.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
3	Realizacja zieleni urządzanej w ramach powiatowego ośrodka rekreacyjno – wypoczynkowego (wybór jednej z kilku alternatywnych lokalizacji: Węgierska Górka, Milówka - dolina Soły; Jeleśnia, Świnna, Żywiec - dolina Koszarawy - jazy piętrzące	W 2010 roku na obszarze gminy Węgierska Górka zrealizowany został projekt polegający na zagospodarowaniu brzegów rzeki Soły, Młynówki i Żabniczanki. W ramach realizacji zadania pn.: "Rozbudowa infrastruktury turystycznej poprzez budowę i oznakowanie ścieżek pieszo- rowerowych, parku i kładki poprawiających dostępność do miejsc przyrodniczych i historycznych" zagospodarowano: • Bulwar rzeki Soły w Węgierskiej Górze, • Bulwar kanału Młynówki w Węgierskiej Górze, • Bulwar rzeki Żabniczanki w Węgierskiej Górze, • Wykonano kładkę pieszo- rowerowa • Wytoczono i oznakowano ścieżki. Celem realizacji projektu jest utworzenie bulwaru spacerowego i ścieżek pieszo-jezdných wzdłuż kanału Młynówka, rzeki Soły i potoku Żabniczanka o długości 5,6km z możliwością przejścia na jej lewobrzeżną część do istniejącego kompleksu leśnego, w którym utworzony został park przyrodniczy o powierzchni ok 4 ha. Koszt projektu to 5.491 998,09 zł przy wnioskowanej kwocie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 – 3.573 643,15 zł. W 2010 roku rozpoczęto na obszarze gminy Milówka realizację projektu polegającego na budowie bazy rekreacyjno – wypoczynkowej na brzegach rzeki Soły. Planowane zakończenie realizacji zadania to kwiecień 2011 roku. W ramach realizacji zadania wybudowano i urządzono między innymi kładkę dla pieszych, punkt widokowy, boiska do gry w piłkę, kort tenisowy, plac zabaw dla dzieci, ścieżkę pieszo – rowerową, punkt obserwacyjny z lunetami i ścieżkę zdrowia. Zadanie to dofinansowane zostało w wysokości 85% ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 w ramach Rozwoju Infrastruktury turystycznej subregionu Południowego. Koszt realizacji zadania opiewa na kwotę około 1 mln złotych.
4	Realizacja ścieżek Przyrodniczo - dydaktycznych: „Lasek Wita”, „Bulwary Żywieckie”	W okresie sprawozdawczym działania w tym zakresie nie były realizowane.
5	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym: „Powiatowe Dni Lasu”, „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”, „Dzień Ziemi” (+konkursy towarzyszące)	Rada i Zarząd Powiatu Żywieckiego realizując zalecenia Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej w celu pogłębienia wiedzy i świadomości społecznej na temat potrzeby ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego, podejmuje od 2000 r. inicjatywę organizowania imprezy edukacyjno-ekologicznej pn.: „Powiatowe Dni Lasu”. Przedsięwzięcie obejmuje swym zasięgiem uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu żywieckiego. Ramy czasowe przedsięwzięcia określają obchody Dnia Ziemi (22 kwietnia), Światowego Dnia Ochrony Środowiska (5 czerwca) i jak podaje kalendarz ekologiczny Dni Lasu i Zadrzewień (1-7 czerwca). Do realizacji przedsięwzięć edukacyjnych czynnie włączają się Nauczyciele, Nadleśnictwa Powiatu Żywieckiego tj. Nadleśnictwo Jeleśnia, Ujsoły, Węgierska Górka, oraz działające na terenie powiatu Koła Wędkarskie. W obchodzonych z okazji Dnia Ziemi, Międzynarodowego Dnia Ochrony Środowiska i Święta Lasu -Powiatowych Dniach Lasu -na przestrzeni 10 lat wzięło udział ok. 20tyś dzieci i młodzieży, które aktywizują jednocześnie dorosłych a tym samym sprawiają, że problematyka ochrony środowiska nie jest społecznie obojętna. W okresie dziesięciolecia z inicjatywy organizatorów zasadzono ok. 200 tyś drzew, w tym 100 tyś w ramach odnowień lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa- przedsięwzięcia dotowanego przez WFOSiGW w Katowicach. Organizowane okolicznościowe konkursy popularyzują proekologiczne aspekty gospodarki leśnej , aktywizują dzieci i młodzież do poznawania otaczającego ich środowiska, uczą do niego szacunku. Są elementami prowadzonej edukacji ekologicznej nakierowanej na znajomość: przyrody, geografii, biologii i środowiska naturalnego powiatu żywieckiego. Na przestrzeni lat wzbogacano obchody poprzez: publikacje folderów, ulotek, plansz tematycznych, akcje sadzenia drzew, urządzania przyszkolnych ogrodów, akcje sprzątnięcia. W ramach popularyzacji ekologicznych opakowań od 2009 roku są rozprowadzane torby

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		płóciennie z okolicznościowym napisem. W 2009 roku Nadleśnictwo Węgierska Górka rozpoczęło w ramach Powiatowych Dni Lasu akcję odnawiania szlaków turystycznych. W pierwszej kolejności przystąpiono do odnowy szlaku Lipowa – Skrzyczne. Opaliskowane i zabezpieczone młode lipy i jawory sadzone są, co ok. 100 m. Oprócz szlaku lipowo – jaworowego na Skrzyczne planowane jest odnowienie i oznakowanie szlaków Glinne – Barania Góra oraz Pewel Ślemieńska – Świnna. Akcja ma na celu nie tylko odnowienie szlaków, ale i propagowanie zamiłowania do przyrody jak i aktywnego spędzania czasu. Koszt całkowity organizacji „Powiatowych Dni Lasu” wyniósł: - W 2009 roku -22.480,93 zł z czego: 8.027,01 zł dotacja WFOSiGW, 1.838,97 zł budżet Powiatu, 10.049,95 zł PFOS, 2.565,00 partycypacja nadleśnictw - W 2010 roku – 14.641,21 zł z czego: 6.800 zł - dotacja WFOSiGW 7.841,21 zł - środki własne powiatu W 2009 i 2010 roku Powiat organizował Jesienne i Wiosenne Złoty Turystyczno Ekologiczne „Czyste Góry”. W jesiennej i wiosennej edycjach zlotu corocznie bierze udział około 2000 miłośników pieszych wędrówek, którzy uporządkują i zbierają z górskich tras kilkaset worków odpadów plastikowych, butelek itp. Koszt realizacji imprezy wyniósł: - w 2009 roku 33.279,06 zł, z czego: 16.548,86 zł PFOS, 10.000 zł WFOSiGW, 6.730,20 zł środki własne Powiatu. - w 2010 roku 36.986,15 zł, z czego: 10.000 zł pochodziło z dotacji z WFOSiGW w Katowicach, 26.986,15 zł środki własne Powiatu. W 2010 roku rozpoczęto realizację projektu na rzecz propagowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego, jest to projekt realizowany przez cztery kraje tj. Austrię, Chorwację, Węgry i Polskę. Wiodącą rolę w projekcie ma współpracujący z Żywiecczyną region Vulkanland, zaś partnerami ze strony polskiej są powiat żywiecki i gmina Radziechowy - Wieprz. Projekt na celu znalezienie odpowiedzi na pytanie, czym jest pojęcie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, poznanie działań poszczególnych partnerów w zakresie ochrony najważniejszych kulturowych wartości regionu czy też zwiększenie świadomości własnej odrębności kulturowej i znalezienie łączników kulturowych i odniesień do niematerialnego europejskiego dziedzictwa.
6	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg powiatowych, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjne - konserwacyjne zieleni przydrożnej	W okresie sprawozdawczym Powiatowy Zarząd Dróg nie wykonywał żadnych zadań dotyczących nowych nasadzeń zieleni przydrożnej, a także nie przeprowadzano wymiany składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 19 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Współudział w tworzeniu prawnych i organizacyjnych form ochrony przygranicznych obszarów przyrodniczo cennych oraz obszarów typowanych do krajowej sieci „Natura 2000” („Beskid Żywiecki”, „Beskid Śląski”, „Beskid Mały” — obszar węzłowy sieci ECONET-POLSKA)	Realizacją tego zadania zajmuje się Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach. W okresie sprawozdawczym RDOŚ wydał zarządzenia w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody: - Zarządzenie nr 28/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 czerwca 2010 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu „Muńcoł”, - Zarządzenia nr 33/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 27 sierpnia 2010 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu „Dziobaki”, - Zarządzenie nr 34/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 6 września 2010 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu „Butorza”. Zarządzenia wraz z planami ochronnymi stanowią załącznik nr 1 do Raportu. Regionalna Dyrekcja w Katowicach w najbliższym czasie planuje przystąpienie do opracowania Planów Zadań Ochronnych dla obszarów NATURA 2000 SOO Beskid Żywiecki oraz OSO Beskid Żywiecki.
2	Ochrona czynna zieleni łąkowej (wysokiej) w dolinie Soły i Koszarawy i ich dopływów oraz innych lokalnych cieków wodnych (koordynacja organizacyjna)	Realizacja tego zadania zajmuje się Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, nie mniej jednak w okresie sprawozdawczym zadanie nie zostało rozpoczęte, planowana jest jego realizacja w latach następnych.
3	Program ochrony czynnej wybranych gatunków fauny, flory, zbiorowisk roślinnych; idea włączenia szkół, jako społecznych opiekunów nad pomnikami przyrody	W okresie sprawozdawczym Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach Oddział w Żywcu w ramach ochrony czynnej fauny i flory realizował zadania polegające na: - Czynnej ochronie gatunków sowy pustułki i pójdzki, w 2009 roku zawieszono 16 budek lęgowych w tym 6 dla pustułki i 10 dla pójdzki, w 2010 roku dokonano kontroli zajęcia i czyszczeń budek lęgowych, - Ocenie stanu populacji bobra europejskiego polegającej na obserwacjach 8 stanowisk na obszarach konfliktowych, - Ochronie pławów w miejscach kolizji ze szlakami komunikacyjnymi podczas rozrodu, - Ochronie raka szlachetnego oraz ocenie stanu populacji – w 2010 roku skontrolowano miejsca po reintrodukcji, przeprowadzono kontrolę 3 stanowisk, - Inwentaryzacji gniazd bociana białego oraz ocenie stanu populacji – w 2009 i 2010 roku skontrolowano 7 gniazd, - Ocenie stanu populacji stanowisk płomykówki – w 2010 roku przeprowadzono penetrację 5 wież kościelnych pod kątem występowania płomykówki, - Gromadzeniu dokumentacji dotyczącej ochrony strefowej gniazd bociana czarnego, bielika i innych gatunków – w 2010 roku skontrolowano 1 gniazdo bez wyznaczonej strefy ochronnej. W obwodzie Koła Łowieckiego Knieja od dwóch lat trwa intensywna reintrodukcja bażanta, ptaka pożytecznego szczególnie dla rolników. Wypuszczone obecnie ptaki pochodzą z hodowli zadrzewionej, prowadzonej w formie swoistego rezerwatu. Są tam zapoznavane z ekosystemem, w jaki później są przenoszone. Potrafią więc rozpoznać drapieżnika oraz uchronić się przed nim – np. śpiąc na drzewie. To daje większe szanse na przeżycie w nowym, całkiem dzikim środowisku. W ramach projektu w 2010 roku, zakupionych zostało 200, w 2009 roku 250 ptaków dzięki współpracy Koła Knieja z firmą Żywiec Zdrój SA,
4	Promocja działań proekologicznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Powiatu	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach Oddział w Żywcu w okresie sprawozdawczym współrealizował na obszarze powiatu Żywieckiego: Konkursy ekologiczne „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		• „Konkurs Wiedzy ekologicznej”, • Prowadził zajęcia okazjonalne, • Prowadził pogadanki propagujące idee ochrony przyrody, krajobrazu i dóbr kultury, • Organizował spotkania dla nauczycieli Gminy powiatu żywieckiego we własnym zakresie organizowały konkursy, festyny i różnorodne inicjatywy związane z szeroko pojętą ochroną przyrody i środowiska. Były to między innymi kontynuacje działań podejmowanych przez gminy w poprzednim okresie sprawozdawczym takich jak: • Organizacja konkursu dla dzieci z przedszkoli „Przyjaciel Przyrody” • VII Festyn Ekologiczny w Zespole Szkół im. ks. prał. Stanisława Gawlika w Radziechowach • Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej pt. "Czyste powietrze wokół nas" w Jeleśni, • Stowarzyszenie "Ziemia Zdegradowana przywrócona życiu" zorganizowało - terenowe warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży • „Polacy i Słowacy – razem przez sport do zdrowia. W każdym sołectwie wybudowane zostanie „Miejsce aktywności ruchowej” dla dorosłych – na terenie gminy Łodygowice • konkurs “Czyste sołectwo, piękna gmina” w Gminie Radziechowy – Wieprz • program ekologiczny dla przedszkolaków „Przyjaciele Natury” zorganizowany przez Fundację Nasza Ziemia oraz firmę Tymbark i markę Kubuś • konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych „Kocham Drzewa” • W Gminnym Ośrodku Kultury w Świnnej Działa Klub Turysty EKO - ŁAZIK klub uczestniczy w takich akcjach jak "Czyste wody bogactwem Beskidów", "Czysta woda to życie" i zostaje zaliczony do grona najlepszych organizacji biorących udział w oczyszczaniu górskich rzek i potoków. "Łazik" inicjuje cykliczną kampanię "Czyste Beskidy - pomóż górcom i sobie" efektem, czego jest uprzątnięcie kilkuset kilometrów górskich szlaków. Zadaniem edukacyjnym z zakresu ochrony, jakiego podjęli się członkowie klubu jest organizacja Ogólnopolskiej Wystawy Wydawnictw Parków Narodowych i Krajobrazowych "Ocalone od zagłady". Wystawa organizowana jest cyklicznie, co dwa lata.
5	Ochrona czynna zbiorowisk nieleśnych w obszarach przyrodniczo cennych, w tym ochrona roślinności hal Beskidu Śląskiego i Żywieckiego – etap II	W ramach ochrony czynnej zbiorowisk nieleśnych Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach Oddział w Żywcu w 2009 roku przeprowadził zabiegi ochrony czynnej na powierzchni 321,5 ha, natomiast w 2010 roku przeprowadzono ocenę stanu siedlisk łąk i hal górskich na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Kontrolę przeprowadzono na 29 obiektach. W ramach ochrony zbiorowisk nieleśnych Województwo Śląskie w 2009 roku realizowało zadanie pn. „Ochrona roślinności hal Beskidu Śląskiego i Beskidu Żywieckiego”. Środki pochodzące z EkoFunduszu w kwocie 319.531,45 zł zostały wykorzystane w całości na koszenie ręczne i mechaniczne łąk i hal. W 2010 roku Województwo Śląskie udzieliło dofinansowania projektów pod nazwą: „Ochrona i wzrost bioróżnorodności biologicznej – ochrona roślinności nieleśnej i walorów krajobrazowych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych (etap II)”, oraz zadania pod nazwą „Ochrona roślinności hal Beskidu Śląskiego i Beskidu Żywieckiego – etap II”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 20 Stan realizacji kierunków działań i **ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY** w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Opracowanie waloryzacji przyrodniczej oraz tworzenie na jej podstawie małoobszarowych form ochrony przyrody (23 obiekty)	W okresie sprawozdawczym gminy nie opracowywały Waloryzacji Przyrodniczych, w związku z tym nie powstały nowe małoobszarowe formy ochrony przyrody.
2	Objęcie ochroną prawną drzew – propozycji pomników przyrody oraz prowadzenie prac pielęgnacyjnych – konserwacyjnych proponowanych pomników przyrody	W latach 2009-2010 nie ustanowiono nowych pomników przyrody, nie objęto ochroną prawną żadnych nowych drzew. Z informacji przekazanych z gmin powiatu żywieckiego wynika, iż tylko Węgierska Górka prowadziła prace pielęgnacyjne istniejących pomników przyrody. W 2009 roku Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 8/09 z dnia 12.06.2009 r. na terenie gminy Łękawica ustanowione zostało stanowisko dokumentacyjne „Zamczysko na Ściszków Groniu” zlokalizowane w miejscowości Łysina.
3	Realizacja terenów zieleni urządzonej w ramach istniejących i projektowanych obiektów rekreacyjno – wypoczynkowych, tworzonych głównie na bazie akwenów wodnych oraz terenów leśnych, na osiedlach mieszkaniowych, wokół obiektów użyteczności publicznej	Pielęgnacja terenów zieleni urządzonej na terenie gmin to zadanie, które realizowane jest w ciągu całego sezonu wegetacyjnego roślin. Działania w tym zakresie to nadzienie kwiatów wiosennych i letnich w parkach, na skwerach, klombach i donicach, prace pielęgnacyjne, wiosenne i jesienne porządki, a także okresowe przycinanie krzewów i koszenie trawy, także zakładanie klombów i kwietników w zagospodarowanie zieleni rond. Od 2010 roku realizowany jest projekt zagospodarowania terenu sąsiadującego bezpośrednio z amfiteatrem oraz skoczniami narciarskimi w Gilowicach. Projekt przewiduje: - Wybudowanie parkingu dla samochodów osobowych, - Wybudowanie chodnika, prowadzącego z parkingu do zespołu skoczni narciarskich, - Podniesienie estetyki terenu, - Odwodnienie wybudowanego parkingu, - Wykonanie oświetlenia wybudowanego parkingu, chodnika oraz skoczni narciarskich.. Planowany koszt realizacji zadania to 719.754 zł, w tym środki Unii 500.948 zł, i 218.806 zł środki własne. Planowany termin zakończenia zadania to rok 2011. Na terenie gminy Gilowice w 2010 roku rozpoczęto realizację projektu pn.: „Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zagospodarowanie centrum Wsi Gilowice”. Zadanie polega na zagospodarowaniu terenu przy Urzędzie Gminy oraz stworzeniu zieleni urządzonej oraz miejsc parkingowych. Koszt inwestycji planowany jest na kwotę 566.097 zł, w tym 328.558 zł środki unijne z RPO WŚ oraz 237.539 zł środki własne gminy Gilowice. Planowany termin zakończenia zadania to 2011 rok. Na terenie Żywca do III kwartału 2010 roku realizowane było zadanie dotyczące przebudowy Amfiteatru pod Grojcem oraz zagospodarowania terenów rekreacyjnych na cele imprez kulturalno-sportowych. Wartość projektu wyniosła 3.504.215,77 zł, z czego 2.507.429,56 zł stanowiło dofinansowanie ze środków unijnych. Na obszarze gminy Koszarawa realizowana jest budowa obiektów infrastruktury na cele imprez kulturalno - sportowych oraz infrastruktury okołoturystycznej. Przedmiotem projektu są: • 3 obiekty infrastruktury rekreacyjno - sportowej na cele imprez kulturalno – sportowych, amfiteatr, boisko oraz boisko wielofunkcyjne • 2 obiekty infrastruktury turystycznej: Powierzchnia ogólna nowych obiektów to 21 914 m². Widownia amfiteatru będzie wyposażona w 2 stanowiska dla wózków inwalidzkich. Koszt inwestycji - 2 852 313,91, zł z czego dofinansowanie ze środków RPO WŚ - 2 012 897,52 W 2010 roku na obszarze gminy Łękawica wybudowano infrastrukturę oraz urządzono tereny rekreacyjne na cele imprez kulturalno-sportowych, jak również budowę bazy okołoturystycznej na obszarze części parku w Gminie Łękawica. Koszt realizacji zadania wyniósł 583.191,80 zł z czego 464.117,20 stanowiło dofinansowanie ze środków unijnych. W 2010 roku zostało zakończone zadanie polegające na budowie infrastruktury aktywnego wypoczynku oraz przebudowie infrastruktury okołoturystycznej w Gminach Łodygowice i Lipowa. W ramach zadania wykonano: • przebudowę dwóch parkingów w Gminie Łodygowice w centrum Łodygowic (przy zabytkowym drewnianym Kościele z XVII w. i Gminnym Ośrodku Kultury), • przebudowę w Gminie Lipowa parkingu dla samochodów osobowych, zlokalizowanego przy kościele parafialnym w Lipowej,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		• budowę deptaka o długości ok. 1,219 km prowadzącego wzdłuż drogi gminnej (ul. Piastowska) w Łodygowicach, • budowę ścieżki rowerowej o łącznej długości 2.227 m, biegnącej przez teren Gminy Lipowa, poczynając od pomnika do przysiółka Lipowa Podlas. Koszt realizacji zadania wyniósł 1 374 798,11 zł, z czego 784 260,60 zł stanowiło dofinansowanie ze środków RPO. Także w 2010 roku na terenie gminy Radziechowy Wieprz zakończono realizację zadania polegającego na stworzeniu bazy rekreacyjno-wypoczynkowej - infrastruktura aktywnych form turystyki, infrastruktura oraz tereny rekreacyjne na cele imprez kulturalno-sportowych oraz bazy około turystycznej. Koszt realizacji zadania wyniósł 2 203 117,79 zł, z czego 1 835 197,11 zł to środki RPO. W okresie sprawozdawczym został zakończony również projekt realizowany na obszarze gminy Rajcza polegający na budowie nowej oraz modernizacji istniejącej infrastruktury sportowo- turystycznej Gminy Rajcza. Prace, prowadzone w ramach projektu objęły 3 obiekty infrastruktury sportowo- turystycznej, znajdujące się na terenie gminy Rajcza: • amfiteatr w Rajczy, • boisko sportowe w Rajczy, • boisko sportowe w Rycerze Górnej. Omawiany projekt, którego wartość wyniosła 1.519.224,24 zł sfinansowany został ze środków RPO w kwocie 1.068.166,56 zł oraz ze środków własnych Urzędu Gminy w Rajczy w kwocie 451.057,68 zł.
4	Rewitalizacja istniejących zasobów terenów zieleni miejskiej ogólnodostępnej (ok. 50 ha) oraz tworzenie lokalnych parków gminnych i sołeckich oraz szkolnych ogródków dendrologicznych ok. 10 parków (ok. 1-2 ha) oraz ok. 30 ogródków szkolnych	W ramach realizacji projektu zagospodarowania terenów nad rzeką Sołą w Milówce przewidziano w centrum Milówki miejsce integracji funkcji powstających nad rzeką Sołą z usługami gimnazjum przewidziano urządzenia mini arboretum. Planowany termin zakończenia zadania wyznaczono na kwiecień 2011 roku. Zadanie to jest częściowo dofinansowane ze środków RPO. Szczegółowy opis inwestycji przedstawiono w niniejszym rozdziale w tabeli 18 pkt. 4.
5	Rewaloryzacja zabytkowych założeń zieleni (układ urbanistyczny m. Żywiec, parki zabytkowe, zieleni przykościelna i cmentarna – ok. 2-3 obiekty w każdej gminie) – ze szczególnym uwzględnieniem obiektów o randze ponadlokalnej (Sanktuarium w Rychwałdzie, parki zabytkowe w Żywcu, Kamesznicy)	Na terenie Żywca w okresie 2006-2009 realizowany był projekt kompleksowej rewitalizacji obiektów wchodzących w skład zabytkowego kompleksu Starego Zamku i Parku Habsburgów, tj.: Parku Habsburgów, oficyn zamkowych, Domku Chińskiego oraz pomieszczeń Starego Zamku. Realizacja tego zadania umożliwiła wykreowanie narodowego produktu turystyki kulturowej "Od Komorowskich do Habsburgów - żywiecki skarbiec kultury i tradycji". W skład realizacji zadania wchodziła rewitalizacja Parku Habsburgów, w tym: renowacja ciągów pieszych i mostków spacerowych oraz kładki nad Młynówką, renowacja ogrodzenia parku, oświetlenia, odtworzenie śladu rzeki Młynówki oraz renowacja fontanny w ogrodzie różanym. Na obszarze gminy Łękawica w 2010 roku został zrealizowany projekt rewitalizacji zdegradowanego obszaru przemysłowego dawnego parku w miejscowości Łękawica i nadaniu mu wielofunkcyjnego zastosowania na cele społeczne, rekreacyjne, kulturalne, czyniły ten teren wartościowym i funkcjonalnym. W ramach realizacji w/w zadania przeprowadzono budowę kompleksu boisk sportowych, budowę kręgu biesiadnego, platform do opalania oraz zagospodarowanie przyległego otoczenia. Koszt inwestycji wyniósł 589 787,56 zł, z czego dofinansowanie ze środków EFRR 439 648,91 zł. Na terenie gminy Gilowice w 2010 roku został zakończony projekt polegający na renowacji i rewaloryzacji zabytkowego Kościoła p.w. Św. Mikołaja- Sanktuarium Rychwałdzkiego. Celem inwestycji było zahamowanie postępującej degradacji tego historycznego obiektu, odzyskania jego wyjątkowych, utraconych walorów, a także zachowania dla przyszłych pokoleń dziedzictwa kulturowego. Prace polegały na renowacji prezbiterium, posadzki, ścian, schodów, modernizacji systemu oświetlenia, wymianie systemu CO oraz rekonstrukcji i restauracji elementów wyposażenia dostosowując wnętrze do pierwotnego wyglądu świątyni. Koszt realizacji inwestycji to 1 294 274,84 zł z czego dofinansowanie ze środków EFRR 1 100 133,61 zł. Na terenie gminy Jeleśnia przeprowadzono renowację zabytkowego budynku kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha w Jeleśni. Zakres prac renowacyjnych na terenie parafii objął następujące elementy:

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		- renowację elewacji, w tym: renowację i malowanie tynków, renowację architektoniczną dekoracji, renowację elementów dekoracji, renowację elementów drewnianych, renowację elementów metalowych, - renowację kamiennego cokołu. - utwardzenie placu przykościelnego. - wykonanie odwodnienia. Koszt całkowity realizacji zadania wyniósł 869 514,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR 739 086,90 zł Na terenie gminy Ślemień będzie realizowane zadanie polegające na budowie Parku Etnograficznego Ziemi Żywieckiej. Park będzie pełnił funkcję muzeum typu skansenowego, etnograficznego, którego celem jest zgromadzenie, ochrona i zaprezentowanie materialnej kultury ludowej obszaru Żywiecczyny. Będą tu zgromadzone obiekty architektoniczne, ich wyposażenie, narzędzia rolnicze i rzemieślnicze, wystrój, odzież oraz inne elementy folkloru. Przedmiotowy projekt będzie realizowany w technologii „zaprojektuj i wybuduj”. Bezpośrednim celem przedmiotowego przedsięwzięcia jest zwiększenie znaczenia kultury, jako czynnika rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy Ślemień oraz Regionu Powiatu Żywieckiego, poprzez zachowanie dla przyszłych pokoleń wyjątkowego dziedzictwa kulturowego Żywiecczyny. Koszt realizacji zadania to 4 485 438,43 zł, z czego dofinansowanie ze środków EFRR 3 812 622,66 zł. W 2010 roku rozpoczęto realizację inwestycji od zakupu gruntów pod Park.
6	Realizacja platform widokowych w punktach ekspozycji widokowych na terenie powiatu (15 obiektów)	W ramach realizacji projektu zagospodarowania terenów nad rzeką Sołą w Miłówce przewidziano punkty widokowe: - na ujście Kameszniczanki - w kierunku Góry Grunwald – punkt obserwacyjny z lunetami. Planowany termin zakończenia zadania wyznaczono na kwiecień 2011 roku. Zadanie to jest częściowo dofinansowane ze środków RPO. Szczegółowy opis inwestycji przedstawiono w niniejszym rozdziale w tabeli 18 pkt. 4.
7	Tworzenie sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych, atrakcyjnych krajobrazowo oraz dziedzictwa kulturowego	W ramach realizacji projektu zagospodarowania terenów nad rzeką Sołą w Miłówce przewidziano ustawienie tablic informacyjnych o gminie i jej wartościach przyrodniczych i kulturowych. Planowany termin zakończenia zadania wyznaczono na kwiecień 2011 roku. Zadanie to jest częściowo dofinansowane ze środków RPO. Szczegółowy opis inwestycji przedstawiono w niniejszym rozdziale w tabeli 18 pkt. 4. W ramach realizacji projektu „Rozbudowy infrastruktury turystycznej poprzez budowę i oznakowanie ścieżek pieszo-rowerowych, parku i kładki, poprawiających dostępność do miejsc przyrodniczych i historycznych w Gminie Węgierska Górka”, który został zrealizowany w 2010 roku powstały bulwary spacerowe i ścieżki pieszo-jezdne wzdłuż kanału Młynówka, potoku Żabniczka i rzeki Soły. Szczegółowy opis inwestycji przedstawiono w niniejszym rozdziale w tabeli 18 pkt. 4. W ostatnich latach w została opracowana i wytyczona Ścieżka Dydaktyczno-Przyrodnicza "Dolina Żimnika" przez Nadleśnictwo Węgierska Górka. Ścieżka dydaktyczna została wytyczona wzdłuż potoku Żimnik w terenie umożliwiającym korzystanie z niej nie tylko wytrawnym turystom, ale również grupom dzieci przedszkolnym i osobom w podeszłym wieku. Długość trasy wynosi około 1,5 km. Czas potrzebny do przebycia całej ścieżki wynosi około 2 godzin. Aktualnie na terenie gminy Lipowa wdrażany jest projekt przebudowy ścieżki obejmujący wydłużenie jej o około 200 m. W ramach inwestycji powstaną nowe miejsca biwakowania, ławeczki punkty widokowe, wychodnie, kapliczka oraz ujęcie wody z potoku Żimnik i parking. Koszt inwestycji szacuje się na około 404 tys.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie przyrody i krajobrazu zaplanowano 7 zadań własnych, większość zadań została rozpoczęta.

W 2010 roku zakończono realizację zadania polegającego na Rozbudowie infrastruktury turystycznej poprzez budowę i oznakowanie ścieżek pieszo - rowerowych, parku i kładki poprawiających dostępność do miejsc

przyrodniczych i historycznych w Węgierskiej Górze, 2011 roku zostanie zakończony projekt pn.: Budowa ośrodka rekreacyjnego na brzegach rzeki Soły w Milówce. Koszt tych inwestycji zamknie się kwotą około 6.500 tys. zł, częściowo finansowany ze środków EFRR.

Powiat z dużym zaangażowaniem realizował ekologicznie – przyrodnicze akcje dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych, w ciągu okresu sprawozdawczego zrealizowano

- imprezy edukacyjno-ekologiczne pn: „Powiatowe Dni Lasu”,
- obchody Dnia Ziemi,
- obchody Światowego Dnia Ochrony Środowiska,
- akcję odnawiania szlaków turystycznych,
- Jesienne i Wiosenne Złoty Turystyczno Ekologiczne „Czyste Góry”,
- projekty na rzecz propagowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego,
- planowane jest odnowienie i oznakowanie szlaków Glinne – Barania Góra oraz Pewel Ślemieńska – Świnna.

W wyniku organizacji Złotów Turystyczno Ekologicznych „Czyste Góry” został osiągnięty zaplanowany efekt ekologiczny, jakim było podniesienie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży. Głównym celem złotych było porządkowanie szlaków turystycznych, ochrona przyrody, integracja młodzieży w zakresie dbania o środowisko naturalne, a także promowanie walorów turystycznych i przyrodniczych Beskidów, turystyki górskiej i kwalifikowanej oraz rozwijanie sprawności fizycznej młodzieży i jej zamiłowanie do aktywnego spędzania wolnego czasu.

W ramach przyrodniczej edukacji ekologicznej przy udziale Zespołu Parków Krajobrazowych i gmin Powiatu Żywieckiego zorganizowano w okresie raportowanym 2009-2010:

- Konkursy ekologiczne „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”,
- „Konkurs Wiedzy ekologicznej”,
- zajęcia okazjonalne,
- pogadanki propagujące idee ochrony przyrody, krajobrazu i dóbr kultury,
- spotkania dla nauczycieli,
- konkurs dla dzieci z przedszkoli „Przyjaciół Przyrody”,
- VII Festyn Ekologiczny w Zespole Szkół im. ks. prał. Stanisława Gawlika w Radziechowach,
- Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej pt. "Czyste powietrze wokół nas" w Jelesni,
- Stowarzyszenie "Ziemia Zdegradowana przywrócona życiu" zorganizowało - terenowe warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży,
- „Polacy i Słowacy – razem przez sport do zdrowia. W każdym sołectwie wybudowane zostanie „Miejsce aktywności ruchowej” dla dorosłych – na terenie gminy Łodygowice,
- konkurs „Czyste sołectwo, piękna gmina” w Gminie Radziechowy – Wieprz,
- program ekologiczny dla przedszkolaków „Przyjaciele Natury” zorganizowany przez Fundację Nasza Ziemia oraz firmę Tymbark i markę Kubuś,
- konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych „Kocham Drzewa”,
- Klub Turysty EKO – ŁAZIK zorganizował akcję "Czyste wody bogactwem Beskidów", "Czysta woda to życie",
- Ogólnopolska Wystawa Wydawnictw Parków Narodowych i Krajobrazowych "Ocalone od zagłady".

Na akcje ekologiczne w harmonogramie realizacji zapanowano 50 tys. na rok, natomiast w okresie sprawozdawczym koszty poniesione wyniosły w 2009 roku 56,3 tys., a w 2010 roku 51,6 tys. zł.

Porównując ilość zorganizowanych akcji i zrealizowanych działań na rzecz ekologii wśród dzieci i młodzieży, a także dla dorosłej części mieszkańców Powiatu Żywieckiego z czasów lat 2004-2008 do okresu 2009-2010 można jednoznacznie stwierdzić, iż liczba działań się zwiększyła. Wynika to z większej świadomości ekologicznej władz gminnych organizujących działania dla dzieci. Nie bez znaczenia jest także fakt, iż władze gminne i powiatowe z większą łatwością, świadomością i skutecznością sięgają po środki pomocowe pochodzące zarówno ze źródeł krajowych (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska) jak i zagranicznych (RPO WŚ, EFS).

Ze względu na położenie Powiatu Żywieckiego na terenach NATURA 2000, Żywieckiego Parku Krajobrazowego, a także Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego cennymi i wskazanym działaniem edukacyjnym jest wydawanie materiałów informacyjnych na temat miejsc i rejonów w powiecie o najlepiej zachowanych walorach przyrodniczych i krajobrazowych w celu ich ochrony, a także popularyzacji wśród miłośników przyrody.

Nie bez znaczenia jest również prestiż, jaki mają jednostki gminne i powiat dzięki realizacji wielu działań informacyjno – edukacyjnych. W wyniku tych działań Powiat Żywiecki jest identyfikowany, jako wspaniałe miejsce do realizowania turystyki pieszej, rowerowej, narciarskiej a także doskonałą bazą zarówno do weekendowych spotkań jak i do spędzenia sezonowych urlopów.

Powiat Żywiecki powinien dalszym ciągu współpracować z placówkami oświatowymi, organizacjami społecznymi i instytucjami, przy organizowaniu prelekcji, wystaw, spotkań, wycieczek o tematyce ekologicznej i przyrodniczej, organizować akcje oraz pomagać przy realizacji programów szkolnych promujących idee zbierania surowców wtórnych w celu ich właściwego zagospodarowania.

Czynnikami, które decydują o sukcesie realizowanej akcji edukacji ekologicznej są rzetelna informacja oraz umiejętność komunikowania się ze społeczeństwem.

W zakresie wszystkich aspektów ochrony środowiska potrzebne są działania edukacyjne zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dla dorosłej części społeczeństwa. Z tego powodu zadania krótko i długoterminowe zaplanowane do realizacji do roku 2017 w zakresie edukacji ekologicznej umieszczono w harmonogramach we wszystkich rozdziałach dotyczących poszczególnych aspektów środowiskowych.

4.2.2 Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

W zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **OZL.1. Ochrona bioróżnorodności.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celu krótkoterminowego, takiego jak:

- OZL.1.1. Wdrażanie proekologicznego modelu gospodarki leśnej.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 5 zadań, z czego 3 własne, 2 koordynowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony zrównoważonego rozwoju lasów na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 21) zadań koordynowanych (tabela nr 22) i wytycznych dla gmin (tabela nr 23).

Tabela 21 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Aktualizacja operatów urządzenia lasów prywatnych (ok. 19000 ha)	W 2009 roku Starostwo Powiatowe w Żywcu zleciło opracowanie Uproszczonych Planów Urządzania Lasów: • dla wsi Zwardoń o powierzchni 71,45 ha – obowiązujący do 31.12 2018 roku, • dla wsi Sól o powierzchni 369,60 ha – obowiązujący do 31.12 2018 roku, • dla wspólnoty leśnej „Hala Uszczawne” o powierzchni 24,19 ha – obowiązujący do 31.12 2018 roku, • dla wspólnoty leśnej „Hala Łyśniowska” o powierzchni 66,92 ha – obowiązujący do 31.12 2018 roku. Koszt opracowanie Planów wyniósł 31.005 zł, z tego część środków pochodziło z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, a 4.381 zł z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska. Zadanie to zostało rozpoczęte przed okresem sprawozdawczy, w związku z tym w okresie sprawozdawczym (w 2009 roku) koszty poniesione wyniosły 4.381 zł. W 2010 roku zadanie to nie było realizowane.
2	Zalesianie gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych	W ramach zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo Nadleśnictwo Węgierska Góra w 2009 roku przekazało sadzonki właścicielom lasów na pokrycie 8,70 ha terenów. W 2010 roku Nadleśnictwo Węgierska Góra nie realizowała tego rodzaju zadań. Powiat Żywiecki w okresie sprawozdawczym przeznaczał w budżecie środki na dotację za Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności skarbu państwa, który sprawują Nadleśnictwa Jeleśnia, Ujsoły, Węgierska Góra. Koszty poniesione w latach 2009-2010 na ten cel wyniosły odpowiednio: • w 2009 roku - 265.440 zł • w 2010 roku - 310.436 zł Powiat Żywiecki corocznie wypłacał środki w wysokości około 80 tys osobom fizycznym w ramach ekwiwalentów za zalesianie gruntów porolnych. Środki finansowe pochodziły z ARiMR.
3	Zakup i dostawę sadzonek świerka pospolitego w ramach zadania pn. Odnowienie powierzchni leśnych, pozbawionych roślinności leśnej w wyniku gradacji kornika drukarza	Nadleśnictwo Węgierska Góra w 2009 roku zajmowało się przebudową drzewostanów. Odziedziczone tu monokultury świerkowe, które okazały się mało odporne i podatne na działanie zarówno szkodników pierwotnych (zasnuja), jak wtórnych (kornik), zastępowane są mieszanymi, zbliżonymi do starej puszczy karpackiej drzewostanami jodłowo-bukowo-świerkowymi. To proces zakrojony na szeroką skalę, a zarazem najważniejsze działanie

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
	położonego na terenie powiatu żywieckiego	leśników z Nadleśnictwa Węgierska Góra, polegające na przywróceniu pierwotnego składu gatunkowego drzewostanu, zgodnego z siedliskowymi typami lasu. Koszt realizacji zadania pn.: „Odnowienie powierzchni leśnych pozbawionych roślinności leśnej w wyniku gradacji kornika drukarza położonych na terenie powiatu żywieckiego” wyniósł 114.985,00 zł i pochodził z dotacji z WFOSiGW. W ramach tych środków w 2009 roku zakupiono i rozdysponowano 115.000 sztuk sadzonek lasotwórczych w tym 35 tys. buka zwyczajnego, 30 tys. jodły pospolitej, 15tys. sosny czarnej, 5 tys. modrzewia europejskiego, 20 tys. świerka pospolitego. W latach 2007-2009 na obszarze ok. 50 ha posadzono ponad 300 tysięcy sadzonek (średnio 6 tysięcy na 1 hektar), głównie buka, modrzewia i gdzieniegdzie jodły. Od 2009 roku corocznie w marcu na ulicach Żywca pojawiają się ambasadorzy ekologii – sosna, jawor, buk, modrzew i jodła. Zwracają uwagę przechodniów na potrzebę ochrony środowiska naturalnego oraz dbania o drzewa. Happening jest elementem ogólnopolskiego programu ekologicznego realizowanego przez firmę Żywiec Zdrój pod hasłem „Po stronie natury”. Kampanię wspierają partnerzy - Fundacja Nasza Ziemia i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach. W ramach projektu realizowana jest coroczna akcja sadzenia miliona drzew w Beskidach oraz skierowany do placówek edukacyjnych w całej Polsce konkurs grantowy na autorskie projekty z zakresu ochrony i sadzenia drzew, a także poszanowania wody. W 2010 roku zadanie to nie było realizowane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 22 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów prywatnych	Zadanie to nie zostało rozpoczęte. Planowana jest jego realizacja w kolejnych latach.
2	Realizacja wytycznych „Programu ochrony przyrody” nadleśnictw	Na terenie powiatu Żywieckiego od 2010 roku rozpoczęły się prace obserwacyjno – pomiarowe prowadzone w ramach programu monitoringu lasów. Prace terenowe związane z monitoringiem odbywają się corocznie w stałych powierzchniach obserwacyjnych rozmieszczonych w sieci 8 x 8 km i będących częścią gęstszej sieci wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasu. Pomiaru i obserwacje dokonywane są zgodnie z instrukcją opracowaną przez Instytut Badawczy Leśnictwa i zaakceptowaną przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Departament Leśnictwa Ministerstwa Środowiska. Zebrane wyniki posłużą do oceny stanu zdrowotnego lasów Polski w wszystkich form własności w relacji do zmieniających się warunków środowiska.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów zaplanowano 3 zadania własne, wszystkie są realizowane. W 2009 roku Powiat zlecił opracowanie 4 Planów Urządzania Lasów, następne Plany będą opracowywane w przyszłym okresie sprawozdawczym. Corocznie był przekazywany ekwiwalent osobom fizycznym za zasianie terenów porolnych ze środków finansowych pochodzących z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W 2009 roku zorganizowano akcję zalesiania w ramach odnowienia powierzchni leśnych pozbawionych roślinności w wyniku gradacji kornika drukarza przekazano właścicielom lasów ponad 100 tys. sadzonek drzew leśnych. Dzięki realizacji tego działania uzyskano zachowanie ciągłości produkcji drzewnej na gruntach leśnych a także przeciwdziałano degradacji gruntów leśnych oraz erozji gleby i zwiększono biologiczną odporność

drzewostanów poprzez odstąpienie od tworzenia monokultur na rzecz drzewostanów wielogatunkowych. Dalsze działania w tym zakresie planowane są na kolejny okres sprawozdawczy.

4.2.3 Ochrona powierzchni ziemi

W zakresie ochrony powierzchni ziemi w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **OG.1. Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- OG.1.1. Zagospodarowanie terenu w sposób racjonalny,
- OG.1.2. Przywrócenie wartości biologicznych gleb.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 11 zadań, z czego 2 własne, 6 koordynowanych i 3 wytyczne dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony powierzchni ziemi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 23) zadań koordynowanych (tabela nr 24) i wytycznych dla gmin (tabela nr 25).

Tabela 23 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony powierzchni ziemi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Kontrolowanie zawartości metali ciężkich w glebach	Powiat Żywiecki na przełomie 2008 i 2009 roku złożył wniosek o dofinansowanie badań gleb użytkowanych rolniczo zanieczyszczonych substancjami chemicznymi, w tym metalami ciężkimi o środki Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR). Jako dwie pierwsze gminy zaproponowano Radziechowy-Wieprz i Gilowice, gdzie jest wiele pól rolniczych. Koszt realizacji tego działania wyniósł 17.600 zł, były to środki z dotacji z FOGR. W dalszej kolejności prawdopodobnie badania będą dotyczyć rejonu składowiska odpadów komunalnych w Żywcu, tak by w przyszłości powtórzyć badanie w wyznaczonych za pomocą GPS miejscach, aby dokładniej określić zanieczyszczenie gleby w okolicach składowiska.
2	Coroczna aktualizacja rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi ze szczególnym uwzględnieniem obszarów na których obowiązek rekultywacji obciąża starostę.	Na terenie powiatu żywieckiego nie ma obszarów, na których stwierdzono przekroczenia standardów jakości gleby i ziemi pod względem zanieczyszczenia. W związku z tym nie jest prowadzony taki rejestr. Starostwo posiada natomiast informacje o terenach osuwiskowych, które uaktywniły się w czasie obfitych deszczów i powodzi w maju 2010 roku. W okresie sprawozdawczym została wykonana mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla 7 gmin powiatu żywieckiego, są to Czernichów, Lipowa, Łodygowice, Miłówka, Żywiec, Gilowice i Ślemień. W 2010 roku wykonano ekspertyzę inżynierijno-geologiczną powstałego osuwiska w Miłówce-Prusowie za kwotę 42.090 zł oraz wykonano dokumentację inżynierijno-geologiczną powstałego osuwiska ziemi w Koszarawie przy drodze powiatowej za kwotę 40.723,60 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 24 Stan realizacji kierunków działań i **ZADAŃ KOORDYNOWANYCH** w zakresie ochrony powierzchni ziemi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Kontrolowanie ilości zużywanych nawozów i środków ochrony roślin	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w ramach nadzoru nad stosowaniem i obrotem nawozów i środków ochrony roślin w okresie sprawozdawczym na terenie powiatu żywieckiego w 2009 roku przeprowadził kontrole: • 5 punktów prowadzących obrót środkami ochrony roślin, • 5 punktów gdzie może być prowadzony obrót środkami ochrony roślin w tym 4 kwaciarnie i 1 targowisko, • 1 punktu prowadzącego obrót materiałem siewnym zaprawionym, • 28 kontroli dotyczących stosowania środków ochrony roślin, w wyniku, których stwierdzono 2 nieprawidłowości dotyczące braku aktualnego badania sprawności technicznej opryskiwaczy ciągnikowych, • W ramach monitoringu zużycia środków ochrony roślin wizytowano 3 gospodarstwa, Sprawozdanie z działalności inspekcyjnej na terenie powiatu żywieckiego za 2010 rok zostanie opracowane w czerwcu 2011 roku, nie mniej jednak porównując dane dla województwa w 2009 i 2010 roku można stwierdzić, iż kontrole w 2010 roku przebiegały z podobnym nasileniem i skutkiem.
2	Monitorowanie terenów rolniczych pod kątem szkodników i patogenów roślinnych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2010 roku w ramach prowadzenia monitoringu występowania zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej (<i>Diabrotica virgifera</i> Le Conte) wykrył ogniska zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej w jednym miejscu na obszarze powiatu Żywieckiego w miejscowości Wieprz, w gminie Radziechowy Wieprz. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 maja 2010r. w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej (Dz. U. Nr 94, poz. 606) obszar powiatu Żywieckiego należy do strefy zasiedlonej przez tego szkodnika. W 2009 roku nie obszarze powiatu żywieckiego obecności stonki korzeniowej nie stwierdzono. W kolejnych latach badania i monitoring pod kątem rozprzestrzeniania się zachodniej kukurydzianej stonki korzeniowej będzie kontynuowany.
3	Realizacja działań w kierunku scalania i wymiany gruntów rolnych	Jednostką odpowiedzialną za realizację tego zadania są sami rolnicy, właściciele terenów i gruntów o dużym stopniu rozdrobnienia, w związku z tym zadanie to realizowane jest przez właścicieli terenów. Gminy, ani Powiat nie mają wpływu na podejmowanie tego rodzaju działań.
4	Wykorzystanie nieużytków na uprawy energetyczne	Decyzję o uprawach roślin energetycznych podejmują rolnicy, gminy nie mają wpływu na realizację tych działań. Nie są także w posiadaniu danych o uprawach energetycznych.
5	Właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo (udzielanie dopłat, przekazywanie sadzonek, zainteresowanie zalesieniami)	Nadleśnictwo Węgierska Górką w 2009 roku zajmowało się przebudową drzewostanów. Odziedziczone tu monokultury świerkowe, które okazały się mało odporne i podatne na działanie zarówno szkodników pierwotnych (zasnuja), jak wtórnych (kornik), zastępowane są mieszanymi, zbliżonymi do starej puszczy karpackiej drzewostanami jodłowo-bukowo-świerkowymi. To proces zakrojony na szeroką skalę, a zarazem najważniejsze działanie leśników z Nadleśnictwa Węgierska Górką, polegające na przywróceniu pierwotnego składu gatunkowego drzewostanu, zgodnego z siedliskowymi typami lasu. W 2009 roku na obszarze ok. 50 ha posadzono ponad 300 tysięcy sadzonek (średnio 6 tysięcy na 1 hektar), głównie buka, modrzewia i gdzieś indziej jodły. W 2010 roku zadanie to nie było realizowane.
6	Dalsze wdrażanie Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko – Częstochowskiej – Owca Plus	Od 2007 roku na terenie powiatu Żywieckiego wdrażany jest przez Samorząd Województwa Śląskiego „Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko – Częstochowskiej - Owca Plus”, którego głównym celem jest „Zrównoważony rozwój i ochrona najcenniejszych przyrodniczo obszarów Beskidów i Jury Krakowsko – Częstochowskiej w oparciu o gospodarkę pasterską.” W okresie sprawozdawczym 2009-2010 Wydział Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wspólnie ze Śląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Częstochowie prowadził prace nad przygotowaniem Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko – Częstochowskiej na lata 2010-2014, który stanowi kontynuację działań na rzecz

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		zrównoważonego rozwoju i ochrony najcenniejszych przyrodniczo obszarów Beskidów i Jury Krakowsko – Częstochowskiej w oparciu o gospodarkę pasterską.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 25 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY w zakresie ochrony powierzchni ziemi na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Koordinacja badań gleb na poziom pH i pozyskiwanie dofinansowania na wapnowanie gleb kwaśnych	Gminy w Powiatu Żywieckiego koordynują badania gleb na kwasowość, których koszty ponoszą sami rolnicy, natomiast gminy wnioskują o dofinansowanie na wapno nawozowe do WFOSiGW w Katowicach. Według informacji gmin powiatu żywieckiego wynika, iż na analizowanym terenie w okresie sprawozdawczym nie były przeprowadzane żadne badania na poziom pH, w związku z tym nie były prowadzone prace związane z wapnowaniem gleb użytkowanych rolniczo poprzez gminy. Realizację tego zadania według własnego uznania mogli w tym czasie przeprowadzać w ramach własnych środków finansowych rolnicy. Badania gleb użytkowanych rolniczo na zawartość metali ciężkich koordynował w okresie sprawozdawczym Powiat, co zostało szczegółowo opisane w pkt.1 w tabeli 23.
2	Promocja rolnictwa ekologicznego i agroturystyki poprzez działania edukacyjno – szkoleniowe, a także promocyjne regionu żywieckiego jak i samych Gmin	W okresie sprawozdawczym na terenie gmin powiatu żywieckiego organizowane były spotkania mające na celu informowanie o możliwości składania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” w zakresie Środka 2.4. „Rybołówstwo śródlądowe” oraz w zakresie Środka 2.5. „Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu” Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Żywcu cyklicznie organizuje szkolenia dotyczące rolnictwa ekologicznego, rolnictwa zrównoważonego, w zakresie pakietów programów rolno - środowiskowych (część PROW), które mogą być oprócz dopłat bezpośrednich dodatkowych źródłem przychodów gospodarstw rolnych. W sumie przeprowadzono w latach 2009-2010 ponad 1000 konsultacji i wizyt w terenie, oraz kilkanaście szkoleń, w których uczestniczyło około 200 osób.
3	Organizacja programów doradczych dla rolników i zainteresowanych produkcją rolniczą	W biuletynach gminnych są cyklicznie zamieszczane informacje dla rolników. Biuro Powiatowego ARiMR w Żywcu wraz z Powiatowym Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Żywcu zorganizowało spotkanie informacyjno - promocyjne, w Wieprzu dotyczące zasad przyznawania płatności bezpośrednich na kampanię 2010, zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz zmian w przepisach KRUS. W okresie sprawozdawczym w latach 2009-2010 rolnicy byli na bieżąco informowani, iż poszkodowani w wyniku klęski żywiołowej, a do tych należy m.in. deszcz nawalny, mogą skorzystać z preferencyjnego oprocentowanego kredytu kłeszkowego. Do oprocentowania takiego kredytu dopłaca Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie ochrony gleb zaplanowano 2 zadania własne Powiatu. Obydwa zadania są realizowane, przeprowadzono badania gleb na terenie dwóch gmin należących do Powiatu Gilowic i Radziechowy Wieprza, środki finansowe na ten cel pochodziły z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Według informacji przekazanych przez Gminy w żadnej gminie nie przeprowadzano badań poziomu pH, w okresie raportowanym nie było także akcji wapnowania gleb użytkowanych rolniczo. Gminy planują realizację działań tym zakresie na lata następne.

W zakresie rolnictwa na terenie powiatu prowadzone są dla rolników i zainteresowanych produkcją rolną prelekcje, akcje informacyjne, szkoleniowe, a także spotkania i warsztaty. Działania te prowadzone są przede wszystkim przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego, a także Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Niezależnie od tych działań Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Delegatura w Bielsku – Białej corocznie przeprowadza na terenie Powiatu kontrole, dotyczą one przede wszystkim punktów sprzedaży środków ochrony roślin, świadectw kwalifikacyjnych opryskiwaczy, a także, jakości materiału siewnego i szkółkarskiego oraz występowanie patogenów i szkodników upraw rolniczych.

4.2.4 Ochrona zasobów kopalin

W zakresie ochrony zasobów kopalin w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano cel długoterminowy z terminem realizacji do roku 2017: **OZK.1 Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystywanie w koordynacji z planami rozwoju regionu.**

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celów krótkoterminowych, takich jak:

- OZK.1.1 Właściwa rekultywacja terenów wyeksploatowanych,
- OZK.1.2 Racjonalne wykorzystanie kopalin w obszarze udokumentowania,
- OZK.1.3 Efektywne wykorzystywanie eksploatowanych złóż oraz ochrona zasobów złóż niezagospodarowanych.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 7 zadań, z czego 3 własne, 2 koordynowanych i 2 wytyczne dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony zasobów kopalin na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 26) zadań koordynowanych (tabela nr 27) i wytycznych dla gmin (tabela nr 28).

Tabela 26 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony zasobów kopalin na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Podejmowanie decyzji o możliwościach wydobywania kopalin pospolitych na terenie powiatu	W okresie sprawozdawczym nie były wydawane nowe decyzje dotyczące wydobywania kopalin pospolitych na terenie powiatu żywieckiego.
2	Współpraca z Państwowym Instytutem Geologicznym w zakresie monitoringu terenów zagrożonych osuwiskami	Aktualnie jest w trakcie II etap Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej, SOPO, który zaplanowany został na lata 2008-2014. Celem II etapu jest: • wykonanie map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1 : 10 000 wraz z wypełnieniem kart rejestracyjnych dla 75 % powierzchni obszaru Karpat; • założenie systemu monitoringu powierzchniowego i wglębnego na wybranych 60 osuwiskach karpackich; • prowadzenie, uzupełnianie i aktualizacja bazy danych o zagrożeniach osuwiskowych SOPO; • opracowanie w ramach tzw. „ścieżki interwencyjnej” kart dokumentacyjnych osuwisk, które uaktywniły się po bardzo intensywnych opadach deszczu i powodziach na przełomie maja i czerwca 2010 r. W okresie sprawozdawczym została wykonana mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla 7 gmin powiatu żywieckiego, są to Czernichów, Lipowa, Łodygowice, Milówka, Żywiec, Gilowice i Ślemień. Zostały opracowane także operaty geodezyjne dla osuwisk, które uaktywniły się w trakcie majowej powodzi w 2010 roku. Były to: • Łazki – w Międzybrodziu Bialskim – osuwisko po lewostronnej części doliny Soły, na terenie przysiółka Łazki jest osuwiskiem starym o powierzchni 15,2 ha, uważanym za nieaktywne • Bystra w Koszarawie – nowe osuwisko nierejestrowane we wcześniejszych materiałach kartograficzno – geologicznych o powierzchni około 26 arów • Prusów – w Milówce – osuwisko położone w dolnej i środkowej części południowego stoku Góry Prusów, jest osuwiskiem starym o powierzchni 11,56 ha, notowanych na podkładach mapowych uważane za nieaktywne.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		W 2010 roku został wykonany projekt prac geologicznych na w/w osuwiskach. Koszt ekspertyz inżynierino-geologicznych w Milówce i Koszarawie poniesiony w 2010 roku opiewał na kwotę 82 813,60 zł. Realizacja inwestycji planowana jest na rok 2011.
3	Współudział w rekultywacji degradowanych terenów osuwiskowych	W ramach II etapu Projektu Systemu Ochrony PrzeciwOsuwiskowej realizowany był w 2009 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny Oddział Karpacki na terenie Powiatu Żywieckiego szczegółowy monitoring dwóch osuwisk: - Nieledwia - Rychwałd W okresie sprawozdawczym prowadzone były prace związane z wykonaniem II etapu prac związanych z likwidacją osuwiska nr 1 w km 3+150 oraz wykonanie całości zakresu osuwiska nr 2 w km 4+050 w ciągu drogi powiatowej Nr S 1437 Milówka-Nieledwia”, w ramach zadania pn. „Likwidacja osuwiska na drodze powiatowej nr S 1437 Milówka – Nieledwia w km 3+ 150; 4+050; 4+460 na terenie gminy Milówka” w ramach Komponentu A Projektu „Ochrona PrzeciwOsuwiskowa”. Koszty pochodziły z dotacji celowej na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, zostały one ujęte w części dotyczące inwestycji drogowych i wyniosły 2.254.515,00 zł. W 2010 roku Powiatowy Zarząd Dróg realizował działania związane z: - Odbudową zniszczonego odcinka drogi powiatowej nr 1438 S Milówka – Prusów o długości 250 mb w km 2+847 do 3+097 poprzez wykonanie nowego odcinka drogi o długości 314.0 mb wraz z dwoma obiektami mostowymi, umocnienie korony drogi, odcinkowej regulacji potoku „Milówki” oraz zabezpieczenie powstałego osuwiska. ETAP I Koszty pochodziły z dotacji celowej na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, zostały one ujęte w części dotyczące inwestycji drogowych. W 2010 roku został także wykonany projekt prac geologicznych osuwiskach. Realizacja inwestycji planowana jest na rok 2011.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Powiatu Żywieckiego, 2011

Tabela 27 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ KOORDYNOWANYCH w zakresie ochrony zasobów kopalin na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Bieżąca rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych prowadzona przez koncesjonariuszy.	W okresie sprawozdawczym gmina Ujsoły realizowała zadanie z udziałem środków finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 polegające na kompleksowej rekultywacji terenu dawnego kamieniołomu piaskowca, położonego w Glince. Projekt ten zakładał przeprowadzenie działań takich, jak: - Likwidacja skutków dawnej, dotychczasowej eksploatacji, jako wyrobiska złoża piaskowca magurskiego, - Przywrócenie zdegradowanej powierzchni do stanu właściwego, - Dostosowanie obszaru do istniejącego krajobrazu oraz przystosowanie jej do pełnienia nowych funkcji - rekreacyjnych, turystycznych i kulturalnych. W rezultacie na wskazanym obszarze utworzona została atrakcyjna strefa rekreacji i obsługi ruchu turystycznego. Koszt realizacji projektu wyniósł 614 098,74 zł, w tym dofinansowanie z EFRR 515 658,71 zł. Aktualnie na obszarze powiatu eksploatację kopalin prowadzą Żywieckie Kopalnie Kruszyw Sp. z o.o. W okresie sprawozdawczym wydobyte wyniosło - w roku 2009 - 115 000 m³, - w roku 2010 - 184 500 m³ Na terenie Kamieniołomu Łodygowice w okresie raportowanym nie była prowadzona żadna rekultywacja natomiast na terenie Żwirowni Zarzeczce prowadzona jest rekultywacja

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		zbiornika Tresna.
2	Współpraca przy tworzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach z udokumentowanymi złożami zasobów kopalin	W latach 2009-2010 gminy należące do Powiatu Żywieckiego nie przeprowadzały zmian w Planach Zagospodarowania Przestrzennego potrzeby na obszarach udokumentowanych kopalin, w związku z tym nie było realizacji tego zadania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 28 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY w zakresie ochrony zasobów kopalin na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Współdziałanie organów administracji publicznej w celu zapewnienia maksymalnego wykorzystania eksploatowanych kopalin	W ramach opracowania Planów Zagospodarowania Przestrzennego lub zmian w Planach Zagospodarowania Przestrzennego Wójtowie i Burmistrz podają do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do w/w działań, w następnej kolejności do publicznej wiadomości trafia wiadomość, iż projekt Planu jest udostępniony do konsultacji społecznych. Na każdym etapie możliwe jest zasugerowanie zmian w projekcie Planu w celu uwzględnienia ważnych z punktu widzenia zasobów naturalnych, co zapewni pozostawienie tych terenów w stanie niezainwestowanym, a z kolei pozwoli na eksploatację całości kopaliny.
2	Wprowadzenie zapisów w PZP gmin o niezagospodarowywaniu terenów nieeksploatowanych złóż	W latach 2009-2010 gminy należące do Powiatu Żywieckiego nie przeprowadzały zmian w Planach Zagospodarowania Przestrzennego potrzeby na obszarach udokumentowanych kopalin, w związku z tym nie było realizacji tego zadania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie ochrony zasobów kopalin zaplanowano trzy zadania własne. Jednego nie było potrzeby realizacji w okresie sprawozdawczym, natomiast dwa pozostałe realizowane są w trybie ciągłym, wynika to przede wszystkim z realizowanego na terenie Powiatu przez Oddział Karpacki Państwowego Instytutu Geologicznego programu SOPO. Jego podstawowym celem jest rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi oraz założenie systemu monitoringu wgłębnego i powierzchniowego na 100 wybranych osuwiskach.

W ramach tych działań opracowano mapę osuwisk i terenów zagrożonych dla 7 gmin powiatu żywieckiego oraz operaty geodezyjne oraz projekty prac geologicznych dla uaktywnionych w 2010 roku osuwisk.

Drugie zadanie dotyczące rekultywacji terenów osuwiskowych także jest realizowane, wykonano ekspertyzy geologiczne i projekt prac geologicznych, których fizyczna realizacja planowana jest na rok 2011 i 2012.

Niezależnie od tych działań w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych na bieżąco naprawiane były drogi, które w wyniku obfitych deszczów i powodzi w 2010 roku zostały zniszczone. Realizacja tych działań prowadzona jest przez Powiatowy Zarząd Dróg.

W okresie sprawozdawczym gmina Ujsoły realizowała polegające na kompleksowej rekultywacji terenu dawnego kamieniołomu piaskowca, położonego w Glince. W rezultacie utworzona została atrakcyjna strefa rekreacji i obsługi ruchu turystycznego.

4.3 Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii

4.3.1 Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy,

W zakresie ochrony przed powodzią i suszą w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2010-2017” wyspecyfikowano trzy cele długoterminowe z terminem realizacji do roku 2017: „Minimalizacja zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi”.

W zakresie tego celu wyspecyfikowano zadania, które przyporządkowano do celu krótkoterminowego, takiego jak:

- Realizacja planów ochrony przeciwpowodziowej.

W zakresie tych celów długo i krótkoterminowych zostało zapisanych w Programie i jego aktualizacji 4 zadania, z czego 1 własne, i 4 wytyczne dla gmin.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji kierunków działań i zadań w zakresie ochrony przed powodzią i suszą na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010 w zakresie zadań własnych (tabela nr 29.) i wytycznych dla gmin (tabela nr 30).

Tabela 29 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony przed powodzią i suszą na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Rozbudowa systemu monitoringu środowiska dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej na obszarze powiatu żywieckiego	Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Żywcu w okresie sprawozdawczym (od marca 2010 do stycznia 2011) realizował projekty w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczypospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. • „Transgraniczna sieć łączności współdziałania Starosty Żywieckiego” Głównym celem projektu jest utworzenie radiowej sieci współdziałania Starosty Żywieckiego, wszystkich służb ratowniczych działających na terenie przygranicznym. Umożliwienie wymiany informacji pomiędzy służbami ratowniczymi, wsparcia działań siłami i środkami partnerów w projekcie oraz szybsze, skuteczniejsze i bezpieczniejsze prowadzenie akcji ratowniczej w czasie sytuacji kryzysowej. • „Podręczny informator – bezpieczeństwo, kultura, tradycja” Aby umożliwić osobom przebywającym na obcym terytorium korzystania z usług służb ratowniczych takich jak: pogotowie, policja, staż pożarna itp. oraz aby poinformować ich o adresach placówek medycznych, aptek, pogotowia drogowego planujemy wydać w języku polskim i słowackim informator podręczny zawierający w/w dane oraz informator w formie widokówki z załączonym CD z powyższymi informacjami. Całkowita wartość w/w projektu wyniosła 54 030,00 euro, z czego wkład własny: 2 701,50 euro, budżet państwa: 5 403,00 euro, oraz EFRR: 45 925,50 euro. Od grudnia 2009 realizowany jest projekt Rozbudowy systemu monitoringu środowiska dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej na obszarze powiatu żywieckiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013, Działanie 5.4. „Zarządzania środowiskiem”. Celem bezpośrednim przedmiotowego projektu jest wdrożenie skutecznego systemu zarządzania środowiskiem dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej opartym na stworzonych mapach zalewowych oraz narzędziach pozwalających na ich pełne wykorzystanie. Osiągnięcie tego celu zagwarantuje skuteczne funkcjonowanie całego systemu decyzyjnego mającego wpływ na minimalizację skutków zagrożenia powodziowego. Wpłacono należność za opracowanie mapy hydrologicznej i meteorologicznej oraz należność za nadzór nad realizacją projektu. Wykonano modernizację stacji monitoringu, wykonano opracowanie przepływów o zadanym prawdopodobieństwie przewyższenia dla przekrojów niekontrolowanych na ciekach zagrożenia powodziowego oraz uzupełniono istniejący system monitoringu hydrometeorologicznego. W 2009 roku wydatkowano 65.880 zł natomiast w 2010 roku wydatkowano 563.400,00 zł. Planowane zakończenie projektu to listopad 2011 roku. Całkowity koszt projektu to 1 378 830,00 zł, z czego wkład własny 257 824,50 zł i środki EFRR 1 121 005,50 zł. W ramach otrzymanej dotacji celowej na realizację zadań z zakresu administracji rządowej odpowiednio w latach raportowanych 2009 i 2010 w kwotach 64.600 zł i 8.100,00 zł,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		wykonano przegląd i konserwację systemów alarmowych w Gminach Ujszoły, Łękawica, Żywiec, Ślemień, Milówka, Lipowa oraz w obiektach Starostwa i jednostkach organizacyjnych powiatu, a także kalibrację urządzeń pomiarowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

Tabela 30 Stan realizacji kierunków działań i **ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ GMINY** w zakresie ochrony przed powodzią i suszą na terenie powiatu żywieckiego w latach 2009-2010

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
1	Zwiększanie retencyjności oraz zabudowy regulacyjnej zlewni rzek i potoków na terenie powiatu	W latach 2009-2010 Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie realizował prace na rzekach i potokach będących w administracji RZGW w Krakowie w ramach utrzymania wód oraz usuwania skutków powodzi. W 2009 roku przeprowadzono prace: W 2009 roku: • Na potoku Sienka 0+650 – 0+680 w miejscowości Żywiec, • Na Sole 71+740 – 72+250 w miejscowości Rajcza, • Na potoku Wieśnik 1+200 – 1+320 w miejscowości Bierna, W 2010 roku • Na potoku Cięcinka 0+000 – 1+000, 4+075 – 5+440 w miejscowości Cięcinka, • Na potoku Bystra 1+060 – 1+100 w miejscowości Bystra, • Na potoku Wilczym 1+850 – 2+000 w miejscowości Bierna, • Na potoku Łękawka 6+900 -6+950 w miejscowości Gilowice, • Na potoku Żabniczanka 0+100 – 0+390 w miejscowości Węgierska Górka i Żabnica, • Na potoku Ponikiewka 0+470 – 0+520, 0+570 – 0+590 w miejscowości Międzybrodzie Bialskie, • Na potoku Koszarawa 2+241 – 3_041 w miejscowości Żywiec, • Na potoku Glinny 1-220 – 1_270 w miejscowości Korbielów, • Na rzece Sole 54+400 – 54+700 w miejscowości Wieprz, • Na potoku Koszarawa 13+000 – 13+200 w miejscowości Jeleśnia, • Na potoku Koszarawa 17+500 – 18+600 w miejscowości Przyborów, • Na potoku Łękawka 6+450 – 6+650 w miejscowości Rychwałd, • Na potoku Nawieśnik 3+000 – 3+050 w miejscowości Rychwałd, • Na potoku Ponikiewka 0+000 – 0+600 w miejscowości Międzybrodzie Bialskie, • Na rzece Sole 64+200 – 64+500 w miejscowości Cisiec, • Na potoku Wieśnik 0+000 – 0+760 w miejscowości Łodygowice, • Na potoku Isepnica 0+250 – 0+350 w miejscowości Międzybrodzie Żywieckie, • Na potoku Nawieśnik 0+000 – 0+900 w miejscowości Rychwałd, • Na potoku Kalonka 0+700 – 1+000 w miejscowości Rychwałd, • Na potoku Wieśnik 1+300 – 1+330 w miejscowości Radziechowy, • Na potoku Wieśnik 2+850 – 2+900 w miejscowości Radziechowy, • Na potoku Wieśnik Trzebinka 2+550 – 2+560 w miejscowości Trzebinia, • Na rzece Sole 71+500 – 71+560 w miejscowości Rajcza,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2010
		- Na rzece Sole 55+700 – 55+900 w miejscowości Wieprz, - Na potoku Koszarawa 15+000 – 15+700 Jeleśnia. W ramach prac na potokach Żylica, Wieśnik i Łękawka dokonano wycinki drzew. Koszty realizacji zadań wyniosły: - W 2009 roku – 500.000 zł, - W 2010 roku – 2.900.000 zł Zostały poniesione przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Również niektóre gminy we własnym zakresie realizowały zadania tym zakresie były to: - gmina Rajcza w zakresie ochrony przeciwpowodziowej wykonała około 800 mb opasek siatkowo – kamiennych, - gmina Ujsoły w 2010 roku wydatkowano 2.700.000 zł ze środków MSWiA na ochronę przeciwpowodziową.
2	Wdrażanie systemu powiadamiania o zagrożeniach Budowa lokalnego systemu monitoringu (przeciwpowodziowego) dla powiatu	Realizacja tego zadania przebiegała zgodnie z zapisami umieszczonymi w tabeli 29 niniejszego rozdziału.
3	Budowa obiektów małej retencji w dorzeczu rzeki Soły	Na terenie gminy Milówka w ramach realizacji projektu dotyczącego zagospodarowania brzegów rzeki Soły wyznaczono przy ujściu Kameszniczanki i w Górnej Milówce dwa miejsca potencjalne pod małą retencję. Gmina Lipowa aktualnie wprowadza zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w sprawie zbiorników retencyjnych na potoku Ostre.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin powiatu żywieckiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu żywieckiego, 2011

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej od 2009 roku realizowany był program Rozbudowy systemu monitoringu środowiska dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej na obszarze powiatu żywieckiego. Celem bezpośrednim przedmiotowego projektu jest wdrożenie skutecznego systemu zarządzania środowiskiem dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej opartym na stworzonych mapach zalewowych oraz narzędziach pozwalających na ich pełne wykorzystanie. Osiągnięcie tego celu zagwarantuje skuteczne funkcjonowanie całego systemu decyzyjnego mającego wpływ na minimalizację skutków zagrożenia powodziowego. Zakończenie realizacji projektu planowane jest na 2011 rok. Do końca 2010 roku wydatkowano na ten cel 629.280 zł.

W ramach zadań koordynowanych Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie prowadził prace związane z umacnianiem brzegów rzek i potoków, a także usuwaniem skutków powodzi w 2010 roku, na ten cel wydatkowano środki przekraczające 3 mln zł.

W okresie raportowanym na bieżąco są remontowane i uposażane stacje monitorujące zagrożenia powodziowe na terenie poszczególnych gmin

5 Koszty poniesione na realizację zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2009-2010

W latach 2009 – 2010 realizowanych było szereg zadań własnych przez Powiat Żywiecki. Większość z nich finansowana była ze środków własnych, nie mniej jednak w ostatnich latach Powiat starał się z powodzeniem o pokrycie nakładów inwestycyjnych poszczególnych zadań ze źródeł zewnętrznych.

Były to między innymi inwestycje związane z remontami i przebudową dróg, termomodernizacją placówek oświatowych a także monitoringiem przeciwpowodziowym. Istotnym zadaniem realizowanym na terenie powiatu żywieckiego jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ramach projektu Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie. Jest to zadanie, które jest realizowane na terenie gmin powiatu, a jednostką realizującą jest głównie Międzygminny Związek ds. Ekologii w Żywcu.

W poniższej tabeli zestawiono wszystkie zadania własne Powiatu Żywieckiego zaplanowane do realizacji na okres sprawozdawczy 2009-2010 wraz z podaniem ich kosztów poniesionych z przedstawieniem źródła finansowania.

Proponowane przedsięwzięcia ujęto w następującej kolejności:

- *Jakość wód,*
- *Zanieczyszczenie powietrza,*
- *Gospodarka odpadami,*
- *Poważne awarie,*
- *Oddziaływanie hałasu,*
- *Oddziaływanie pól elektromagnetycznych,*
- *Ochrona przyrody i krajobrazu,*
- *Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.*
- *Ochrona powierzchni ziemi,*
- *Ochrona zasobów kopalin,*
- *Kształtowanie zasobów wodnych – ochrona przed powodzią i suszą.*

W tabeli poniżej zestawiono planowane i zrealizowane przedsięwzięcia, z uwzględnieniem powyższego podziału wraz z rzeczywistie poniesionymi kosztami oraz uwagami o ich realizacji.

Tabela 31 Koszty i źródła finansowania zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2009-2010

Stan realizacji	Opis przedsięwzięcia	Jednostki realizujące	Koszty poniesione w latach [w PLN]		Źródło finansowania	
			2009	2010		
JAKOŚĆ WÓD						
Brak zadań własnych						
ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA						
W	Termomodernizacja powiatowych placówek oświaty	Powiat Żywiecki	3 538 559,84		369 222,97	środki własne Powiatu
					116 339,00	PFOŚ
					2 277 985,05	EFRR
					775 012,82	WFOSiGW
W	Prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony środowiska na bazie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rajczy-Nickulinie	Powiat Żywiecki	243 478,57	468 573,74	392 619,19	WFOSiGW
					244 680,00	wpłaty uczestników
					70 759,12	wkład własny schroniska w Rajczy Nickulinie
					3 994,00	sponsorzy
W	Modernizacja dróg powiatowych	Powiat Żywiecki	13 774 755,74	41 996 716,24	13 976 194,01	środki własne Powiatu
					27 967 220,70	EFRR
					13 828 057,27	rezerwa celowa budżetu Państwa
GOSPODARKA ODPADAMI						
W	Sprawozdanie z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu żywieckiego”	Powiat Żywiecki	6710,00* ujęte w aktualizacji PGO	0,00	6710,00	PFOS
N	Opracowanie i późniejsza aktualizacja powiatowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest	Powiat Żywiecki	0	0	zadanie nie było realizowane w okresie sprawozdawczym	
W	Realizacja powiatowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest (wspieranie działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie powiatu)	Powiat Żywiecki	0	0	Zadanie związane z likwidacją materiałów zawierających azbest realizowane jest w ramach zadań własnych Gmin	
W	Działalność edukacyjna w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	Powiat Żywiecki	70 265, 21 * ujęte w części dotyczącej powietrza		33 716,15	budżet powiatu
					16 548,86	PFOŚiGW
					20 000,00	WFOŚiGW

N	Koordinacja działań związanych z gospodarką odpadami na terenie Powiatu (mającego na celu objęcie zorganizowanym systemem zbierania odpadów wszystkich mieszkańców powiatu)	Powiat Żywiecki	0,00		Koszty poniesione przez Gminy pokrywane były ze środków własnych	
W	Kontynuacja działań organizacyjnych i technicznych celem stworzenia na terenie powiatu warunków do selektywnej zbiórki odpadów budowlano - remontowych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych (mającego na celu zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki tych odpadów)	Powiat Żywiecki	0,00		Koszty poniesione przez Gminy pokrywane były ze środków własnych	
W	Wspieranie działań w zakresie odzysku i wykorzystania odpadów (mającego na celu zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych i zwiększenie stopnia odzysku tych odpadów, mającego na celu zwiększenie stopnia odzysku surowców wtórnych)	Powiat Żywiecki	0,00		Koszty poniesione przez Gminy pokrywane były ze środków własnych	
W	Aktualizacja „Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu żywieckiego”	Powiat Żywiecki	6710,00	0,00	6710,00	PFOS
POWAŻNE AWARIE						
Brak zadań własnych						
ODDZIAŁYWANIE HAŁASU						
W	Modernizacja sieci dróg powiatowych	Powiat Żywiecki	13 774 755,74	41 996 716,24	13 976 194,01	środki własne Powiatu
					27 967 220,70	EFRR
					13 828 057,27	rezerwa celowa budżetu Państwa
N	Tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż dróg powiatowych	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	W okresie sprawozdawczym Powiatowy Zarząd Dróg nie realizował tego zadania	
W	Opiniowane miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających emisję hałasu	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	brak kosztów inwestycyjnych w tym zakresie	
N	Stworzenie i aktualizacja bazy danych o obiektach stwarzających zagrożenie akustyczne dla środowiska	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	zadanie nie było realizowane w okresie sprawozdawczym	
N	Opracowanie mapy akustycznej powiatu i jej aktualizacja	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	zadanie nie było realizowane w okresie sprawozdawczym	
ODDZIAŁYWANIE PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH						
N	Ustanawianie w razie potrzeby obszarów ograniczonego użytkowania terenów	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	nie było potrzeby realizacji zadania	
OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU						
W	Opracowanie „powiatowego programu rozwoju turystyki i rekreacji” - z uwzględnieniem dostępnej wiedzy o środowisku przyrodniczym	Powiat Żywiecki	37 157,87	113 230,52	8 500,00	WFOSIGW
					2 500,00	wkład własny schroniska w Rajczy Nickulinie

					139 388,39	środki własne Powiatu
N	Rekultywacja biologiczna (w kierunku rekreacyjnym) zdegradowanych obszarów poeksploatacyjnych: wapienniki w Radziechowach, Żywcu Sporyszu	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	zadanie nie było realizowane	
W	Realizacja zieleni urządzonej w ramach powiatowego ośrodka rekreacyjno – wypoczynkowego (wybór jednej z kilku alternatywnych lokalizacji: Węgierska Górka, Milówka - dolina Soły; Jeleśnia, Świnna, Żywiec - dolina Koszarawy - jazy piętrzące	Gmina Milówka, Węgierska Górka	6 491 998,09		1 918 354,94	Gmina Węgierska Górka
					3 573 643,15	EFRR
					1 000 000,00	Gmina Milówka
N	Realizacja ścieżek Przyrodniczo - dydaktycznych: „Lasek Wita”, „Bulwary Żywieckie”	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	Zadanie nie zostało rozpoczęte	
W	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym: „Powiatowe Dni Lasu”, „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”, „Dzień Ziemi” (+konkursy towarzyszące)	Powiat Żywiecki	55 759,99	51 627,21	34 827,01	WFOSiGW
					43 396,53	środki własne Powiatu
					26 599,81	PFOS
					2 565,00	partycypacja nadleśnictw
N	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg powiatowych, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno - konserwacyjne zieleni przydrożnej	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	W okresie sprawozdawczym Powiatowy Zarząd Dróg nie realizował tego zadania	
OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW						
W	Aktualizacja operatów urządzenia lasów prywatnych (ok. 19000 ha)	Powiat Żywiecki	4 351,00	0,00	4 351,00	PFOS
W	Zalesianie gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych	Powiat Żywiecki, właściciele lasów	84 841,00	87 565,10	172 406,10	ARIMR (wypłata efkwivalentów za zalesianie osobom fizycznym)
			280 186,00	310 436,00	590 622,00	nadzór nad gospodarką leśną - środki własne Powiatu
W	Zakup i dostawę sadzonek świerka pospolitego w ramach zadania pn. Odnowienie powierzchni leśnych, pozbawionych roślinności leśnej w wyniku gradacji kornika drukarza położonego na terenie powiatu żywieckiego	Powiat Żywiecki Nadleśnictwo Węgierska Górka	114 985,00	0,00	114 985,00	WFOSiGW

OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI						
W	Kontrolowanie zawartości metali ciężkich w glebach	Powiat Żywiecki	17 600,00	0,00	17 600,00	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
N	Coroczna aktualizacja rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi ze szczególnym uwzględnieniem obszarów na których obowiązek rekultywacji obciąża starostę.	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	nie było potrzeby realizacji zadania	
OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN						
N	Podejmowanie decyzji o możliwościach wydobywania kopalin pospolitych na terenie powiatu	Powiat Żywiecki	0,00	0,00	nie było potrzeby realizacji zadania	
W	Współpraca z Państwowym Instytutem Geologicznym w zakresie monitoringu terenów zagrożonych osuwiskami	Powiat Żywiecki	0,00	82 813,60	82 813,60	dotacja celowa budżetu Państwa
W	Współudział w rekultywacji degradowanych terenów osuwiskowych	Powiat Żywiecki	1.700.714,76 * ujęte w ochronie powietrza		468 603,63	środki własne Powiatu
					1 232 111,13	budżet państwa
KSZTAŁTOWANIE ZASOBÓW WODNYCH – OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SUSZĄ						
W	Rozbudowa systemu monitoringu środowiska dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej na obszarze powiatu żywieckiego	Powiat Żywiecki	65 880,00	563 400,00	534 887,98	EFRR
					94 392,02	środki własne Powiatu
			64600	8100	środki własne powiatu - monitoring lokalny	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, 2011

Legenda:

W – zadanie wykonane

N – zadanie niezrealizowane

b.d.k. – brak danych kosztowych

Gospodarka wodno - ściekowa

W celu wyeliminowanie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami gminy należące do Powiatu Żywieckiego podjęły się budowy sieci kanalizacji sanitarnej. W związku z tym, iż w ramach Programu Ochrony Środowiska w harmonogramach nie zaplanowano żadnych zadań własnych, a na terenie powiatu wiele inwestycji było w okresie raportowanym i jest nadal prowadzonych w ramach realizacji zadania pn.: "Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie - Faza I i Faza II" stan ich realizacji zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 32 Stan realizacji zadań w zakresie projektu "Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie - Faza I i Faza II"

Wykaz zrealizowanych w ramach projektu "Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie - Faza I i Faza II" działań w latach 2009 - 2010				Uwagi
04/ Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Ciężynie			Poniesione nakłady całkowite	Zadanie zakończone w tym okresie
Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	komplet	1,00	11 269 081	
05/ Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Zwardoniu				Zadanie zakończone w tym okresie
Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	komplet	1,00	1 283 292	
07/ Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Żywcu				Zadanie zakończone w tym okresie
Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	komplet	1,00	66 527 231	
12a/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Miłówka				Zadanie zakończone; Planowana realizacja zadania 12b
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	5,24	2 128 690	
13a/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Rajcza				W trakcie realizacji; Planowana realizacja zadania 13b
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	24,05	4 147 118	
14a/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Ujsoły				W trakcie realizacji; Planowana realizacja zadania 14b
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	8,39	0	
15/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Węgierska Górka				W trakcie realizacji;
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	13,69	6 468 742	
16/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Jeleśnia				W trakcie realizacji; Planowana realizacja zadania 18
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	72,69	46 039 149	
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	16,16		
17/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Koszarawa				Zadanie zakończone;
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	46,01	18 981 884	
19/ Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Gilowice				W trakcie realizacji;
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	0,00	0	
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	0,00		
20a/ Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Lipowa				W trakcie realizacji;
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	82,55	38 221 443	
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	54,70		
20b/ Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Lipowa				W trakcie realizacji;
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	52,15	22 132 269	
21a/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Radziechowy Wieprz				W trakcie realizacji;
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	22,48	2 945 935	
21b/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Radziechowy Wieprz				W trakcie realizacji Planowana realizacja zadania 21c
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	0,00	0	
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	0,00		
22/ Budowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Łodygowice				W trakcie realizacji;

Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	175,99	76 896 630	W trakcie realizacji; Planowana realizacja zadania 23
24/ Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Żywiec				
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	58,22	57 209 165	
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	30,00		
Poniesione nakłady całkowite			354 250 627	nakłady brutto

Źródło: Międzygminny Związek ds. Ekologii w Żywcu, 2011

Dane zestawione w tabeli w jednoznaczny sposób ukazują ogrom wykonanych już prac, co w konsekwencji przyczynia się do ograniczenia zanieczyszczenia wód Jeziora Żywieckiego pozbywaniem się ścieków.

Na obszarze gmin nienależących do Związku także są prowadzone prace związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej i budową wodociągów.

Ochrona powietrza

W zakresie ochrony powietrza Powiat skupiał się prócz kwestii komunikacyjnych na remontach i termomodernizacjach placówek oświatowych oraz budynków administrowanych przez Powiat. Przy planowanych wydatkach na ten cel w wysokości około 2,5 mln zł w ciągu dwóch raportowanych lat wydatkowano 3,5 mln zł. Wskazuje to na realizację większego zakresu prac niż zaplanowany w harmonogramie realizacji zadań.

Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarowania odpadami Powiat Żywiecki w okresie sprawozdawczym szczególną uwagę skupił na działalności edukacyjnej, a także opracowaniu Sprawozdania z realizacji i aktualizacji Planu Gospodarki odpadami. W tym zakresie ponoszone były główne koszty finansowe. Niezależnie od działań Powiatu gminy we własnym zakresie realizowały działania związane z intensyfikacją selektywnej zbiórki odpadów, objęciem coraz większej ilości mieszkańców wywozem odpadów, a także usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

W zakresie zadań koordynowanych szczególnie nacisk Spółka Beskid położyła w okresie 2009-2010 na rozbudowę linii sortowniczej oraz zwiększenie ilości pojemników do zbiórki odpadów, na co w okresie sprawozdawczym wydatkowano około 2 mln zł.

Poważne awarie

W zakresie poważnych awarii większość zaangażowanych środków finansowych dotyczyło doposażenia swoich jednostek straży pożarnej przez gminy. Planowane wydatki zapisane w harmonogramie realizacji wynosiły około 900 tys. zł rocznie, natomiast w okresie dwóch lat 2009 i 2010 na ten cel gminy wydatkowały 2.400 tys. zł.

Wyższe wydatki na Straże Pożarne były prawdopodobnie związane z wystąpieniem w 2010 roku ulewnych deszczy i powodzi, co spowodowało konieczność dodatkowego doposażenia strażaków.

Ochrona przed hałasem

Planowane wydatki na ochronę przed hałasem w 2009 i 2010 łączyły się z wydatkami na ochronę powietrza i dotyczyły głównie realizacji inwestycji drogowych. Na obszarze powiatu zrealizowano inwestycji drogowych wyłączając usuwanie klęsk żywiołowych za kwotę około 41.450 tys. zł.

Duże zaangażowanie w tym zakresie było środków zewnętrznych pozyskanych ze źródeł unijnych w kwocie 27.967 tys. zł.

W zakresie hałasu w okresie raportowanych nie realizowano natomiast żadnych działań w zakresie tworzenia nowych nasadzeń przydrożnych, wymiany składu gatunkowego zieleni czy tworzenie zielonych zastłon akustycznych. Działania podobne planowane są na następne okresy raportowe, czyli na lata 2011-2017.

Ochrona lasów

W zakresie ochrony lasów Powiat Żywiecki skupił się na działaniach przyczyniających się do nowych nasadzeń na terenach leśnych prywatnych oraz w ramach odnowienia powierzchni leśnych zniszczonych przez kornika drukarza.

Na odnowienia lasów wydatkowano 114 tys. zł, natomiast na nadzór nad lasami i wypłatę ekwiwalentów za zalesianie lasów prywatnych 763 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano także ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska 4,5 tys. zł przy planowanych wydatkach na 8 lat rzędu 800 tys. zł.

Ochrona gleb

W zakresie ochrony gleb wykonano badania poziomu metali ciężkich w glebach uprawianych rolniczo na terenie dwóch gmin, dalsze badania planowane są na lata następne. Na 8 lat realizacji Programu zaplanowano na ten cel 200 tys. zł, natomiast wydatkowano 17 tys. zł.

Ochrona zasobów kopalin

W zakresie zasobów kopalin wiele działań nie było realizowanych, Powiat skupił się na kwestii osuwisk. Od 2008 roku realizowany jest wraz z Instytutem Geologicznym System Osłony Przeciwosuwiskowej, w zakresie, którego realizowany jest monitoring osuwisk.

Powiat w ramach współpracy z PIG opracował ekspertyzy inżynierijno geodezyjne osuwisk, na co przeznaczono kwotę ponad 80 tys. zł.

Niezależnie od monitoringu w okresie sprawozdawczym usuwane były szkody wynikające z osuwania się mas ziemnych na drogi spowodowane przez deszcze i powódzie, w okresie sprawozdawczym na usuwanie skutków klęsk żywiołowych ze środków rezerwy celowej budżetu państwa wydatkowano 12,8 mln. zł, natomiast na remonty i modernizację dróg powiatowych wydatkowano 55.771 tys. zł w ciągu dwóch lat przy planach w wysokości 34.000 tys. zł na osiem lat. Skala prac wykonanych w okresie sprawozdawczym pokazuje się zadania są z powodzeniem realizowane, a środki zaangażowane na modernizację dróg znacznie przewyższają te zaplanowane, nawet pomijając usuwanie skód powodziowych.

Ochrona przeciwpowodziowa

W ramach zmniejszenia zagrożenia przeciwpowodziowego w okresie sprawozdawczym realizowano z udziałem środków unijnych zadanie polegające na rozbudowie systemu monitoringu przeciwpowodziowego.

W harmonogramie realizacji POŚ zaplanowano na ten cel 20 tys. zł, natomiast w okresie 2009-2010 wydatkowano ponad 700 tys. zł, z czego 160 tys. zł ze środków własnych Powiatu.

W zakresie budowy lokalnego monitoringu przeciwpowodziowego na terenie gmin Powiat Żywiecki partycypował w kosztach kalibracji urządzeń pomiarowych, a także remontach pomieszczeń monitoringowych w kwocie 72 tys. zł.

W ramach zadań koordynowanych Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie realizował działania związane z regulacją potoków oraz umacnianiem brzegów rzek.

Edukacja ekologiczna

W badanym czasie instytucje takie jak Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa czy Inspekcja Nasiennictwa przeprowadzały bezpłatne konsultacje, szkolenia, wyjazdowe warsztaty czy prelekcje dla rolników i zainteresowanych produkcją rolniczą mieszkańców.

W zakresie szeroko pojętej edukacji ekologicznej zarówno Powiat jak i jednostki działające na obszarze Powiatu takie jak Zespół Parków Krajobrazowych realizowanych było bardzo wiele działań ekologiczno – edukacyjnych

takich jak Powiatowe Dni Lasu, Dzień Ziemi, warsztaty ekologiczne, zloty „Czyste góry” czy Wakacyjne Warsztaty Ekologiczne w Rezerwatach Żywieckiego Parku Krajobrazowego lub warsztaty „Tajemnice lasu”. Działania te były wykonywane w ramach ochrony powietrza na bazie schronisk młodzieżowych oraz w ramach ochrony przyrody. Koszt realizacji akcji ekologicznych w ciągu roku 2009 i 2010 wyniósł około 800 tys. zł. Finansowany był głównie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska (2009 rok), a także ze środków unijnych, wpłat uczestników warsztatów oraz przez sponsorów.

Porównując ilość zorganizowanych akcji i zrealizowanych działań na rzecz ekologii wśród dzieci i młodzieży, a także dla dorosłej części mieszkańców Powiatu Żywieckiego z czasów lat 2000-2004 do okresu 2009-2010 można jednoznacznie stwierdzić, iż liczba działań znacznie się zwiększyła. Wynika to z większej świadomości ekologicznej władz gminnych organizujących działania dla dzieci. Nie bez znaczenia jest także fakt, iż władze gminne i powiatowe z większą łatwością, świadomością i skutecznością sięgają po środki pomocowe pochodzące zarówno ze źródeł krajowych (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska) jak i zagranicznych (RPO WŚ, EFS).

Nie bez znaczenia jest również prestiż, jaki mają jednostki gminne i powiat dzięki realizacji wielu działań informacyjno – edukacyjnych. W wyniku tych działań Powiat Żywiecki jest identyfikowany, jako wspaniałe miejsce do realizowania turystyki pieszej, rowerowej, narciarskiej a także doskonałą bazą zarówno do weekendowych spotkań jak i do spędzenia sezonowych urlopów.

Powiat Żywiecki powinien dalszym ciągu współpracować z placówkami oświatowymi, organizacjami społecznymi i instytucjami, przy organizowaniu prelekcji, wystaw, spotkań, wycieczek o tematyce ekologicznej i przyrodniczej, organizować akcje oraz pomagać przy realizacji programów szkolnych promujących idee zbierania surowców wtórnych w celu ich właściwego zagospodarowania.

Czynnikami, które decydują o sukcesie realizowanej akcji edukacji ekologicznej są rzetelna informacja oraz umiejętność komunikowania się ze społeczeństwem.

W zakresie wszystkich aspektów ochrony środowiska potrzebne są działania edukacyjne zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dla dorosłej części społeczeństwa. Z tego powodu Zadania krótko i długoterminowe zaplanowane do realizacji do roku 2017 w zakresie edukacji ekologicznej umieszczono w harmonogramach we wszystkich rozdziałach dotyczących poszczególnych aspektów środowiskowych.

Reasumując, na planowanych do wykonania 32 zadań własnych na lata 2009–2010 zrealizowano 21 zadań, 11 nie rozpoczęto z powodu braku konieczności lub potrzeby realizacji bądź też przesunięto na lata następne.

Tabela 33 Nakłady poniesione na realizację zadań własnych ujętych w programie ochrony środowiska i jego aktualizacji w latach 2009-2010

Dziedzina zadań	Planowane	Poniesione	%
Jakość wód	0,00	0,00	0,00
Zanieczyszczenie powietrza	36 710,00	60 022,08**	163,50
Gospodarka odpadami	20 676,00	76,98**	0,37
Poważne awarie	0,00	0,00	0,00
Oddziaływanie hałasu	34 000,00*	55 771,47*	164,03*
Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	0,00	0,00	0,00
Ochrona przyrody i krajobrazu	875,00	257,78**	29,46
Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	7 300,00	882,36	12,09
Ochrona powierzchni ziemi	200,00	17,60**	8,80
Ochrona zasobów kopalin	400,00	82,81	20,70
Kształtowanie zasobów wodnych – ochrona przed powodzią i suszą	20,00	701,98	3 509,90
RAZEM	66 181,00	62 041,59	93,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, 2011

*koszty zostały powtórzone z ochrony powietrza gdyż dotyczą modernizacji i remontów dróg, nie zostały dodane do sumy wydatków

**koszty edukacji ekologicznej, które w harmonogramach realizacji zadań zostały zaplanowane w wielu dziedzinach ochrony środowiska w niniejszej tabeli zostały zestawiono w części dotyczącej ochrony powietrza i w części dotyczącej ochrony przyrody (mimo, iż edukacja ekologiczna dotyczyła także innych dziedzin środowiskowych takich jak gospodarka odpadami, ochrona przed hałasem czy gospodarka wodno – ściekowa).

W latach 2009 - 2010 w ochronie środowiska zaangażowano środki w wysokości 62.041 tys. zł złotych, przy planowanych wydatkach na cały 8 – letni okres realizacji Programu rzędu 66.181 tys. zł. Jeśli koszty zaplanowane na 8 lat zostałyby podzielone przez dwuletnie okresy raportowane można by wyciągnąć wniosek, iż zrealizowano w okresie raportowanym 374% założonego planu.

Z tabeli zamieszczonej powyżej wynika, iż niektóre zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi, ochrony zasobów kopalin nie zostały zrealizowane w dużym stopniu, natomiast Powiat skupił się na inwestycjach drogowych i termomodernizacyjnych, a także kwestii monitoringu przeciwpowodziowego. W ostatnich dwóch latach działania te wynikały z pilnej potrzeby (drogi, monitoring) i niezbędna była ich realizacja w takim zakresie. Nie mniej jednak inne działania nie zostały pominięte, ich realizacja jest w toku lub planowana jest na lata następne.

W tabeli poniżej zestawiono wszystkie wydatki na realizację zadań własnych w zakresie ochrony środowiska Powiatu Żywieckiego z podziałem na źródła finansowania.

Tabela 34 Rozkład źródeł finansowania zrealizowanych zadań własnych Powiatu Żywieckiego w latach 2009-2010

Dziedzina zadań	Razem	Środki własne	PFOS	WFOSIGW	EFRR	dotacja budżetu państwa	sponsorzy	FOGR	ARIMR	partycypacja nadleśnictw	wpłaty uczestników
Jakość wód	0,00										
Zanieczyszczenie powietrza	60 022 084,13	14 416 176,10	116 339,00	1 167 632,01	30 245 205,75	13 828 057,27	3 994,00				244 680,00
Gospodarka odpadami	76 975,21	33 716,15	23 258,86	20 000,00							
Poważne awarie	0,00										
Oddziaływanie hałasu	55 771 471,98*										
Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	0,00										
Ochrona przyrody i krajobrazu	257 775,59	185 284,92	26 599,81	43 327,01						2 565,00	
Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	882 364,10	590 622,00	4 381,00	114 985,00					172 406,10		
Ochrona powierzchni ziemi	17 600,00							17 600,00			
Ochrona zasobów kopalin	82 813,60					82 813,60					
Kształtowanie zasobów wodnych – ochrona przed powodzią i suszą	701 980,00	167 092,02			534 887,98						
SUMA	62 041 592,63	15 392 891,19	170 548,67	1 345 944,02	30 780 093,73	13 910 870,87	3 994,00	17 600,00	172 406,10	2 565,00	244 680,00
WARTOŚĆ %	100,00	24,81	0,27	2,17	49,61	22,42	0,01	0,03	0,28	0,00	0,39

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, 2011

*koszty zostały powtórzone z ochrony powietrza gdyż dotyczą modernizacji i remontów dróg, nie zostały dodane do sumy wydatków

Jak z tabeli wynika około 50% wydatkowanych środków finansowych pochodziło z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Były to działania dotyczące głównie ochrony powietrza w tym remontów i modernizacji dróg, a także działań związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Znaczący procent środków finansowych (około 24%) pochodziło z rezerwy celowej budżetu państwa, były to środki głównie na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Trzecie istotne źródło środków finansowych wydanych na realizację zadań to budżet Powiatu Żywieckiego, który stanowił w wartościach także około 24 %, środki powiatowe zostały spożytkowane głównie na remonty dróg powiatowych, edukację ekologiczną, a także zalesianie. Koszty poniesione w okresie raportowanym na ochronę środowiska z budżetu Powiatu wyniosły ponad 15 mln zł.

6 Ocena stopnia realizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu Żywieckiego według wskaźników

Na potrzeby monitoringu stanu realizacji „Programu...” została opracowana propozycja wskaźników służących do monitoringu postępu prac realizacji programu. Wskaźniki te wybiórczo, ale wskazują na tendencję zmian, jakie następują w cyklach dwuletnich na obszarze powiatu żywieckiego.

Zestaw wskaźników proponowanych w „Programie...” z 2003 roku na potrzeby opracowania pierwszego Raportu z realizacji „Programu...” został zmodyfikowany ze względu na brak danych odnoszących się do roku bazowego i stanu obecnego, co uniemożliwiało zarówno monitoring jak i określenie kierunków zmian wskaźników.

W kolumnach umieszczono wartości wskaźników z okresu realizacji POŚ, a następnie porównano je ze stanem z 2006 roku i stanem aktualnym. Stan aktualny został określony na podstawie danych otrzymanych ze Starostwa Powiatowego w Żywcu, Urzędów Miasta i Gmin oraz z danych GUS.

Tabela 35 Wskaźniki efektywności Programu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Stan na dzień 31.12.2004	Stan na dzień 31.12.2006	Stan na dzień 31.12.2010*
1	długość sieci wodociągowej	km	397,6	474,9	702,16
1a	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w okresach raportowanych	km	-	312	100,86
2	połączenia sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	12 627	14 319	16 581*
3	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	91 668	97 354	103 274
4	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	57,65	61,23	64,95
5	woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 647,3	1 683,9	1 914,5
6	długość sieci kanalizacyjnej	km	365,6	454,9	1053,16
6a	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej w okresach raportowanych	km	-	696,6	564,1
7	stosunek długości sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej	%	1,09	1,04	0,67
8	połączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	km	10 077	12 089	13 595
9	ścieki odprowadzone	dam ³	3 422,6	3 306,7	3 334,7
10	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	74 449	81 926	85 080
11	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	46,82	51,53	53,51
12	Wybudowane (zmodernizowane) oczyszczalnie ścieków	sztuk	-	5	3
13	zużycie wody na 1 odbiorcę	m ³ /rok	397,6	474,9	628,2

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego za lata 2009-2010

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Stan na dzień 31.12.2004	Stan na dzień 31.12.2006	Stan na dzień 31.12.2010*
14	Regulacja rzek i potoków (RZGW)	odcinków	-	8	28
15	długość sieci gazowej rozdzielczej	km	-	410 500	438 497
16	czynne połączenia sieci gazowej do budynków mieszkalnych	sztuk	6 396	7 196	7 769
17	odbiorcy gazu z sieci	gosp. domowe	-	4 295	4 718
18	ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	11 678	12 941	14 955
19	odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. domowe	-	2 753	3 205
20	zużycie gazu z sieci	tys. m ³	-	3 755,90	4 030,00
21	odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt	13 045	13 085	13 343
22	zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MWh	30 181	29 922,90	29 780
23	powierzchnia gruntów leśnych	ha	54 770,2	54 758,3	54 745,0
24	wskaźnik lesistości	%	51,80	51,80	51,70
25	zalesienia ogółem	ha	13,0	6,3	10,0
26	odnowienia i zalesienia	ha	77,0	48,8	62,3
27	pozyskanie drewna (grubizny)	m3	33 408	35 705	26 666
28	powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	54 186,2	54 186,2	54 194,0
29	powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	541,8	555,3	617,4
30	pomniki przyrody	sztuk	119	118	116
31	Ilość remontowanych mostów	sztuk	-	-	17
32	Ilość zmodernizowanych dróg powiatowych(w tym w ramach usuwania klęsk żywiołowych)	odcinków	-	9	60 33
33	Ilość odcinków zmodernizowanych dróg gminnych	odcinków	-	6	65
34	Ilość zbudowanych odcinków chodników	odcinków	-	-	18
35	Termomodernizacja budynków administrowanych przez Powiat	sztuk		6	7
36	Termomodernizacja budynków administrowanych przez gminy	sztuk	-	15	9
37	Ilość wymienionych kotłów	sztuk	-	-	517
38	Ilość zamontowanych instalacji solarnych	sztuk	-	-	208
39	Ilość zebranych odpadów ogółem, w tym:	Mg	21.609	26.585	35.565
a	Wielkogabarytowych	Mg	255,92	296,58	669,37
b	Niebezpiecznych	Mg	10,54	16,68	94,44
c	Remontowo budowlanych	Mg	49,16	59,64	8.975,26
d	Surowców wtórnych	Mg	1.318,38	2.027,51	3.667,37
e	Zawierających azbest	Mg	52,27	547,61	2.151,68
f	biodegradowalnych	Mg	5.242,14	5.504,25	4.461,4
40	Zrekultywowane tereny osuwiskowe	obszarów	-	3	4, w tym naprawa dróg
41	Opracowanie planów urządzania Lasów	sztuk	-	1	4

Źródło: opracowano na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych, GUS 2011

*Bank Danych Regionalnych zamieszcza dane z dużym opóźnieniem, w związku z tym niektóre dane pochodzą z 2009 roku

Zaletą proponowanych zapisanych w tabeli powyżej wskaźników jest dostępność danych do ich oceny, możliwość dokonywania porównań z latami ubiegłymi (od roku 1995) oraz z innymi powiatami i województwem.

Analizując zmiany wskaźników można zauważyć wyraźny postęp w rozwoju infrastruktury technicznej gospodarki wodno – ściekowej, co przekłada się na efektywność w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Zwiększyła się długość sieci wodociągowej (w okresie sprawozdawczym 2009 – 2010 wybudowano 100,86 km sieci wodociągowej), a ilość połączeń wodociągowych do budynków zwiększyła się o około 2000 w stosunku do roku 2006, co stanowi wzrost o 12% w stosunku do roku 2006. Stosunek sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej uległ zmniejszeniu z 1,0 w 2004 roku do 0,69 w 2010 roku. Wynika to z większego rozwoju sieci kanalizacyjnej w ostatnich latach (przyrost o 561 km w ciągu 2 lat), niż sieci wodociągowej (przyrost o 100 km w ciągu 2 lat). Jest to niewątpliwie wynikiem potężnych i kosztowanych inwestycji przeprowadzanych przez gminy powiatu żywieckiego z udziałem zewnętrznych unijnych środków finansowych

Także długość sieci gazowej się zwiększyła o 6,8%, co wskazuje na ciągłe inwestowanie polepszanie warunków życia mieszkańców i stwarzanie dogodnych warunków do inwestowania dla przedsiębiorców.

Znaczący udział inwestycji stanowią remonty i modernizacje dróg powiatowych i gminnych, w poprzednim okresie sprawozdawczym wyremontowano 9 odcinków dróg powiatowych natomiast w latach 2009 – 2010 około 60 odcinków dróg, 17 mostów oraz wybudowano 18 odcinków chodników. Duża część inwestycji drogowych realizowanych na drogach powiatowych była wynikiem powodzi i ulewnych deszczów występujących głównie w 2010 roku. 33 drogi remontowane były w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych, z czego 4 w 2009 roku.

Gminy także realizowały działania na swoich obszarach w zakresie remontów i modernizacji dróg rolniczych i gminnych (także w ramach odbudowy dróg po budowie kanalizacji sanitarnej czy wodociągu). W okresie sprawozdawczym zmodernizowano lub odbudowano 65 odcinków dróg, w porównaniu do lat 2004-2006 było to o 59 odcinków więcej.

W ramach termomodernizacji poziom realizowanych inwestycji powiatowych w porównaniu do poprzedniego okresu został w bieżącym okresie sprawozdawczym na podobnym poziomie, działania w 6-7 budynkach.

Generalnie można stwierdzić, że stan infrastruktury służącej ochronie środowiska podlegał w ostatnich latach dynamicznemu rozwojowi, (do ilości działań przyczyniło się usuwanie skutków klęsk żywiołowych), a presja wywierana na środowisko przez poszczególne działy gospodarki w wielu przypadkach uległa zmniejszeniu. Szczególnie wysoki postęp odnotowano w rozwoju gospodarki wodno – ściekowej, co służy ochronie zasobów wód i ich jakości oraz w zakresie ochrony powietrza, na co wpływa na zmniejszenie niskiej emisji pochodzącej ze spalania niskiej jakości paliw oraz emisji liniowej pochodzącej z niskich parametrów gród gminnych i powiatowych.

7 Podsumowanie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w całym powiecie. Realizacja zadań w latach 2009-2010, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska dla Powiatu Żywieckiego, zgodnych z polityką ekologiczną Powiatu Żywieckiego i Województwa Śląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój miasta i gminy należących do powiatu - obecnie jak i w perspektywie wieloletniej.

Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska jest sporządzony po raz trzeci i obejmuje lata 2009-2010.

Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie powiatu żywieckiego oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych przyjętych przez miasto i gminy należące do powiatu, a także podmioty gospodarcze. Stan środowiska na terenie powiatu nie uległ pogorszeniu. Powiat Żywiecki oraz gminy i miasto we własnym zakresie sukcesywnie realizują zadania, kładąc szczególny nacisk na budowę sieci kanalizacji sanitarnej, modernizację dróg i remonty chodników a także ochronę powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację obiektów dydaktycznych i użyteczności publicznej, wymianę nieekologicznych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych mieszkańców oraz usprawnianie gospodarki odpadami. Działania te w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniają się do poprawy, jakości środowiska na obszarze powiatu żywieckiego.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramach „Programu...” jednoznacznie można stwierdzić, że zadania na bieżąco są realizowane, dowodem na to są wskaźniki oraz ilość wydatkowanych środków finansowanych na realizację zadań powiatowych i gminnych.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w okresie sprawozdawczym została przyjęta aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla powiatu żywieckiego nie powinno się analizować stanu realizacji wszystkich zadań zawartych w Programie, gdyż realizacja nie wszystkich zadań została już rozpoczęta. Do końca okresu programowego zostało jeszcze wiele czasu i zadania z pewnością zostaną wykonane.

Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Są zadania na realizację których wydatkowano wiele większe środki niż te planowane, gdyż udało się pozyskać źródło finansowania, są również takie zadanie, których realizacja jest planowana na lata następne ze względu na niedostateczne środki finansowe, a także długie i skomplikowane procedury przetargowe. Mimo to Powiat i Gminy nieustannie starają się pozyskiwać dofinansowanie na realizację zadań ze środków zewnętrznych zarówno krajowych i zagranicznych w celu realizacji zadań kosztownych, gdyż nie ma możliwości sfinansowania ich ze środków budżetu własnego.

Jeśli w następnych latach poziom wykonywanych rocznie inwestycji się nie zmieni prognozuje się, że wszystkie zaplanowane zadania zostaną z powodzeniem zrealizowane.

Zgodnie z art. 17 ust.1, przy uwzględnieniu wymagań zawartych w art. 14, ustawy - Prawo ochrony środowiska, politykę ekologiczną przyjmuje się na 4 lata, z tym, że przewidziane w niej działania w pespektywie obejmują kolejne 4 lata. Oznacza to, że w 2014 roku dokonana zostanie kolejna aktualizacja „Programu...” oraz listy przedsięwzięć krótkoterminowych w perspektywie czteroletniej oraz rewizja celów i kierunków priorytetowych. W trakcie aktualizacji z harmonogramów zostaną usunięte zadania, których być może Powiat nie będzie realizować, a w ich miejsce zostaną wpisane nowe zadania na przykład takie, do których Powiat, czy gminy zostały zobligowane nowym prawodawstwem.

ZARZĄDZENIE Nr 34/2010
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRÓDOWISKA
W KATOWICACH
z dnia6. września..... 2010r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Butorza”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220, Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804) zarządza się, co następuje:

§1. Ustanawia się na trzy lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Butorza”, zwanego dalej „rezerwatem”, położonego w gminie Rajcza, w powiecie żywieckim.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w §1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które określa załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

Anna Kuśka - Ciba
mgr inż. Anna Kuśka - Ciba

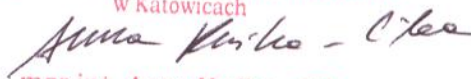
Załączniki do zarządzenia Nr. 34/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia6 września.. 2010r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Butorza”.

Załącznik Nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Ograniczenie różnorodności flory i fauny związanej z martwym drewnem.	Istotne	Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu całosci posuszu liściastego i jałowego posuszu iglastego.
2.	Zagrożenie trwałości drzewostanów.	Istotne	Odnowienie powiatrolomowych powierzchni otwartych. Pielęgnacja upraw i młodników.
3.	Zagrożenie dalszym gwałtownym rozpadem drzewostanu w wyniku masowego pojawu szkodników wtórnych.	Istotne	Bieżące usuwanie i wywóz poza teren rezerwatu zasiedlonego posuszu iglastego. Palenie gałęzi.
4.	Zgryzanie przez zwierzynę wprowadzonego odnowienia.	Istotne	Mechaniczne lub chemiczne zabezpieczanie drzewek przed szkodami od zwierzyny.
5.	Ograniczenie możliwości wykonywania zabiegów ochronnych na terenie rezerwatu.	Średnio istotne	Naprawa i konserwacja drogi leśnej. Wykonanie wodospustów.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

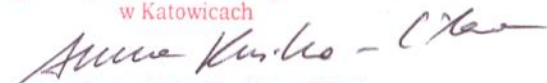

mgr inż. Anna Kuśka - Ciba

Załącznik Nr 2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemu z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego	Lokalizacja zadania ochronnego – Nadleśnictwo Ujsoły [oddz./pododdz.]*	Rozmiar zadania ochronnego
1.	Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu całości posuszu liściastego i jałowego posuszu iglastego oraz materiału pozyskanego w trakcie wykonywania zadań ujętych w pkt 3b.	Cały teren rezerwatu	100 % masy drzewnej.
2.	Odnowienie powiatrołomowych powierzchni otwartych poprzez wprowadzenie jodły, buka i jawora.	62 d, 61 b	W zależności od potrzeb.
3.	Pielęgnacja: a) upraw: - wykaszanie trzcinnika, - czyszczenia wczesne, b) młodnika - czyszczenia późne.	61 b, 62 b, 62 d	W zależności od potrzeb wynikających ze stopnia zachwaszczenia.
4.	Mechaniczne lub chemiczne zabezpieczanie wprowadzonego odnowienia przed szkodami od zwierzyny.	61 b, 62 b, 62 d	W zależności od potrzeb wynikających ze stopnia presji zwierzyny.
5.	Prowadzenie cięć sanitarnych, dopuszcza się: 1. usuwanie zasiedlonego posuszu iglastego, świeżych złomów i wywrotów, łącznie z wywozem poza teren rezerwatu drewna pozyskanego w wyniku tych prac – 100 % masy drzewnej, 2. palenie pozostałych po zabiegach gałęzi.	Cały teren rezerwatu.	Na bieżąco – w miarę potrzeb.
6.	Utrzymanie drożności drogi leśnej.	61 b	Wykonanie wodospustów i bieżąca konserwacja.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

mgr inż. Anna Kuśka - Ciba

* Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Ujsoły na lata 01.01.2003r. - 31.12.2012r.

ZARZĄDZENIE Nr. 28/2010
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRADOWISKA
W KATOWICACH
z dnia ...25...czerwca..... 2010r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Muńcoł”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010r. Nr 78, poz. 489) zarządza się, co następuje:

§1. Ustanawia się na cztery lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Muńcoł”, zwanego dalej „rezerwatem”, położonego w gminie Ujszoły, w powiecie żywieckim.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w §1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które określa załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach
Anna Kuśka - Ciba
mgr inż. Anna Kuśka - Ciba

Załączniki do zarządzenia Nr.....28..... Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia25 czerwca.... 2010r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Muńcoł”.

Załącznik Nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Ograniczenie różnorodności flory i fauny związanej z martwym drewnem.	Istotne	Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu wykrotów, złomów, całości posuszu liściastego i jałowego posuszu iglastego oraz czynnego posuszu iglastego w oddziałach z przewagą buka.
2.	Silny rozwój podrostu i nalotu bukowego – zmiana warunków siedliskowych na stanowiskach śnieżyczki przebiśnieg w wyniku ograniczenia dostępu światła do dna lasu – zubożenie składu gatunkowego flory.	Istotne	Przerzedzenie podrostu bukowego w żyznej buczynie karpackiej w celu poprawy warunków świetlnych na stanowiskach śnieżyczki przebiśnieg.
3.	Zagrożenie masowym pojawem szkodników wtórnych.	Istotne	Usuwanie i wywóz poza teren rezerwatu zasiedlonego posuszu iglastego, palenie zajętych szkodnikiem gałęzi.

Załącznik Nr 2

1. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemu z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego	Lokalizacja zadania ochronnego – Nadleśnictwo Ujsoły [oddz./pododdz.]*	Rozmiar zadania ochronnego
1.	Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu wykrotów, złomów, całości posuszu liściastego i jałowego posuszu iglastego oraz podrostu pozyskanego w wyniku prac wymienionych pkt.2.	Cały teren rezerwatu	100% masy drzewnej
2.	Pozostawienie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu czynnego posuszu iglastego.	255 b, 254 b	100% masy drzewnej
3.	Prowadzenie cięć sanitarnych - dopuszcza się usuwanie zasiedlonego posuszu iglastego, łącznie z wywozem masy drzewnej pozyskanej w wyniku tych prac. Palenie zasiedlonych przez szkodniki gałęzi.	255 c, 255 a, 254 a	W zależności od potrzeb

2. Opis sposobów ochrony czynnej gatunków roślin.

Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego	Lokalizacja zadania ochronnego – Nadleśnictwo Ujsoły [oddz./pododdz.]*	Rozmiar zadania ochronnego
Przerzedzenie podrostu bukowego w żyznej buczynie karpackiej w celu poprawy warunków świetlnych na stanowiskach śnieżyczki przebiśnieg.	254 b, 255 b	Całkowite usuwanie podrostu bukowego o wysokości > 50 cm oraz poniżej tej wartości w przypadku zwarcia wynoszącego > 0,4.

* Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Ujsoły na lata 01.01.2003r. - 31.12.2012r.

ZARZĄDZENIE Nr. 33/2010
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRÓDOWISKA
W KATOWICACH

z dnia 27 sierpnia 2010r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dziobaki”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804) zarządza się, co następuje:

§1. Ustanawia się na cztery lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Dziobaki”, zwanego dalej „rezerwatem”, położonego w gminie Ujsoly, w powiecie żywieckim.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w §1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które określa załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

Anna Kuśka - Ciba
mgr inż. Anna Kuśka - Ciba

Załączniki do zarządzenia Nr 331/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 sierpnia 2010r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Dziobaki”.

Załącznik Nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Ograniczenie różnorodności flory i fauny związanej z martwym drewnem.	Istotne	Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu wykrotów, złomów oraz całości posuszu liściastego i iglastego.
2.	Silny rozwój podrostu i nalotu bukowego – zmiana warunków siedliskowych na stanowiskach śnieżyczki przebiśnieg w wyniku ograniczenia dostępu światła do dna lasu – zubożenie składu gatunkowego flory.	Istotne	Przerzedzenie podrostu bukowego w buczynie karpackiej w celu poprawy warunków świetlnych na stanowiskach śnieżyczki przebiśnieg.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

mgr inż. Anna Kuśka - Ciba

Załącznik Nr 2

1. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemu z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego	Lokalizacja zadania ochronnego – Nadleśnictwo Ujsoły [oddz./pododdz.]*	Rozmiar zadania ochronnego
Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu wykrotów, złomów, całości posuszu liściastego i iglastego oraz podrostu pozyskanego w wyniku prac wymienionych pkt.2.	Cały teren rezerwatu	100% masy drzewnej

2. Opis sposobów ochrony czynnej gatunków roślin.

Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego	Lokalizacja zadania ochronnego – Nadleśnictwo Ujsoły [oddz./pododdz.]*	Rozmiar zadania ochronnego
Przerzedzenie podrostu bukowego w buczynie karpackiej w celu poprawy warunków świetlnych na stanowiskach śnieżyczki przebiśnieg.	169 c	Całkowite usuwanie podrostu bukowego o wysokości > 50 cm oraz poniżej tej wartości w przypadku zwarcia wynoszącego > 0,4.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

Anna Kuśka - Ciba
mgr inż. Anna Kuśka - Ciba

* Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Ujsoły na lata 01.01.2003r. - 31.12.2012r.